

KYLKIRAUTA

kylkirauta.fi

1/2026

Naton muutos

KUTSU – XXVIII KAADERIGOLF SASTAMALASSA 19.8.2026

Kadettikunnan XXVIII Kaaderigolf järjestetään Lakeside Golfissa Järvenranta-kentällä keskiviikkona 19. elokuuta 2026 kello 11.00.
Kilpailu on tarkoitettu Kadettikunnan jäsenille puolisoineen.

Kilpailumuotona on pistebogey (PB).

Sarjat:

Yleinen ja seniorit (alle 65-vuotiaat),
keltainen tee

Seniorit (65 v tai yli), sininen tee

Ikikaaderit (80 v tai yli), punainen tee

Naiset, punainen tee

Kutsuvieraat, teen valinta iän mukaan
kuten yllä.

Kadettikurssien ja kadettiipiirien väliseen
kilpailuun lasketaan mukaan kurssin ja
piirin 3 parhaan pelaajan tulos.

Yhteislähtö kello 11.00. Kilpailuinfo kello
10.30 golfkeskuksen kartanolla.

Kilpailun paras pelaaja saa kiinnityksen
"Ripen Pyttyyn".

Lisätietoja antaa kilpailun johtaja Olavi
Rajala (olavi.rajala@dnainternet.net).

Lähialueen majoituskumppani on Ellivuori Resort (www.ellivuori.fi).

Jokainen varaa itse tarvitsemansa golfauton.

Autoja on saatavilla rajoitettu määrä.

Golfauton vuokra on 40 euroa. Auto varataan
ilmoittautumisen yhteydessä.

Ennen kilpailuinfoa tarjotaan aamukahvi
kartanolla. Kilpailun jälkeen on tarjolla
buffetlounas samassa paikassa. Palkinnot
jaetaan pian ruokailun jälkeen.

Harjoituskierrros on mahdollista pelata tiistaina
18.8.2026, greenfee 40 euroa. Lisäksi
kilpailuun ilmoittautuneilla on mahdollisuus
harjoituskierrrokseen myös aiemmin kesän
aikana. Tuolloin greenfeen hinta on 48 euroa.

Ilmoittautumiset klubille viimeistään
perjantaina 14.8.2026 sähköpostilla
(toimisto@lakesidegolf.fi). Ilmoittautumisia
otetaan vastaan 1.7.2026 alkaen.

**Ilmoittautumisessa tarvittavat tiedot: nimi,
kotiseura, HCP, kadettiipiiri, kadettikurssi,
sarja johon osallistuu sekä sähköposti ja
puhelinnumero. Huom. Puolisoilla merkintä,
minkä kadettikurssin joukkueessa pelaa.**

Tervetuloa Kaaderigolf-tapahtumaan Sastamalaan!

Pohjois-Satakunnan kadettiipiiri

Constantem decorat honor – Kunnia kestävän palkka

Natossa kompassia seuraten

Mitä huonompi näkyvyys sitä tärkeämmäksi kasvaa kompassin merkitys suunnassa pysymiseksi. Nykyisessä turvallisuusympäristössä näkyvyys on vähintäänkin heikko ja horisontti sumuinen. Jäävuoriin törmäämisenkään mahdollisuutta ei voi sulkea pois. Osuvasti puolustusliitto Nato valitsi aikanaan kompassiruisen symbolikseen. Tässä *Kylkirkraudan* vuoden ensimmäisessä numerossa teemana on Nato ja sen muutos. Muutosvauhti haastaa päätöksentekijöiden ja sotilaiden lisäksi myös turvallisuuspolitiikkaan ja maanpuolustukseen keskittyvän lehden toimituksen. Kuinka valita aiheet ja näkökulmat siten, että ne kestävät aikaa neljännesvuosittain ilmestyvässä painetussa lehdessä. Kirjoittajamme ovat pyrkineet tavoittamaan ajan hengen ja laatineet kirjoituksistaan mahdollisimman hyvin pidempää kaaria tavoittelevia kokonaisuuksia, mutta tekstit edustavat aina kirjoitushetkensä näkökulmia.

Ensimmäisen suunnan kompassitamme lukee pitkän linjan Nato-osaaja Kari Aapro, joka työskentelee puolustusministeriössä ja pääsee näköalapaikalta tarkastelemaan Naton muutosta ja sen vaikutusta Suomeen. Puolustusliiton sisältä käsin Naton merkitystä ja kehitysnäkymiä avaavat Mikael Salo ja Jarkko Karsikas. Nämä usein julkisuudessa Nato-kenraaleiksikin nimitetyt kadettiupseerit ovat päässeet ensimmäisinä suomalaisina kenraaleina työskentelemään ja toimimaan liittokunnan sisällä ja näin tuovat kirjoituksillaan *Kylkirkraudan* lukijoille uuden näkökulman analyysien tueksi.

Suomalaisupseerien määrä Naton rakenteissa kasvaa vauhdilla ja monet heistä ovat päässeet osoittamaan osaamistaan ja samalla luomaan maakuva Suomesta liittokunnan sisällä. Sebastián Kekan omakohtaisia kokemuksia sisältä-

vä kirjoitus avaa arkea Brunssumin johtoesikunnassa mielenkiintoisella tavalla ja samalla osoittaa, että osaajille on tarjolla monipuolisia ja aivan uudella tavalla haastavia tehtäviä. Toivottavasti tämä saa monet kiinnostumaan ja harjoittelemaan kansainvälisiä esikuntatehtäviä osana omaa virkauraa.

Omia kokemuksiaan SHAPE:ssa eli Naton Euroopan joukkojen päämajassa heijastelee myös Petteri Kajanmaa, joka kirjoituksessaan arvioi Naton kehitysuuntia nykyisessä toimintaympäristössä. Nykypäivän tilanne saattaa monesta näyttäytyä ajoittain liiankin monimutkaiselta, mutta monikansallisen puolustusliiton historiaan kuuluu lukuisia aiempiakin näkemyseroja ja kiistoja jäsenmaiden välillä, kuten Adele Kataja tekstissään osoittaa.

Usein julkisessa keskustelussa Natosta keskitytään ainoastaan poliittiseen kysymyksiin tai kovaan sotilaalliseen voimaan. Liittokunnassa on lukuisia vähemmän tunnettuja toimintamu-

toja, kuten Naton kehittyvä tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta, jota Ville Elo artikkelissaan valottaa. Tällä toiminnalla on merkitystä myös kansantaloutemme näkökulmasta puolustusteollisuuden merkityksen kasvaessa. Tarkemmin puolustusteollisuuden kysymyksiin pureudumme *Kylkirkraudan* seuraavassa numerossa.

Suomen puolustuskyvylle laajalla reservillä ja yleisellä asevelvollisuudella on keskeinen merkitys. Myös Naton sisällä tällä reserviläisjärjestöjen toiminnalla on tärkeä rooli. Toivottavasti Laura Nymanin ja Lauri Valtosen artikkelin myötä tämä rooli avautuu yhä paremmin myös kadettiupseereille ja samalla kadettiupseereissa intoudutaan rakentamaan yhä tiiviimpiä suhteita alueen reserviläistoimijoihin. Ainakin Varsinais-Suomen suunnalla nuorten kadetti- ja reserviupseerien yhteen saattamisesta on erinomaisia kokemuksia.

Nykyisessä turvallisuusympäristössä keskustelu puolustuksesta on jatkuvaa ja tiedontarve kasvaa alati. Osaltaan kansainväliseen kiinnostukseen Suomea kohtaan pyritään vastamaan tutkimuskirjallisuuden kautta. Maanpuolustuskorkeakoulun strategian professori Tommi Koivula kuvailee artikkelissaan tiedemaailman tulokulmaa Nato-jäsenyyteemme. *Kylkirkraudan* lukijoiden tiedonjanoa tyydyttämään professori on myös laatinut lukusuosituslistan. Lisäksi perinteiset kirja-arvostelut jatkavat osin saman teeman parissa.

Toivottavasti lehtemme tarjoaa tarttumapintaa turvallisuusympäristön myrskyihin. Pidetään katse horisontissa ja kompassi käsillä.

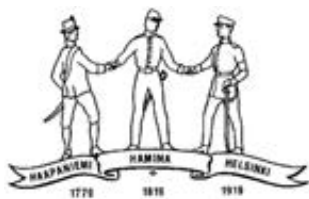
Christian Perheentupa

Everstiluutnantti

Päätoimittaja

christian.perheentupa(at)

kylkirkauta.fi

*Vyötti miekan vyötärölle
kupeellensa Kylkiraudan.*

*Teiss' on taiston tulta, peistä,
kylmyyttä myös Kylkirauan.
– Eino Leino*

*Kadettikunta ry on itsenäisen
Suomen kadettikouluissa upsee-
rin tutkinnon suorittaneiden up-
seerien ja Maanpuolustuskor-
keakoulussa opiskelevien kadet-
tien maanpuolustusaatteellinen
yhteisö.*

- 1 Natossa kompassia seuraten
Christian Perheentupa
- 3 Kadettikunta – arvoyhteisö isänmaan asialla
Vesa Valtonen
- 4 Suomi ja Naton eurooppalainen puolustus
Kari Aapro
- 10 JFC Norfolk puolustaa Pohjolaa, arktista aluetta ja Atlanttia
Mikael Salo
- 14 Naton strateginen ja teknologinen murros
Jaakko Karsikas
- 18 Palveluksessa Naton yhteisoperaatiojohtoportaassa
Sebastián Kekki
- 22 Nato muutoksessa – entä, jos...?
Petteri Kajanmaa
- 26 Naton puolustusmenoraportointi
Adele Kataja
- 30 Suomen asema osana Naton kehittyvää TKI-toimintaa
Ville Elo
- 34 Reserviupseerien kansainvälinen yhteistyö
Laura Nyman ja Lauri Valtonen
- 38 Suomalaista strategian tutkimusta kansainväliselle
lukijakunnalle
Tommi Koivula
- 42 Lukusuosituksia – Nato-lukulista
Tommi Koivula
- 43 Turvallisuuspolitiikkaa
Tapani Montonen
- 50 Kolumni
Heikki Välivehmas
- 51 Perinnepalsta
Jussi Ahokas
- 54 Pääsihteerin palsta
Heikki Pohja
- 55 Tapahtumia ja muuta ajankohtaista
- 64 In memoriam

KYLKIRAUTA

Kadettikunta ry:n jäsenlehti

vuodesta 1935, N:o 308, 1/2026
ilmestyy neljä kertaa vuodessa
painos 6 300 kappaletta

Tilaukset, osoitteenmuutokset ja laskutus

Sabina Krogars, puh. 050 470 7291
sabina.krogars(at)kadettikunta.fi
Kadettikunnan toimisto
Eino Leinon katu 12 E 64, 00250 Helsinki

Tilaushinnat

Vuosikerta 40,00 €, irtotilaukset 10,00 €

Painopaikka

PunaMusta Oy
ISSN 0454-7357

Kansi Pasi Väättäinen

Kannen kuvat

Pixabay.com, nato.int ja
thedanishdream.com.

LEHDEN TOIMITUS

Päätoimittaja

Everstiluutnantti
Christian Perheentupa
christian.perheentupa(at)kylkirauta.fi
puh. 040 732 6690

Artikkeli- ja kirjallisuustoimittaja

Komentaja evp Kari Aapro
kari.aapro(at)kylkirauta.fi
puh. 040 503 1483

Kuvatoimittaja

Majuri evp Pasi Väättäinen
pasi.vaatainen(at)kylkirauta.fi

Kieliasiantuntija

FM Elias Salminen
elias.salminen(at)kylkirauta.fi

Ulkoasu

PunaMusta Oy, Sisältö- ja suunnittelu-
palvelut, Eira Rantanen

Verkkotoimittaja

Everstiluutnantti evp Kari Sainio
kari.sainio(at)kylkirauta.fi

Kylkiraudan verkkolehti

www.kylkirauta.fi

Seuraava numero

Seuraavaan numeroon tarkoitettujen tekstimateriaalien on oltava toimituksella (toimitus(at)kylkirauta.fi) ja kuvamateriaalin kuvatoimittajalla 27.4.2026 mennessä. Kuvat tulee toimittaa joko digitaalisessa muodossa tai paperikuvina. Digikuvien tulee olla jpeg-muodossa vähintään 300 dpi:n resoluutiolla. Ei internetkuvia, kaavioita, taulukoita eikä Powerpoint-kuvia. Toimitus muokkaa ja lyhentää artikkeleita tarvittaessa. Toimitus päättää sisältösuunnittelun yhteydessä, mikä osa materiaalista julkaitaan paperilehdessä ja mikä osa verkko-lehdessä.

Ilmoitusmyynti

Saarsalo Oy
mikko.salmensuu@saarsalo.fi
puh. 044 777 5112

Kadettikunnan verkkosivut

www.kadettikunta.fi
facebook.com/kadettikunta
X.com/kadettikunta

Kadettikunta

– arvoyhteisö isänmaan asialla

Hyvät *Kylkiraudan* lukija, hyvät kadettisiskot ja kadettiveljet Vastaanotin Kadettikunnan puheenjohtajan kunniatehtävän tämän vuoden alusta. Olen kiitollinen saamastani luottamuksesta. Olen saanut palvella Kadettikuntaa aiemminkin useissa kotiseutuni kadettipiirin ja Kadettikunnan hallituksen luottamustehtävissä sekä *Kylkirauta*-lehden päätoimittajana yhteensä reilun kymmenen vuoden ajan. Siten tunnen palanneeni tuttuun ja turvalliseen, kuin kotiin ikään.

Perehtyessäni puheenjohtajan tehtävään olen saanut ilokseni todeta, että Kadettikunta elää ajassa perinteitään unohtamatta. Päätehtävämme on kadettiupseeriston yhteenkuuluvuuden vahvistaminen kadetista kenraaliin ja upseeriperinteiden vaaliminen. Samanaikaisesti Kadettikunnan aktiivijäsenet ovat huolehtineet niin kadettiupseeriston kuin laajemmankin yleisön maanpuolustuksen ja turvallisuuspoliittisen tiedon ajantasaisuudesta.

Kadettikunta on arvoyhteisö, joka ei tavoittele taloudellista voittoa tai muutaakaan kasvua. Kadettikunnan jäsenet käyvät arvokeskustelua paitsi keskuudessaan myös laajemminkin yhteiskunnassamme, koska Suomen puolustus rakentuu edelleen koko yhteiskunnan tukeen.

Alati muuttuva maailma tarvitsee laaja-alaista arvopohdintaa ja joskus myös arvonäkemyksen sanoittamista uudelleen. Kadettikunta osallistuu erityisesti kokonaisturvallisuutta ja maanpuolustusta koskevaan yhteiseen arvokeskusteluun oman alansa asiantuntijana, faktapohjalta. Vastavuoroisesti turvallisuuden viitekehys edellyttää niin yksilöiden kuin yhteiskunnan sekä eurooppalaisen ja globaalin kontekstin arvojen muutosten arviointia.

Kadettikunta alkoi osallistua yhteiskunnalliseen vuoropuheluun viime sotien

jälkeisinä turvallisuuspoliittisen keskustelun patoamisen ja tukahduttamisen vuosikymmeninä. Neuvostoliitto ahdisti Suomen sisäpolitiikkaa ja tuki maanpuolustusta vastustavia tahoja. Kadettikunta uskalsi kuitenkin argumentoida maanpuolustuksen puolesta, ja se myös sai näkökannoilleen tukea vastakkaisesta vaikuttamisesta huolimatta. Vasta Euroopan unioniin liittyminen ja Neuvostoliiton hajoaminen mahdollistivat tänään tuntemamme moniäänisen turvallisuuspoliittisen vuoropuhelun ja arvokeskustelun.

Isänmaallisuus ja Suomen puolustus ovat olleet Kadettikunnan 105-vuotisen historian ajan sen jäsenten kutsumus ja tehtävä. Jokainen kadettiupseeri on vannonut sotilasvalassaan ja kadettilupauksessaan puolustavansa isänmaa-

tamme *niin kauan kuin voimia riittää*. Näihin fundamentteihin on viime vuosina rakentunut uusi velvoittava kerros, kun Suomi liittyi puolustusliitto Natoon.

Puolustusvoimien ensimmäinen ja tärkein lakisääteinen tehtävä on edelleen Suomen puolustaminen. Toiseksi on lain päivityksen myötä kirjattu ”Pohjois-Atlantin liiton yhteinen puolustus”, johon kuuluvat ”Suomen ja muiden Pohjois-Atlantin liiton jäsenvaltioiden puolustaminen aseellisia hyökkäyksiä vastaan yhteistyössä niiden asevoimien kanssa sekä Suomen ja Pohjois-Atlantin liiton yhteisen puolustuksen ja puolustuskyvyn ylläpitäminen ja kehittäminen”.

Suomen puolustamisen lisäksi puolustamme tarvittaessa myös hyökkäyksen kohteeksi joutunutta liittolaistamme ja koko liittokuntaa. Vastaavasti saamme saman tuen liittolaisiltamme Suomen puolustamiseksi. Liittokunnan yhteisen pelotteen tavoite on sodan ennaltaehkäiseminen.

Vastavuoroinen puolustuslupaus on ollut voimassa lähes kolme vuotta, ja sen toimeenpanoa tukevaa lainsäädäntöä valmistellaan. Uuden puolustustehtävämme sisäistäminen edellyttää myös arvojemme punnintaa. Siihen tuskin tarvitsemme valatekstien tai lupauksen uudelleensanoittamista, koska osallistumme aina kaikkiin puolustustehtäviin laillisen esivallan käskystä. Vaikka tilanne on historiallisesti uusi, matematiikan summana asia on jopa kehnommalle laskupäälle selvä: yhdessä olemme vahvempia.

Valoisaa kevättä toivottaen

Vesa Valtonen
Prikaatikenraali
Kadettikunnan puheenjohtaja

Suomi ja Naton eurooppalainen puolustus

TEKSTI: KARI AAPRO

Suomen Nato-aikana moni asia on muuttunut maailmassa. Venäjä yrittää jo viidettä vuotta piirtää rajojaan uusiksi Ukrainassa. Kiinan talouden, teknologian ja sotilaallisen voiman kasvu ja tavoitteet nousta maailman johtavaksi suurvallaksi eivät jää huomaamatta. Yhdysvallat kasvattaa sotilaallista vastetta indopasifisella alueella ja vaatii Eurooppaa ottamaan vastuun alueensa puolustamisesta. EU:n turvallisuus- ja puolustusulottuvuutta kehitetään aktiivisesti. YK:n rooli ja merkitys pienten valtioiden oikeuksien puolestapuhujana ja maailmanjärjestyksen turvaajana on yhä heikentynyt. Sopimus pohjainen maailmanjärjestys horjuu. Suurvaltojen valtapiirejä määritellään uusista lähtökohdista. Elämme rauhatonta maailmanaikaa ja geopolitiikan mannerlaatat ovat liikkeessä.

Askettäin valmistuneen Suomen itsenäisyyden juhlarahaston (Sitra) selvityksen *Megatrendit 2026* alussa kuvataan osuvasti turvallisuusympäristömme kehityksen ajankuvaa lainaamalla italialaisen Antonio Gramscin (1891–1937) kuulua toteamusta; ”Vanha maailma on kuolemassa ja uusi ei pääse syntymään. Nyt on hirviöiden aika.” Uusi aika on vasta vähitellen muotoutumassa, sillä uuden ajan siemeniä kylvetään nyt kriisien ja rauhattomuuden keskellä. Paluuta vanhaan ei enää ole.

Naton uusi puolustusmenositoumus

Kesäkuussa 2025 Naton huippukokouksessa Haagissa kaikki Naton jäsenmaat päättivät sitoutua investoimaan viisi prosenttia bruttokansantuotteesta puolustukseen vuoteen 2035 mennessä. Kokouksessa jäsenmaat vahvistivat myös sitoutumisensa yhteiseen puolustukseen, kuten Washingtonin sopimuksen 5. artiklassa todetaan – hyökkäys yhtä liittolaista vastaan on hyökkäys kaikkia vastaan. Suomessa on tällä hetkellä laaja parlamentaarinen tuki puolustusmenojen nostamiselle. Haagin puolustussitoumus tulee olemaan kes-

keinen väline, jonka avulla mahdollistetaan taakansiirto Yhdysvalloilta kohti eurooppalaisempaa Natoa. Yhdysvallat ei ole hylkäämässä Natoa ja sen eurooppalaisia liittolaisia. Muutos on enemmänkin nähtävä muuttuneessa maailman turvallisuustilanteessa uutena vastuunjakona ulkoisia uhkia vastaan. Vaikka konventionaalisen puolustuksen vastuita ollaan jakamassa uudelleen, Yhdysvaltojen ydinaseet tulevat edelleen säilymään liittokunnan ja sen jäsenmaiden pelotteen ja puolustuksen kulmakivenä.

Yhdysvallat kantaa ylisuurta vastuuta liittokunnan puolustuksesta. Naton puolustussuunnittelussa on sääntönä, että yhdelläkään jäsenmaalla ei ole vastuullaan yli 50:tä prosenttia liittokunnan sotilaallista voimavaroista. Käynnissä olevalla puolustussuunnittelukierroksella (2023–2026) Yhdysvaltojen taakkaa on kevennetty (*Burden Shifting*) ja heidän suorituskykytavoitteitaan on jo siirretty muille Naton jäsenmaille. Suomi on saanut suorituskykytavoitteisiinsa oman osansa tästä kuormasta.

Tällä hetkellä käydään kiivasta keskustelua siitä, mille tasolle suorituskykytavoitteet asetetaan puolustussuunnittelukierroksella 2027–2031. Seuraavaa

KARI AAPRO

puolustussuunnittelukierrosta ohjaava poliittinen ohjausasiakirja valmistellaan vuoden 2026 aikana ja se asettaa suunta- viivat liittokunnan puolustuksen kehittämiseksi. Liikkumavaraa tavoitetason nostamiselle on rajoitetusti, koska tavoitetasoa on jo nostettu huomattavasti kuluvalle kierroksella. Poliittisen ohjausasiakirjan sisällöstä ei ole vielä tie-

toa, mutta yleisesti arvioidaan, että sen on otettava kantaa ainakin vastuunka- koon, puolustusteolliseen kapasiteettiin, johtamisjärjestelmiin, sotilaalliseen liik- kuvuuteen ja isäntämaatukeen, avaruu- teen, arktiseen alueeseen sekä uusien teknologioiden ja innovaatioiden hyö- dyntämiseen.

Osana Yhdysvaltojen taakansiirtoa ja Ukrainan sotakokemuksia Euroopas- sa on alettu keskustella erittäin pitkän kantaman vaikuttamiskyvystä ja stra- tegisen infrastruktuurin suojaamisesta. Maasijoitteisten 500–5 500 kilometrin kantaman ballististen- ja risteilyohjus- ten käyttöä rajoittaneen INF-sopimuk- sen (*The Intermediate-Range Nuclear Forces (INF) Treaty*) purkautuminen on käynnistänyt suorituskykyjen kehittämi- sen uudelleen. Osana ballististen ohjus- ten torjuntakyvyn kehittämistä on ym- märretty, että on helpompaa ja tehok- kaampaa lamauttaa vastustajan voiman lähteitä syvyydessä, kuin torjua yksittäi- siä lähestyviä ohjuksia ilmassa.

Vuonna 2024 Ranska, Saksa, Italia ja Puola käynnistivät ELSA-aloitteen (*European Long-Range Strike Approach*), johon on myöhemmin liittynyt mukaan myös Iso-Britannia, Ruotsi ja Hollanti. Hankkeeseen on tarkoitus koota mukaan kaikki eurooppalaiset iskukyvyt, joilla on kantamaa yli 500 kilometriä. Hank- keeseen liittyy myös uuden sukupolven 1 000–2 000 kilometrin kantaman bal- listisen- ja risteilyohjusperheen kehit- täminen Euroopan erittäin pitkän kan- taman tulenkäytön tukipilariksi. Suomi seuraa aktiivisesti yhteistyön kehitystä, sillä meillä on syntymässä F-35-hävit- täjille hankittujen JASSM-ER-ohjusten myötä tähän kategoriaan luettavaa kau- kovaikuttamiskykyä.

Puolustusteollisella kapasiteetilla on keskeinen merkitys Naton puolustusky- vyn turvaajana. Yhdysvallat ei tällä het- kellä pärjää puolustusvälinetuotannossa Kiinalle, mutta mikäli Yhdysvaltain tuo- tantoon lisätään sen liittolaisten (Euroo- pan unioni, Kanada, Australia, Japani ja Etelä-Korea) puolustusmateriaalituotan- to, yhteenlaskettu määrä ja kapasiteet- ti ylittävät Kiinan puolustusmateriaali- tuotannon. Tässä mielessä liittolaisten merkitys tulee säilymään tärkeänä Yh- dysvalloille. Euroopan puolustusteolli- suuden ylösajolla on merkittävä rooli Naton eurooppalaisen puolustuskyvyn nostamisessa. Euroopan yhteenlasket- tu bruttokansantuote ylittää selvästi Ve- näjän bruttokansantuotteen, joten Naton

eurooppalaisilla jäsenvaltioilla on talou- delliset edellytykset puolustautua Venä- jän uhalta, kunhan vain tahtoa, välineitä ja yksituumaisuutta riittää.

Naton eurooppalainen puolustus

Olemme siirtymässä uuteen aikakau- teen. Nato ei ole enää sama liittokun- ta kuin mihin liityimme vuonna 2023. Yhdysvaltojen ylikuormittunut vas- tuunkanto ja keskittyminen indopasifi- sen alueen puolustukseen saattaa johtaa heidän sotilaallisten suorituskykijensä uudelleenryhmittämiseen tai vähenty- miseen Euroopassa. Kaikissa toiminta- vaihtoehtoissa Naton eurooppalaisten jäsenmaiden tulee vastata oman alueen- sa puolustuksesta entistä itsenäisemmin.

Naton puolustus suunnittelujärjestel- män vähimmäissuorituskykyvaatimuk- set (*Minimum Capability Requirements*) on sidottu yhä tiukemmin osaksi liitto- kunnan operatiivista suunnittelua. Ta- voitteissa on huomioitu myös Venäjän laittoman hyökkäyssodan vaikutukset Ukrainassa sekä sotilasteknologinen ke- hitys. Korkean teknologian ja puolustus- materiaalin laadun lisäksi on jälleen tun- nistettu sotilaallisen voiman lukumäärän merkitys sodankäynnissä.

Haagin puolustusmenositoumus on keskeinen väline taakansiirrossa kohti eurooppalaisempaa Natoa. Sen saavut- taminen on iso haaste liittokunnan kai- kille jäsenmaille. Suomelle on tärkeää, että tässä onnistutaan ja Naton toimin- takyky säilyy Euroopassa. Vaikka mo- nilla jäsenmailla on taloudelliset edelly- tykset tavoitteiden saavuttamiseen, ra- kenteelliset haasteet, kuten henkilöstön ja puolustusteollisen potentiaalin riittä- mättömyys, vaikeuttavat ja hidastuttavat tavoitteiden saavuttamista. Henkilöstön riittävyys suhteessa kohonneisiin suori- tuskykytavoitteisiin on kaikkein vaikein- ta eurooppalaisille ammattiarmeijoille. Asevelvollisuusarmeijat selviävät hen- kilöstöhaasteista paremmin, koska laa- jan reservin ansiosta henkilöstön riittä- vyyteen liittyvät haasteet ovat ratkaista- vissa helpommin.

Miten ja millaisin voimavaroin Eu- rooppa taistelee? Naton eurooppalai- sen puolustuksen rakentaminen edel- lyttää yhteistä uhkakuvaa, operatiivista suunnittelua ja suorituskykyä. Naton eurooppalaisen puolustuksen kehitty- minen edellyttää sitoutumista puolus- tusmenotavoitteisiin, Euroopan puolus- tusvälineteollisuuden ylösajoa sekä suo-

Suomen puolustuksen toiminta- ympäristö ja strategiset intressit

- Naton pelote ja puolustus
- Sotilaallinen kriisinhallinta
- Kansainvälinen rauhan ja turvallisuuden edistäminen

Pohjoismaat, Itämeren alue ja arktinen alue muodostavat kokonaisuuden, johon Suomen alueen puolustus kytkeytyy.

■ Naton jäsenmaat

rituskykyjen rakentamista vaaditulle tavoitetasolle.

Puolustusteollisen kapasiteetin nostaminen Euroopassa ei ole helppoa, sillä valtaosa puolustusvälineyrityksistä on yksityisomistuksessa. Jotta yritykset ovat valmiit investoimaan tuotantokapasiteetin nostamiseen, tilauskantojen tulee ulottua pitkälle tulevaisuuteen, jotta investointien kannattavuus varmistetaan. Poliittisten päättäjien sitoutuminen ylivaalikautiseen ja pitkäjänteiseen päätöksentekoon on nyt tärkeämpää kuin koskaan. Toisena epävarmuustekijänä on Venäjän laitton hyökkäyssota Ukrainassa. Mikäli Ukrainassa saavutetaan kestävä rauha, on olemassa vaara, että se hyödyttää valtioiden halua investoida puolustukseen nykyisellä tavoitetasolla.

Suomen puolustuskyky

Joulukuussa 2024 julkaistussa puolustuselonteossamme todetaan, että ”Suomen puolustus mitoitetaan vastaamaan perustavanlaatuisesti heikentyneen turvallisuustilanteen, Suomen muuttuneen strategisen aseman ja sotilaallisten uhkien asettamiin vaatimuksiin. Suomella on oltava jatkuva kyky vastata laaja-alaiseen vaikuttamiseen,

pitkäkestoiseen sotilaalliseen painostukseen sekä vuosia kestäväan laajamittaiseen sodankäyntiin. Suomen puolustusta kehitetään pitkäjänteisesti, suunnitelmallisesti ja kokonaisuutena vastaamaan toimintaympäristön kasvaviin vaatimuksiin. Tässä huomioidaan Naton asettamat yhteiseen puolustukseen liittyvät tavoitteet ja vaatimukset.”

Edellä esitetyn puolustuspoliittisen linjauksen toteutumisen varmistamiseksi marraskuussa 2025 perustettiin valtioneuvoston asettamana parlamentaarinen työryhmä, jonka tarkoituksena on tarjota eduskuntapuolueille informaatiota puolustuksen pitkän aikavälin kehittämistarpeista, toimintaympäristön kehityksestä ja rahoitustarpeista. Työryhmän toimikausi jatkuu kesään 2026 asti.

Toisena puolustustamme ohjaavana puolustuspoliittisena perusteena selonteossa todetaan, että ”Suomen puolustuspoliittista ja sotilaallista roolia Natossa muodostetaan tilanteessa, jossa liittokunnassa on käynnissä suurin muutos pelotteen ja puolustuksen vahvistamiseksi sitten kylmän sodan lopun. Suomi osallistuu laaja-alaisesti liittokunnan toimintaan, eikä ole asettanut Nato-jäsenyydelle kansallisia rajoitteita. Suomelle

on keskeistä erityisesti liittokunnan kyky vastata Venäjän uhkaan. Suomi sitoutuu Naton pelotteeseen ja yhteiseen puolustukseen 360 asteen turvallisuusperiaatteen mukaisesti koko liittokunnan alueella kaikki uhat huomioiden. Vahva ja toimintakykyinen Nato on Suomen edun mukaista.”

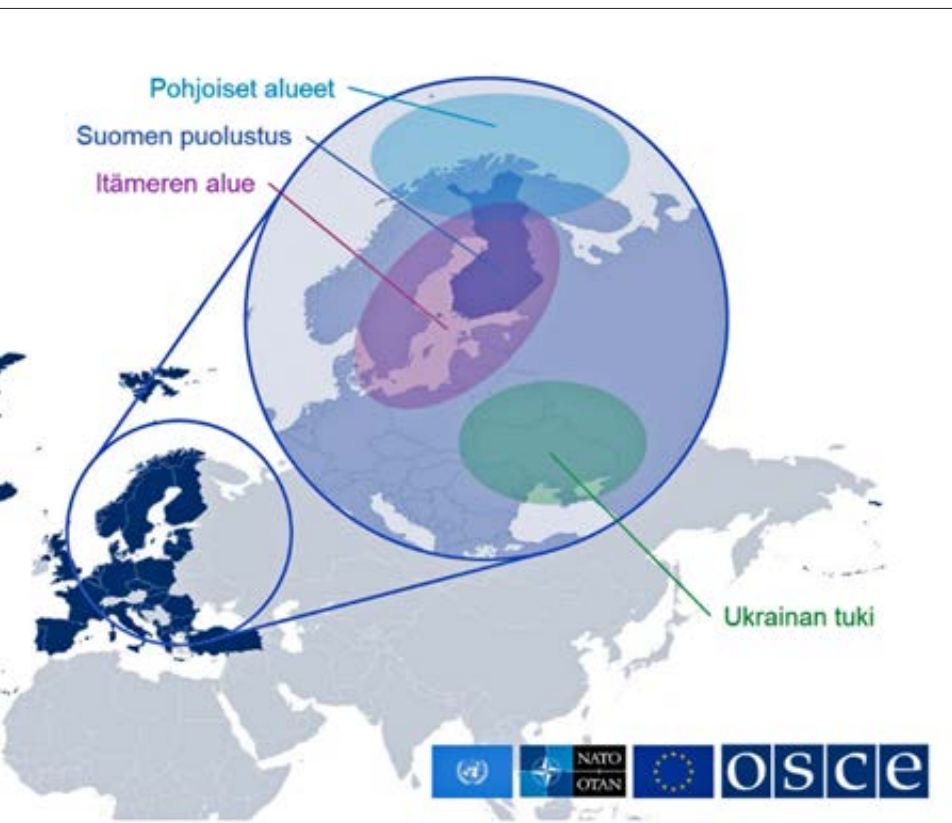
Liittoutuneena maana Suomen puolustusta ei mitoiteta pelkästään kotimaan puolustukseen. Osana Naton operatiivisia suunnitelmia liittokunnan alueen puolustamiseksi Suomen alueen sotilaallinen puolustus kytkeytyy maan rajoja laajempaan kokonaisuuteen, joka käsittää Itämeren alueen sekä arktisella alueella Pohjoismaat, Jäämeren ja Pohjois-Atlantin. Tarvittaessa Suomen tulee kyetä tukemaan Naton ja sen liittolaisten puolustusta koko vastuualueella.

Kehittyvä asevelvollisuus, laaja ja koulutettu reservi sekä korkea maanpuolustustahto säilyvät Suomen puolustuksen perustana. Kokonaisuutena puolustusta kehitetään ja Puolustusvoimien toimintakyky nojaa yhteiskunnan tukeen.

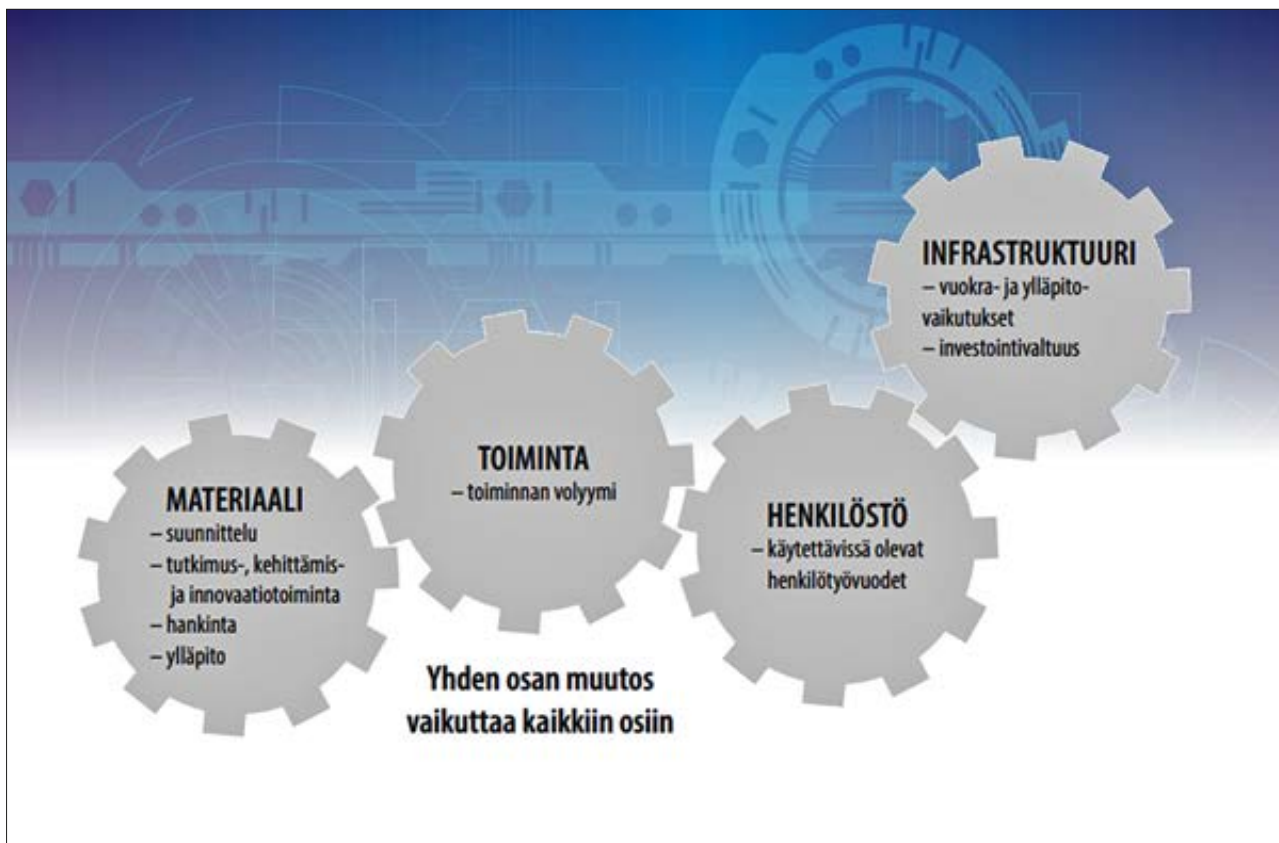
Vastaamme alati muuttuvan turvallisuusympäristön haasteisiin vahvistamalla puolustusyhteistyötämme. Vahva kansallinen puolustus – yhdistettynä liittolaisuuden lisäksi kahden- ja monenväliseen puolustusyhteistyöhön kumppaneidemme kanssa – sekä Euroopan unionin puolustusulottuvuuden kehittymisen tukeminen vahvistavat turvallisuuttamme, vaikka maailmassa tapahtuisi ennalta arvaamattomia ja yllättäviä muutoksia.

Vaikka Suomi kantaa vastuunsa ja huolehtii puolustuksestaan, niin meilläkin on omat haasteemme. Sitran *Megatrendit 2026* -raportissa todetaan, että ”Puolustus vaatii yhä isomman osan menoistamme, samalla kun taloutemme ei ole kasvanut pian kahteen vuosikymmeneen. Talouskasvun pysähtyminen ja julkisen talouden kriisi kyseenalaistavat myös jo sen yhteiskuntamallin, jota olemme tottuneet kutsumaan hyvinvointivaltioksi.” Suomalainen yhteiskunta on isojen valintojen edessä. Väestötämme yhä pienempi osuus on nuoria ja työikäisiä ja ikääntyneiden osuus yhteiskunnassamme on jatkuvassa kasvussa. Kehityksen takia joudumme tarkastelemaan puolustuskykyämme ja puolustusratkaisuamme ja sen kehittämistä tulevaisuudessa.

Laajaan reserviin perustuva asevelvollisuusarmeija on vahvuutemme. Meidän tulee kuitenkin tarkastella asevelvollisuusjärjestelmämme rakennetta ja

Kuva: valtioneuvosto.fi.

toimintaa, jotta kykenemme jatkossakin tuottamaan tarvittavaa osaamista ja ylläpitämään riittävän suurta reserviä maanpuolustuksen tarpeisiin.

Vaikka puolustuksen kehittämiseen käytettävissä olevat resurssit tulevat kasvamaan, lisääntyvillä resursseilla joudutaan kattamaan uusia ja hyvin moninaisia tarpeita. Puolustusvoimien 280 000 sotilaan sodan ajan kenttäarmeijan suorituskyvyn ajantasainen ylläpito syö leijonanosan käytettävissä olevista resursseista. Samanaikaisesti meidän tulee kyetä huolehtimaan siitä, että uudistumme ajan hengessä ja hyödynnämme uutta teknologiaa ja innovaatioita. Naton jäsenenä olemme sitoutuneet huolehtimaan liittokunnan asettamista puolustuksen suorituskäytävöitteistä. Riskinä on, että mikäli pidämme kiinni kaikesta ja emme luovu mistään, resurssit eivät tule riittämään edes korotetulla rahoitustasolla. Kehittämisen ohessa on myös osat-

tava ja uskallettava luopua vanhenevista suorituskyvyistä ja joukoista.

Puolustusmenojen kasvu ei suuntaudu pelkästään puolustustamateriaalihankintoihin. Niiden lisäksi on katettava operatiivisen toiminta-alueen laajentumisesta aiheutuva operatiivisten tehtävien kasvu ja henkilöstön, infrastruktuurin sekä materiaalin ylläpidon ja huollon lisätarpeet.

Edellä kuvatut muutostekijät yhdistettynä integroitumisen ja yhteensopivuuden rakentamisen jatkamiseen Naton johtamis- ja komentorakenteessa sekä Naton joukkorakenteessa edellyttävät puolustushallinnolta tarvetta tarkastella tehtäviään ja organisoitumistaan tulevaisuudessa. Tähän liittyvät perusteet ja muutostarpeet jouduttaneen määrittämään tarkemmin seuraavassa puolustusselonteossa. Tavoitteena on kuitenkin suunnittelussa edetä tehtävien ja toiminnallisuuksien kautta rakenteisiin

periaatteella: organisaation muoto rakentuu toiminnallisuuksien pohjalle – *Form Follows Function*.

Puolustuskyvyn kehittäminen on kokonaisuus, jossa kotimaan puolustuksen ja liittokunnan puolustuksen sekä kumppanuuksien lokeroiminen toistaan erilleen on haastavaa. Ja toisaalta siihen ei ole enää tarvettakaan. Suomen puolustaminen on edelleen kyettävä aloittamaan yksin, mutta puolustustamme vahvistetaan yhdessä liittolaisten sekä kumppanien kanssa – ja olemme sitoutuneet myös tukemaan liittolaisiamme ja kumppaneitamme.

Erityisasiantuntija, yleisesikuntakomentaja evp Kari Aapro työskentelee puolustusministeriön puolustuspoliittisessa osastossa kansallisen puolustuksen yksikössä.

Kuvat: Puolustusvoimat.

Joint Force Command Norfolk puolustaa Pohjolaa, arktista aluetta ja Atlanttia

TEKSTI: MIKAEL SALO

Naton yhteisoperaatioesikunta *Joint Forces Command Norfolk* (JFCNF) perustettiin 2019. Se sijaitsee Norfolkissa Yhdysvalloissa *Naval Support Activity Hampton Roads* -tukikohdan kyljessä.

Maaailman suurimman laivastotukikohdan alueella on useita esikuntia ja joukkojen osia, kuten *US Fleet Forces Command*, *Navy Reserve Forces*, *Operational Test and Evaluation Force* ja *US Marine Corps Forces Command*. Lähialueella on *Naval Air Force Atlantic* ja *Submarine Forces Atlantic*. Tukikohdassa sijaitsee myös *Joint Forces Staff College*, jossa suomalaisia opiskelee aika ajoin. Naton strategisen tason esikunta *Allied Command Transformation* (ACT) on toiminut tukikohdassa nykymuodossaan vuodesta 2003. Kaikkiaan tukikohdassa ja Hampton Roads -nimisellä lähialueella työskentelee 80 000 sotilasta.

Norfolkin yhteisoperaatioesikunnan (JFCNF) perustaminen julistettiin Brysselin huippukouksen päätöslauselmassa heinäkuussa 2018. Samaan yhteyteen ajoittui Yhdysvaltain toisen laivaston uudelleenmuodostaminen ja esikunnan perustaminen Norfolkkiin erityisesti Atlantin valtameren operointia varten. Yhteinen sijainti ja osittain sama operaatioalue osaltaan vaikuttivat siihen päätökseen, että JFCNF:ia johtaa Yhdysvaltain toisen laivaston komentaja.

JFCNF elää parhaillaan kasvun aikaa. Esikunnalla on operatiivinen johtamiskyky, mikä käytännössä tarkoittaa sitä, että esikunnalla on riittävästi henkilöstä kaikkiin tehtäviin, tarvittavat toimitilat ja johtamisyhteydet, toimintakykyiset alajohtoportaat ja joukot sekä ajantasaiset suunnitelmat operaatioiden johtamista varten.

Kaikkein vaativin operaatioalue

JFCNF toimii *Supreme Headquarters Allied Powers Europe* (SHAPE) alaisuudessa. Poikkeusolojen suunnittelua ja operointia varten SHAPE:n johtosuhteessa on kolme yhteisoperaatioesikuntaa (*JFC Norfolk*, *JFC Brunssum* ja *JFC Naples*), joilla on omat vastuualueensa.

Verrattuna muihin esikuntiin, JFCNF:illa on vastuullaan Naton vaativin operaatioalue, joka kattaa 80 prosenttia Naton vastuualueesta Floridasta pohjoisnavalle asti. JFCNF on Naton ainoa arktisen alueen sodankäyntiin keskittyvä operatiivinen esikunta. Samalla sillä on pisin maaraja Venäjän kanssa (1 485 kilometriä Jäämeren rannalta Virolahdelle). Merialueilla esikunnan pitää varautua laajalaaiseen sukellusveneidä vastaiseen sodankäyntiin Jäämerellä, Norjanmerellä

MIKAEL SALO

ja Atlantilla. Operaatioalueeseen kuuluu myös strategisesti tärkeä Grönlannin, Islannin, Ison-Britannian ja Norjan välisen merialue (GIUKN Gap), jonka puolustaminen on kriittistä transatlanttisten yhteyksien turvaamiseksi. Strategiset yhteydet Pohjois-Amerikasta Eurooppaan ei tarkoita pelkästään meriyhteyksiä. Sen lisäksi esikunnan pitää turvata merikaapelit tietoliikennedyhteyksiä varten, lentoliikennereitit sekä tilannekuvan muodostaminen laajalla merialueella. Suorituskykyjen kannalta se tarkoittaa yhteyksien turvaamista maalla (satamat ja logistiikan maareitit), merellä (sukellusveneidä vastainen sodankäynti ja pintataistelukyky), ilmassa (ilmavalvonta, ohjuspuolustus, kuljetus- ja pommikoneiden suojaus ja ilmaoperaatiot), avaruudessa (tilannekuva ja johtamisyh-

teyksien varmentaminen) sekä kyberisä (merikaapelien ja johtamisyhteyksien suojaaminen).

Arktisella alueella korostuu kyky muodostaa tilannekuva laajalta operaatioalueelta, avaruus- ja kybersuorituskykyjen hyödyntäminen, johtamisyhteyksien varmentaminen, logistiikan yhteydet ja tukeutuminen, materiaalin ennakkovarastointi, kyky siirtää joukkoja nopeasti sekä välitön vaikuttamiskyky eri kohteisiin. Suunnittelussa ja toimeenpanossa huolta aiheuttaa se, miten hyvin ylläpidämme vaikuttamisen tempoja valtavien etäisyyksien päästä, vaikeissa sääolosuhteissa ja olemattomaan infrastruktuuriin tukeutuen.

Operaatioalueen keihäänkärkenä on Pohjolan linnake eli Suomen, Ruotsin, Norjan ja Tanskan alueet. Maasodan-

käynnin kannalta Suomi ja Norja ovat keskeisessä asemassa. Suomi on puolustuksen lukko ammattitaitoisen henkilökunnan, laajan ja osaavan reservin sekä monipuolisten ja ajantasaisten suorituskykyjensä ansiosta. Ruotsi huolehtii tukeutumisesta ja logistisista yhteyksistä ja Tanskan salmien herruus varmistaa meriyhteydet Suomeen ja Baltian maihin.

Tulevaisuudessa sotilaalliset suorituskyvyt eivät pelkästään riitä sodasta selviämiseen. Ukrainan kokemusten perusteella iskut kohdistuvat jopa useammin yhteiskunnan kriittistä infrastruktuuria vastaan kuin sotilasjoukkoihin. Siksi kyky puolustaa yhteiskunnan toimintojen peruspilareita ja kriittisiä kohteita korostuu. Naton puolustuskyvyn kannalta suomalainen kokonaisuusmaapuolustuksen toimintamalli yhdistet-

Kuvat: nato.int. Kuvamuokaus Pasi Väättäinen.

tumisen kannalta. Deterrence-vaiheessa maiden pääesikunnat muodostavat kokonaismaanpuolustuksen tilannekuvan omalta alueeltaan, minkä lisäksi JFCNF:in maa-, meri-, ilma-, erikoisjoukko- ja logistiikkaesikunnat varautuvat pahimman varalle, jotta tarvittaessa voidaan siirtyä saumattomasti puolustustaisteluihin, mikäli tilanne kiristyy.

Steadfast Duel -sarja painottuu poikkeusoloihin, jolloin JFCNF koordinoi alaesikuntien toimintaa operaatioalueen puolustamiseksi. *Multi-Corps Land Component Command* (MCLCC) Mikkeliissä johtaa maapuolustuksen, meripuolustus koordinoidaan MARCOM:ista Northwoodista käsin, AIRCOM Ramsteinissa toteuttaa ilma-puolustuksen, *Joint Logistic Support Group* logistiikan tuen ja erikoisjoukkojen esikunta koordinoi vastuullaan olevat operaatiot. Lisäksi JFCNF toimii yhteistyössä SHAPE:n alaisuudessa olevien muiden esikuntien kanssa kyberpuolustuksen, vaikuttamisen sekä avaruudessa olevien suorituskykyjen yhteensovittamiseksi operaatioalueella. Kaikki tämä tapahtuu yhteistoiminnassa jäsenmaiden kanssa muun muassa kokonaisvaltaisen tilannekuvan muodostamiseksi koordinoitun operoinnin perustaksi.

Näissä Steadfast-harjoituksissa ei ole joukkoja, vaan niissä harjoitellaan esikuntien välistä yhteistyötä vaativissa päätöksentekotilanteissa. Erityisen tärkeää on harjoitella suunnittelukoneiston työrytmiä, kaikkien suorituskykyjen synkronointia osana suunnitelmien ja käskyjen laadintaa sekä eri esikuntatasojen yhteistoimintaa.

Tervetuloa Nato-tehtäviin Norfolkiin

Suomi on saanut tehtäviä esikunnan kaikilta keskeisiltä toimialoilta. Tehtäväkirjo on tasapainoinen aliupseereista upseereihin, mikä mahdollistaa palveluksen Nato-tehtävissä eri vaiheissa työuraa. Tuttuun tapaan suomalaiset ovat saaneet enemmän vastuuta, mitä pelkkä tehtävänkuvausten lukeminen antaisi ymmärtää. Suomalaisten raju perusosaaminen, avoin ja rehellinen suhtautuminen työkavereihin ja esimiehiin sekä erinomainen toimeenpanokyky ovat tehneet muihin Nato-kollegoihin vaikutuksen. Siksi minkä tahansa projektin tai urakan keskeltä voi löy-

tää suomalaisen sotilaan. Mitä enemmän henkilö pääsee tekemään erilaisia tehtäviä, sitä enemmän ammattitaito karttuu ulkomaankomennuksen aikana. Siksi voin lämpimästi suositella palvelusta JFCNF:issa. Sen lisäksi suosittelen kaaderiupseereita hakemaan Naton siviilitehtäviä palvelusuransa päätyttyä.

Suomi on myös panostanut henkilöstön tukeen. ACT:issa sijaitseva *National Liaison Representative* -toimisto auttaa ja opastaa asunnon hankkimisessa, lasten opintojen järjestämisessä, paikallisen byrokratian taltuttamisessa sekä arjen käytännön haasteiden ratkaisussa. Siten muuttaminen, asettautuminen ja elämä on huomattavasti turvempaa kuin monessa muussa maassa. Aikaisemmin puolisoilla ei ollut lupaa työskennellä Yhdysvalloissa. Alkuvuodesta 2026 voimaan tullut uusi sopimus mahdollistaa myös puolisoille työn joko etätöinä Suomeen tai paikallisesti Yhdysvaltoihin, mikä edesauttaa perheen taloudellisesta asemaa komennuksen aikana sekä tukee perheellisten rekrytointia Norfolkiin.

Vastuu Pohjolasta, arktisesta alueesta ja strategisista yhteyksistä Eurooppaan on poikkeuksellisen vaativa kokonaisuus ja siksi palvelus JFCNF:issa on palkitsevaa ja ammattitaitoa kehittävä. Tervetuloa palvelukseen Nato-esikuntaan!

Prikaatikenraali Mikael Salo palvelee koulutuspäällikkönä Naton yhteisoperaatioesikunnassa Norfolkissa Yhdysvalloissa.

tynä kaikkien hallinnonalojen säännölliseen yhteistoimintaan on kestävä ratkaisu ja toimii esimerkkinä myös muille Nato-maille.

Kyky operoida testataan harjoituksissa

JFCNF harjoittelee suunnitelmien toimeenpanoa ja testaa alaesikuntien johtamiskykyä Naton Steadfast Deterrence (STDC) ja Steadfast Duel (STDU) -harjoituksissa. Deterrence-sarjan harjoituksissa luodaan nimensä mukaisesti pidäke, jotta tilanteen eskaloituminen voidaan estää ja Nato-maat voivat palata hallitusti normaaliolojen arkeen. Tuossa vaiheessa kansakunnilla on ratkaiseva asema valmiuden kohottamisen, kriittisen infrastruktuurin suojaamisen, tehokkaan viestinnän ja varau-

Naton strateginen ja teknologinen murros

TEKSTI: JARKKO KARSIKAS

Naton strateginen paluu liittokunnan alkuperäiseen rooliin ei alkanut vasta 2022, vaan juuret ulottuvat vuoden 2018 strategiseen konseptiin, joka loi perustan liittokunnan uudelle suuntautumiselle. Konseptin myötä Nato alkoi siirtyä pois kriisinhallinnasta takaisin kohti kollektiivista puolustusta. Se näkyi erityisesti johtamisjärjestelmien ja C3-tuen (*Consultation, Command and Control*) roolin korostumisena. Muutoksen vauhti kiihtyi merkittävästi Venäjän hyökättyä Ukrainaun helmikuussa 2022, jolloin Naton vuoden 2022 strateginen konsepti nosti nopean ja uskottavan puolustuskyvyn liittokunnan keskiöön.

JARKKO KARSIKAS

Operatiivisella tasolla kenraali Christopher G. Cavolin johtama *Allied Command Operations* (ACO) on ollut keskeisessä roolissa tämän muutoksen toimeenpanossa. Hänen eli SACEUR:in (*Supreme Allied Commander Europe*) johdolla Nato on kehittänyt sodankäytikyvykkyytään, johtamistaan sekä niitä tukevia johtamisjärjestelmiään vastaamaan uuden turvallisuusympäristön vaatimuksia. Uusien vaatimusten mukaisesti tiedonkulun ja päätöksenteon laatu ja nopeus ovat ratkaisevia menestystekijöitä.

Operatiivisten suunnitelmien perhe

Keskeinen osa muutosta on Naton operatiivisten suunnitelmien perhe eli DDA FoP (*Deterrence and Defence of the Euro-Atlantic Area Family of Plans*), joka muodostaa Naton uuden puolustussuunnittelun ytimen operatiivisessa kontekstissa. Operatiivisen suunnitelmaperheen kautta Nato on ra-

kentanut kokonaisvaltaisen ja ennakoivan puolustuksen arkkitehtuurin, jonka tavoitteena on varmistaa liittokunnan kyky reagoida nopeasti ja tehokkaasti kaikkiin mahdollisiin uhkiin. Kansakuntien näkökulmasta Naton operatiivisen suunnitelmaperheen tärkein osa ovat alueelliset suunnitelmat (*Regional Plans, RP*). Näiden suunnitelmien konkreettisen valmistelun ja niiden harjoittelun kautta Nato muuttuu. Samat suunnitelmat luovat pohjan myös johtamisjärjestelmien kehittämiselle.

Nykyaikaisessa MDO (*Multi-Domain Operations*)-kontekstissa C3-järjestelmät eivät ole enää pelkkä tukitoiminto, vaan ne muodostavat Naton ”hermoston”, joka mahdollistaa tiedonkulun poliittiselta tasolta sotilaalliseen rakenteeseen. Tämä hermosto on ratkaiseva, jotta Nato kykenee tekemään nopeita ja perusteltuja päätöksiä alati muuttuvassa toimintaympäristössä. Johtamisjärjestelmien on oltava joustavia, skaalautuvia ja teknologisesti edistyneitä, jotta ne tu-

kevat liittokunnan paluuta kollektiivisen puolustuksen ytimeen. Haasteen Natolle muodostaa kuitenkin muutoksen nopeus, jonka seuraaminen 32 maan konsensuspolitiikan kautta on osoittautunut pulmalliseksi.

Ukrainan sodan opit

Ukrainan sota on osoittanut, että perinteiset, staattiset ja suuret esikunnat ovat yhä alttiimpia sekä kineettisille että kyberiskuille. Tämä on pakottanut Naton arvioimaan uudelleen johtamisjärjestelmiensä rakennetta ja toimintatapoja. Keskeiseksi opiksi on noussut tarve siirtyä modulaarisempaan ja hajautetumpaan johtamiseen, jossa johtamispaikat voidaan nopeasti siirtää ja mukauttaa muuttuvaan uhkaympäristöön. Erityisesti ACT (*Allied Com-*

mand of Transformation) analysoi ja työskentelee tiiviisti sekä Ukrainan sodan analyysin että teknologisen kehityksen parissa. Käytännön haasteena havaintojen huomioimiselle on kuitenkin jälleen Naton organisatorinen hitaus sekä suorituskyvyn kehittämisen pitkät aikajänteet.

Ukrainan sota on tuonut teknologisen murroksen selkeästi näkyviin. Olemme voineet havainnoida erityisesti siviiliteknologioiden, kuten satelliittiyhteyksien ja pilvipalveluiden, kasvattaneen merkitystään sotilaallisessa johtamisessa. Näiden osalta Nato on mukana teknologisessa kehityksessä. Esimerkiksi *NATO Communications and Information Systems Group* (NCISG) on mukana pilvipalveluympäristöjen jalkauttamisessa operatiivisiin olosuhteisiin. Tavoitteena niiden osalta on mahdollistaa erityisesti entistä joustavampi tiedonkulku hyvin erilaisten osapuolien välillä myös vaativissa olosuhteissa.

Multi-Domain Operations (MDO) -konsepti korostaa lähtökohtaisesti kyberympäristön merkitystä kaikkia toimintaympäristöjä yhdistävänä ja tietoa vaihtavana kerroksena. Tämä korostaa kyberpuolustuksen roolia entisestään. Kyberpuolustus ja kybervaikutaminen ovat olennainen ja kriittinen osa kaikkea operointia. Vaikka kyberillä ei todennäköisesti pystytä fyysiseen tuho vaikutukseen, voidaan sillä suojata omat kriittiset järjestelmät sekä lamauttaa vastustajan järjestelmiä tehokkaasti. Esimerkkejä tällaisesta toiminnasta voidaan hakea muun muassa Yhdysvaltain iskuista Iraniin ja Venezuelaan. NCISG:llä on oma jatkuvasti kehittyvä kybersuojauksen suorituskyky, mikä on kriittistä dynaamisissa ja nopeasti muuttuvissa toimintaympäristöissä. Hyvänä esimerkkinä tällaisesta kokonaisuuden NCISG:n hoitamasta suojaustarpeesta on Ukrainan tuen koordinaatio-operaation (*NATO Security Assistance and Training for Ukraine*, NSATU) kyberuhkien torjunta ja digitaalisen infrastruktuurin suojaaminen.

Raskaasta raudasta DCIS-suorituskykyyn

Naton johtamisjärjestelmien kehityksessä on käynnissä merkittävä murros, jossa painopiste siirtyy perinteisistä, raskaista ja hitaasti liikuteltavista järjestelmistä kohti kevyempiä, modulaarisia ja nopeasti käyttöönotettavia

Kuva: ncisg.nato.int.

Nykyiset järjestelmät ovat usein erittäin raskaita ja hitaasti liikuteltavia. Kuvassa Dragonfly-järjestelmän kenttäkonesali harjoituksessa.

ratkaisuja. NCISG:n kehitystyö kuvastaa tätä muutosta. Tavoitteena on rakentaa johtamispaikkaympäristöjä, jotka mahdollistavat esimerkiksi kymmenen käyttäjän ketterän toiminnan nopeasti muuttuvissa olosuhteissa.

Tämä muutos ei ole pelkästään tekninen, vaan liittyy myös logistiin ja operatiivisiin haasteisiin. NCISG:n ajoneuvokalusto muodostaa 95 prosenttia Na-

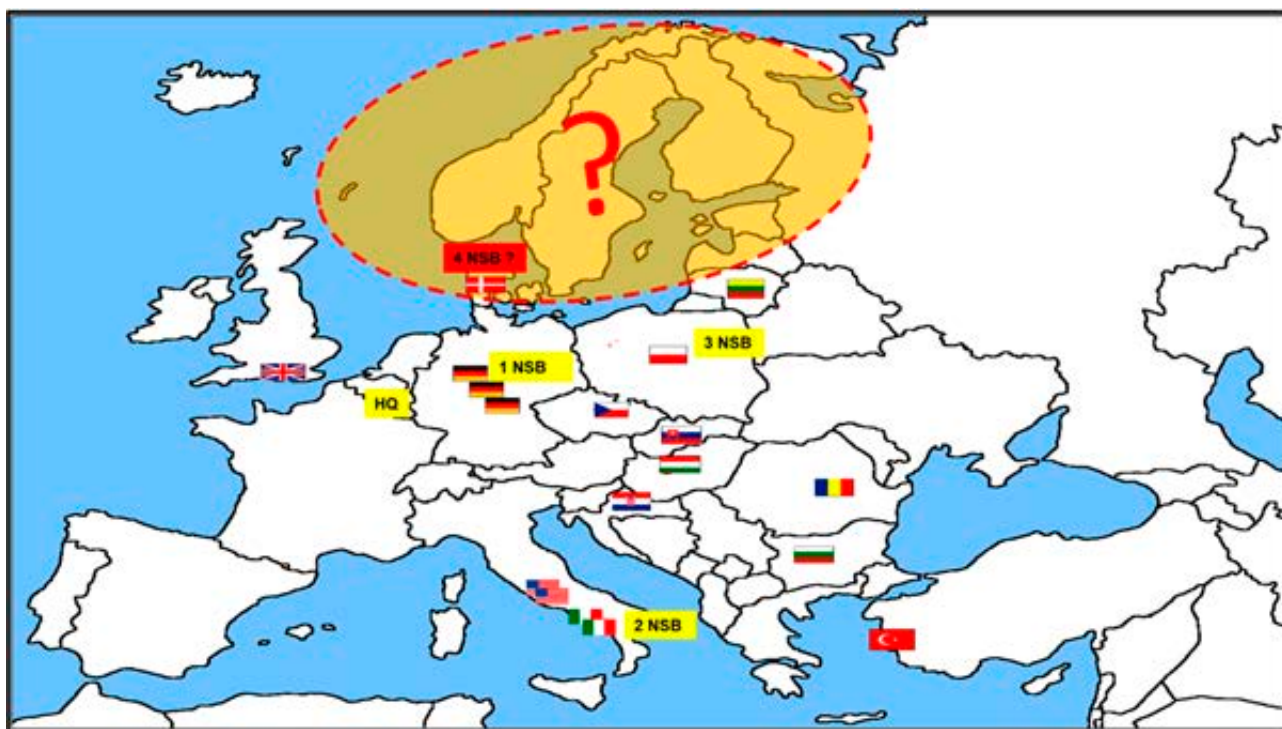
ton komentorakenteen kalustosta, mikä asettaa merkittäviä vaatimuksia massan liikuttamiselle ja huollolle. Siirtyminen kevyempiin ratkaisuihin parantaa liikumiskykyä ja mahdollistaa johtamisjärjestelmien nopean sijoittamisen sinne, missä niitä eniten tarvitaan.

Ketterät DCIS (*Deployable Communications and Information Systems*) -ratkaisut tukevat Naton kykyä reagoi-

Kuva: ncisg.nato.int.

Pienet ja ketterät ratkaisut tulevat yleistymään johtamispaikkojen ratkaisuna. Kuvassa NCISG:n kevyttä kalustoa.

Kuva kirjoittajan.

NCISG:n yksiköt ja tämän hetken tyhjiö.

da nopeasti muuttuviin uhiin ja vahvistavat liittokunnan resilienssiä. Tämä kehityssuunta on välttämätön, jotta Nato pystyy vastaamaan nykyaikaisen sodankäynnin vaatimuksiin ja hyödyntämään teknologisen kehityksen tarjoamia mahdollisuuksia.

Suomen DCM-yksikkö osana Naton johtamisjärjestelmää

Puolustusministeri Antti Häkkäsen marraskuussa 2025 tekemä linjaus uuden johtamisjärjestelmäyksikön (*Deployable CIS Module*, DCM) anomisesta Suomeen on strateginen vastaus Naton laajentumisen tuomiin tarpeisiin. Tähän asti NCISG:llä ei ole ollut joukkoja Pohjoismaissa, mikä on luonut haasteita alueen puolustussuunnitelmien toimeenpanolle.

Suomeen sijoitettava DCM-yksikkö on osa Naton uutta neljättä viestipataljoonaa (*4th NATO Signals Battalion*). Se tukee erityisesti Norfolkin yhteisoperaatiojohtoportaan (*JFC Norfolk*) alaisia rakenteita ja Mikkelin maavoimajohtoporasta (*Multi-Corps Land Component Command*, MCLCC). Tämä tarkoittaa, että suomalainen osaaminen integroidaan suoraan Naton komentorakenteeseen. Yksikkö täytetään suomalaisella henkilöstöllä, mutta se toimii Naton stan-

dardeilla ja rahoituksella. Tämä siirtää Suomen suorituskykyjen ”kuluttajasta” aktiiviseksi ”tuottajaksi”, tarjoten samalla upseereillemme näköalapaikan liittokunnan teknologiseen ytimeen.

Resilienssi tehokkuuden edelle

Viimeiset kaksi vuosikymmentä Naton organisaatioita on kehitetty säästöjen ja hallinnollisen optimoinnin ehdoilla, joka on heijastellut valmistautumista pysyvään rauhaan Euroopassa. Naton operatiivisen suunnitelmaperheen (DDA-suunnitelmat) ja alueelliset puolustusvelvoitteet vaativat nyt radikaalia ”poisoppimista” näistä malleista.

Tehokkuuden tilalle on nostettava resilienssi, massa ja kyky sietää tappioita. NCISG:n laajeneminen 1 550 henkilöstä suurempaan noin 2 000 henkilön kokoonpanoon on merkki tästä muutoksesta. Resilienssi vaatii redundanssia – eli päällekkäisiä ja vaihtoehtoisia toimintoja – joista rauhan aikana usein karsittiin. Kyky itsenäiseen toimintaan vihamielisessä ympäristössä on nyt suorituskyvyn keskiössä. Tämä muutos haastaa toisenlaisessa maailmanpoliittisessa tilanteessa opitut organisaatioiden rakentamisen periaatteet ja vaatii uudenlaista tappionkestosta kumpuavaa ajattelua.

Ammattitaitoa ja integraatiota

Naton johtamisjärjestelmien kehitys ja strateginen muutos korostavat osaamisen ja integraation merkitystä. Suomalainen ammattitaito ja pragmaattinen lähestymistapa soveltuvat erinomaisesti Naton teknologiseen murrokseen, jossa vaaditaan sekä joustavuutta että kykyä omaksua uusia toimintamalleja. Johtamisjärjestelmät eivät ole enää pelkkää tietotekniikkaa, vaan ne ovat olennainen osa Naton pelotetta – uskottava pelote syntyy vain, jos liittokunta kykenee johtamaan itseään kaikissa olosuhteissa.

Teknologinen yhteentoimivuus ja operatiivinen kestävyys ovat avainasemassa, kun Nato rakentaa vahvempaa puolustuskykyä ja kehittää resilienssiä. ”NATO – Stronger Together” toteutuu parhaiten, kun osaaminen, järjestelmät ja toimintatavat integroidaan saumattomasti osaksi liittokunnan kokonaisuutta.

Prikaatikenraali Jarkko Karsikas palvelee apulaiskomentajana ja esikuntapäällikkönä Naton viestintä- ja tietojärjestelmäryhmässä (NATO Communications and Information Systems Group, NCISG), jonka esikunta sijaitsee Belgian Monsissa.

Palveluksessa Naton yhteisoperaatiojohtoportaassa

TEKSTI: SEBASTIÁN KEKKI

Suomen liittyminen Natoon 4. huhtikuuta 2023 mahdollisti suomalaisten osallistumisen Naton operatiiviseen suunnitteluun, suunnitelmia testaaviin harjoituksiin sekä operaatioiden valmisteluun ja toimeenpanoon. Tässä artikkelissa käsitellään suomalaisen yleisesikuntaupseerin kokemuksia Naton yhteisoperaatiojohtoportaan toiminnasta ja palveluksesta johtoportaassa.

Aloitin työt Brunssumin yhteisoperaatiojohtoportaassa (*Joint Force Command Brunssum*, JFCBS) elokuussa 2023. Tehtävänäni oli palvella osastoesiupseerin tehtävissä J35:lla (*Operations Synchronization & Coordination Branch*). Lokakuussa huomasin vastaavani JFCBS:n taistelurytmistä Steadfast Jupiter 23 -harjoituksen osalta. Kyseessä oli artikla 5:n harjoitus, jonka aikana JFCBS evaluoitiin. Harjoituksen toimeenpanon aikana johdin yhtä operatiivista suunnitteluryhmää (*Operational Planning Team*, OPT).

Alkuvuodesta 2024 otin vastaan sektorimme yhden operatiivisen suunnitteluryhmän johtajan tehtävät. Pääsin esimiestehtävään ja sain alaisiksi ranskalaisen ilmavoimien everstiluutnantin, brittien ilmavoimien majurin sekä merivoimien komentajakapteenin. Tällä ryhmällä vastasimme vuoden 2024 aikana Austere Challenge 24 -harjoituksen (USEUCOM:in johtama harjoitus, AC24) sekä Avenger Triad 24 -harjoituksen (USAREUR-AF:n johtama harjoitus, AvT24) operatiivisesta kokonaisuudesta. Tämä piti sisällään muun muassa operatiivisen tilanteen suunnittelun ja valmistelun sekä koordinaatiokäskyjen ja taistelurytmien laatimisen. Kumpikin harjoitus antoi mahdollisuuden opettaa USEUCOM:in ja USAREUR-AF:n henkilöstölle mitä Naton operaatiosuun-

nitelmat pitävät sisällään ja miten niitä tulee tulkita sekä ymmärtää.

Johtamani OPT vastasi vuonna 2025 Steadfast Duel 25 -harjoituksen (STDU25) operatiivisesta kokonaisuudesta. Tämä piti sisällään samoja vastuita kuin edellisessä kappaleessa on lueteltu AC24 sekä AvT24 -harjoitusten osalta. Vastuiden lisäksi tiimimme vastasi STDU25-harjoituksen konseptin harjoitustilaisuuden (*Rehearsal of Concept*) järjestämisestä, johon osallistui noin 40 kenraalia ja amiraalia. Kyseessä oli Naton vuoden 2025 keskeisin esikuntaharjoitus, jossa Suomi ja Ruotsi osallistuivat ensimmäistä kertaa täysivaltaisina jäseninä liittokunnan puolustus suunnitelmien testaukseen. STDU25-harjoitus yhdisti ensimmäistä kertaa Naton kaikki kolme yhteisoperaatiojohtoporrasta (Brunssum, Napoli ja Norfolk) sekä 32 jäsenmaata osaksi artikla 5:n mukaista harjoituskehystä. JFCBS evaluoitiin jälleen tässä harjoituksessa.

Edellä mainittujen harjoitusten operatiivisen tilanteen suunnittelu ja valmistelu ei olisi onnistunut ilman voimassa olevan operaatiosuunnitelman laajaa tuntemista. Operatiivinen suunnittelutiimi on päässyt useamman kerran opettamaan uusille brunssumilaisille, muille natolaisille sekä Nato-valtioiden suunnittelijoille JFCBS:n operaatiosuunnitelman yksityiskohtia. Tästä olen tehnyt sen johto-

SEBASTIÁN KEKKI

päätöksen, että Natossa tuotetaan valtava määrä ohjeita, käskyjä, suunnitelmia ja näyttöesityksiä, mutta henkilöstöllä ei valitettavasti ole riittävästi aikaa perehtyä näihin kaikkiin. Tämän takia henkilökunnan on kyettävä priorisoimaan luku-urakkansa. Mielestäni voimassa olevien operaatiosuunnitelmien tulisi olla aivan prioriteetin kärkipäässä.

Tällä hetkellä operatiivinen suunnittelutiimi valmistelee vuoden 2027 koordinaatiokäskyä, jonka tarkoitus on koordinaoida jäsenvaltioiden harjoitustoimintaa, Naton operaatioiden toimeenpanoa ja strategista viestintää sekä yhteensovittaa operatiivisia vaikutuksia. Koordinaatiokäskyt laaditaan alajohtoportaiden, muiden Naton yhteisoperaatiojohtoportaiden sekä vastuualueen asevoimien kanssa.

Näkemyksiä Suomesta ja suomalaisista

Suomi on Nato-jäsenyyden alusta alkaen osallistunut erittäin hyvin JFCBS:n yhteisiin tilaisuuksiin. Näitä ovat muun

Kuva: JFC Brunssum.

Ohjeistaminen käynnissä Quadriga 24 -harjoituksessa.

muassa erilaiset tilannekatsaukset, operatiiviset suunnittelutilaisuudet, korkean tason kokoukset sekä erilaiset harjoitukset. JFCBS:n komentaja on kehunut useamman kerran muun muassa Suomen osallistumista STDU25-harjoitukseen. Suomalaisten osallistujamäärä kyseiseen harjoitukseen oli suurempi kuin JFCBS:n osallistujamäärä.

Suomen puolustusratkaisua nähdään kiinnostavana, sillä muilla mailla ei ole täysin vastaavaa ratkaisua. Etenkin yleinen asevelvollisuus, liikekannallepanojärjestelmä sekä laajan reservin käyttö aiheuttavat sekä kummastusta että ihailua. Useampi työkaveri on sanonut minulle, että heidänkin maassaan tulisi palata yleiseen asevelvollisuuteen. Ulkomaalaiset työkaverini ovat myös ymmärtäneet yleisen asevelvollisuuden suoran yhteyden Suomen hyvin korkeaan maanpuolustustahtoon. Suomen asevelvollisuus tulee nähdä selkeästi positiivisena osana Suomen puolustusratkaisua.

Puolustusvoimien komennettuja on yhteensä neljä henkilöä *JFC Brunssumissa*. Suomalaisia palvelee koulutusosastolla, suunnitteluosastolla, operatiivisella osastolla sekä oikeudellisella osastolla. Suomalaiset työntekijät (alueella palvelevat sekä Suomesta vierailevat) nähdään tehokkaina sekä ai-

Kuva: JFC Brunssum.

Vesistön ylityksen valmistelut käynnissä Iron Wolf -harjoituksessa.

kaansaavina. Suomalaisten työskentelyä korostavat arvot (vastuullisuus, luottamus, rehellisyys) ovat suomalaisten parhaimpia ”lipun näyttöjä” kansainvälisessä toimintaympäristössä.

Suomi on varsin nuori ja uusi Nato-jäsen. Suomalaisilla on vielä paljon opittavaa Naton toiminnasta sekä toiminnasta Naton sisällä. Suomalaisten ei pidä syyllistyä neuvomaan tai ohjaamaan ylimielisellä asenteella muita Nato-upseereita. Tällainen toiminta aiheuttaa turhaa ”pahaa verta” ja voi vaikuttaa negatiivisesti kansainväliseen työympäristöön. Olen ollut useita kertoja hyvin vaikuttunut, kun olen päässyt kuuntelemaan eri valtioiden Nato-upseerien luentoja Naton poliittisesta puolesta, toteutuneista operaatioista, harjoitusten val-

misteluprosesseista, valmiudesta tai operaatiosuunnitelmista.

Olen useamman kerran huomannut olevani eri mieltä työympäristössäni esitettyjen näkemysten kanssa. Mieleenpainuvien tapaus oli, kun väittelin erää ilma-voimataustaisen upseerin kanssa eräästä venäläisestä korkean tason asejärjestelmästä, ja siitä, että kuuluuko tämä järjestelmä A2AD-kokonaisuuteen (*Anti-Access / Area Denial*). Olimme juuri laatimassa erään esikuntaharjoituksen lähtökohtatilannetta. Olin varma, että olin nähnyt tämän järjestelmän jossain Naton dokumenteissa. Pyysin häneltä 20 minuutin tauon ja uppouduin Naton tietojärjestelmien pariin. Löysin kyseisen operaatiosuunnitelman, jossa mainittiin tämä asejärjestelmä ja sen kuuluminen

Kuva: JFC Brunssum.

Italian laivaston Carlo Bergamini -fregatti kovapanosammunnoissa.

A2AD-kokonaisuuteen. Pyysin upseeria katsomaan tuota operaatiosuunnitelmaa. Totesin hänelle, että tehtävänämme on rakentaa operaatiosuunnitelman mukainen lähtökohtatilanne harjoitusjoukoille, ja jos me tuotamme virheellistä tietoa, niin harjoitusjoukko saattaa oppia vääriä asioita sekä vääriä toimintatapoja.

Naton merkitys muutoksen kourissa

Natossa on valtava potentiaali. Olen tavannut käsittämättömän kovia ammatilaisia eri aselajeista sekä puolustushaaroista. Toinen asia, joka on tehnyt vaikutuksen, on Naton jäsenvaltioiden yhteenlaskettu suorituskky. Natossa ei ole tarvetta suunnitella operaatioita suorituskkytietoisesti. Olemme voineet vain todeta mitä vaikutuksia tai suorituskkyjä tarvitaan tietyillä alueilla riittävän pelotteen aikaansaamiseksi.

Ammatillisesti suurimpia anteja on ollut se, että olen päässyt seuraamaan sekä toteuttamaan *Multi-Domain-operationioiden* (MDO) suunnittelua. Naton operatiivisessa suunnittelussa otetaan aina huomioon, perinteisten puolustushaarojen (maa, meri, ilma) lisäksi, avaruus- sekä kybertoimintaympäristöt. Tässä suomalaisilla on vielä kehitettävää, ja meidän tulisi hyödyntää enemmän Naton koulutustilaisuuksia ja kokouksia sekä tietysti asettaa henkilöstöä Naton esikuntarakenteeseen sellaisille paikoille, jois-

sa pääsee mukaan MDO-suunnitteluun.

Huolimatta siitä mitä maailmalla tapahtuu poliittisessa ympäristössä, niin me sotilaat valmistaudumme ja harjoitellamme liittolaisten kanssa osana liittokuntaa. Poliittisten asioiden ei pidä antaa vaikuttaa ammatissotilaiden kyykyyn toimia keskenään.

Mitä on jäänyt reppuun?

En ole aikaisemmin palvellut Pääesikunnassa, eikä minulla ollut kokemusta kansallisesta yhteisoperointitasosta ennen menoa Naton yhteisoperaatiojohtoportaan. Yleisesikuntaupseerikurssi ja esiupeeerikurssi antavat riittävät valmiudet toimia Naton yhteisoperaatiojohtoportaan. Myös Naton operatiivisen suunnitteluprosessin (COPD) tunteminen sekä halu oppia helpottavat työskentelyä yhteisoperaatiojohtoportaan tasolla. Yleisellä tasolla voidaan todeta, että suomalaisten sotilaiden valmiudet toimia kansainvälisessä esikuntatehtävässä ovat korkeat.

STDU25-harjoitus oli kokonaisuudessaan todella suuri kokonaisuus hallittavaksi. Vieläkin mietittävää miten paljon sananvaltaa yksittäisellä suomalaisella upseerilla oli koko ACO:n (*Allied Command Operations*) laajuudessa harjoituksessa. Huomasin joutuvani vastailemaan esimerkiksi seuraavansiiniin kysymyksiin: ”Kuinka monta lentotukialusta haluat Natolla olevan?” tai ”Min-

käläisen avaruustilannekuvan haluat harjoitukseen?” Onneksi Natossa on rautaisia ammattilaisia ohjaamassa realistisen harjoituskokonaisuuden muodostamista.

Natossa, kuten kotimaassa, vastuuta annetaan niille, jotka sen pystyvät kantamaan. Eräs yhdysvaltalainen työkalaverini totesi minulle leikkisästi: ”No good deed goes unpunished.” Tämä ei välttämättä ole vain hyvä asia, sillä tällainen toiminta saattaa aiheuttaa kuppikuntaisuutta ja eriarvoisuutta. Esikunnan toimivuuden kannalta on tärkeää jakaa tehtäviä tasaisesti ja kouluttaa esikunnan henkilöstöä, jotta he pärjäävät työtehtävissään.

Yksi suurimmista asioista tässä kansainvälisessä esikuntatehtävässä, joista olen todella kiitollinen, on se, että perheeni on saanut valtavan kokemuksen. Ensinnäkin olen saanut asua perheeni luona kohta kolme vuotta. Tämä ei ole itsestäänselvyys yleisesikuntaupseerille. Molemmat poikamme ovat kansainvälistyneet valtavasti, he eivät enää pidä Suomen Turkua maailman keskikispienä. Vaimoni on päässyt tutustumaan uusiin ihmisiin ja nyt meillä on ystäviä pitkin Eurooppaa.

Yleisesikuntaeverstiluutnantti Sebastián Kekki palvelee operatiivisen suunnitteluryhmänjohtajan tehtävässä Brunssumin yhteisoperaatiojohtoportaan operatiivisessa osastossa.

Nato muutoksessa – entä, jos...?

TEKSTI: PETTERI KAJANMAA

Vuosi 2022 ravisteli kansainvälisen ja erityisesti Euroopan turvallisuuden kenttää. Väitettiin, että olisimme aikakausien siirtymäkohdassa. Venäjän täysimittainen hyökkäys Ukrainaan on muuttanut ajattelutapaamme sodan mahdollisuudesta ja sen toteutuksesta. Länsimaat ja Nato ovat käynnistäneet valmistautumisen uhkaan, joka on meille suomalaisille niin tutussa suunnassa. Mutta muutos ei jäänytkään tähän. Sääntöpohjaisen maailmanjärjestyksen luoja ja Naton johtovaltio Yhdysvallat on osoittanut, että aikakauden murros onkin voimakkaampi, mitä kuviteltiin.

PETTERI KAJANMAA

Pohjois-Atlantin puolustusliitto, Nato (*North Atlantic Treaty Organization*) on perustettu vasta voimaksi Neuvostoliitolle kylmän sodan alkupäivinä ylläpitämään sotilaallisiin uhkiin vastaavaa kollektiivisen turvallisuuden ja puolustuksen järjestelmää. Naton muutoskohdat ovat perustamisensa jälkeen olleet kylmän sodan päättyminen 1990-luvun alussa, alueensa ulkopuolisten kriisinhallintaoperaatioiden toteuttaminen 1990-luvulta lähtien sekä terrorismin torjuminen 2000-luvulla. Uusin muutos käynnistyi Krimin miehityksestä ja Itä-Ukrainan kriisistä 2014 ja operatiiviselle tasolle muutos jalkautui Venäjän hyökättyä Ukrainaan 2022.

Madridin huippukokouksessa keuhalla 2022 hyväksytyn Naton strategisen konseptin mukaisesti on luotu sotilaallinen toimintamalli, jonka merkittävien työkalu on pelotteen ja puolustuksen (*Deterrence and Defence of the Euro-*

Atlantic Area, DDA) suunnitelmaperheen tuotteet. DDA määrittää niin sanotut 360 asteen toimet, joilla vastataan uhkiin rauhan, kriisin ja sodan aikana. 360 tarkoittaa operatiivista kyvykkyyttä ja valmiutta toimia kaikissa operatiivisissa toimintaympäristöissä, kaikilla suorituskyytyillä, tarvittavalla ajanhetkellä ja maantieteellisesti kaikissa jäsenmaissa.

Strateginen konsepti määrittää liittokunnalle kolme perustehtävää; pelote ja puolustus, kriisien ennaltaehkäisy ja -hallinta sekä yhteistyövarainen turvallisuus. Konsepti linjaa, että Venäjä muodostaa liittokunnan turvallisuudelle sekä rauhalle ja vakaudelle merkittävimmän ja suoran uhkan euroatlanttisella alueella. Näiden lisäksi Kiina mainitaan kilpailijana, joka saattaa haastaa yksittäisiä jäseniä tai koko liittokunnan jonain tulevaisuuden ajanhetkenä. Naton Euroopan joukkojen komentajan (SACEUR) mukaan Kiina on nouseva uhkatekijä ainakin arktisella alueella.

Kaikki muuttumassa operatiivisesti

Käytännössä liki kaikki sotilaallisesti ajateltavissa oleva on muuttunut tai muuttumassa alkaen Naton organisaatioista, hälytys- ja valmiusvaatimuksista, joukkorakenteen muodostamisesta jatkuen strategiseen ohjaukseen ja operatiivisiin suunnitelmiin sekä johtamiseen, kumppanuusohjelmiin ja aina sotilaallisen ajattelun ja kulttuurin muutokseen. Muutos pohjautuu tietenkin poliittiselle ohjaukselle, ja toteuttaminen on jäsenvaltioiden ja strategisten johtoportaiden (ACT ja ACO) vastuulla. DDA-suunnitelmaperheeseen kuuluvat strategiset (*SACEUR's AOR-wide Strategic Plan*, SASP ja *Subordinate Strategic Plans*, SSP) ja alueelliset operatiiviset suunnitelmat

(*Regional Plan*, RP). Ne antavat toiminnan perusteet jäsenmaiden joukoille ja taktisille suunnitelmille. Tällä hetkellä taktinen eli ”joukot tehtävään” -suunnittelu on käynnissä.

Naton ”voiton teoria” perustuu pelotteen muodostamiseen tästä hetkestä aina sotaan asti ja sen aikana. Mikäli pelote epäonnistuu, tulee liittokunnalla olla riittävät kyvykkyydet torjua, lyödä tai tuhota vihollinen. Pelote ja puolustus perustuu edelleen yhdistelmään ydinase-, konventionaalisia ja ohjuspuolustuskyvykkyyksiä. Näitä täydennetään avaruuden ja kyberavaruuden suorituskyvyillä.

Omana laajana asianaan on valmiuden parantaminen ja hälytysjärjestelmien luominen ja uusiminen. Niillä varmistetaan jäsenmaiden ja Naton yhteinen valmius vastata kaikkiin turvallisuustapahumiin. Naton uusi joukkorakenne on valmis ja siinä joukot on jaettu kolmeen valmiuskategoriaan. Naton nopean toiminnan joukkona toimii uusi valmiusjoukko (*Allied Reaction Force*, ARF). Sillä on 360-suorituskyky, pysyvä esikuntarakenne sekä tehtävinä ensivasteen joukkona toimimisen lisäksi rooli uuden kriisinhallintaoperaation käynnistämisessä ja SACEUR:in strategisena reservinä.

Oleellinen osa operatiivista muutosta ovat eteentyönnetty maavoimajoukot (*Forward Land Forces*, FLF), joita on kahdeksan vanhan etulinjan jäsenmaan lisäksi perusteilla myös Suomeen. FLF-joukot toimivat pelotteen näkyvinä ilmentyminä ja muodostavat alueellisen taisteluprikaatin rungon. Nämä prikaatit taas ovat osa RP-suunnitelmaa ja kuuluvat konfliktin aikana aluevastuussa olevan yhteisoperaatiojohtoportaan (*Joint Force Command*, JFC) alaisuuteen.

Rauhan ajan pelotteen muodostaminen koostuu FLF-joukkojen toiminnan lisäksi merialueiden ja ilmatilan koskemattomuuden valvonnasta ja turvaamisesta sekä Naton ja jäsenmaiden sotilaallisesta harjoitustoiminnasta. Perinteisen harjoittelun lisäksi ylläpidetään valmiudellista toimintaa, josta käytetään nimitystä *Vigilant Activities*. Ne ovat vuosisuunnitelman mukaisia sotilaallisia toimia, joilla pelotetta osoitetaan valituilla maantieteellisillä alueilla tai toimintaympäristöissä. Laajennetulla toiminnalla (*enhanced Vigilant Activities*, eVA) vastataan nopeasti muodostuneeseen uhkaan, kuten on tehty Itämerellä

Kuvat: nato.int ja mitre.org. Kuvanmuokaus Pasi Väättäinen.

(eVA Baltic Sentry) tietoliikennekaapeleiden vaurioitumiseen ja varjolaivaston toimintaan liittyen.

Naton sotilaallista komentorakennetta on uudistettu vastaamaan operatiivista toimintaa ja suunnitelmia. Kaikki Pohjoismaat ovat yhden johdon, *JFC Norfolk*in alaisuudessa. Tämä jännevöittää pelotteen muodostamista ja yhtenäistää operatiivista suunnittelua. Lisäksi Pohjoismaiden, ja erityisesti Suomen ja Ruotsin välinen yhteistyö kyetään hyödyntämään liki täysimääräisesti osana Naton operatiivista toimintaa.

Mihin menet Nato?

Kenraali Alexis G. Grynkewich, SACEUR, sanoi puheessaan Sälénin turvallisuuskonferenssissa tammikuussa 2026, että arktisen alueen strateginen merkitys on kasvanut ja suurval-

tojen eli Yhdysvaltojen, Kiinan ja Venäjän kilpailu alueella on kiihtymässä. Tämä vaikuttaa tietenkin Naton toimintaan, koska se on juuri saanut kaksi uutta arktista jäsenmaata, Suomen ja Ruotsin. Vielä vuosien 2019 ja 2022 strategisissa asiakirjoissa ei Arktis esiintynyt maantieteellistä mainintaa laajemmin.

Syitä jännitteiden kasvulle ovat Venäjän arktiset sotilastukikohdat sekä Kiinan lisääntynyt mielenkiinto ja läsnäolo alueella. Taustalla ovat jääpeitteen vähenemisen mahdollistamat kauppareitit sekä alueen luonnonvarojen hyödyntämisen mahdollistuminen. SACEUR:in mukaan Venäjän ja Kiinan alusten läsnäolo on lisääntynyt alueella.

Vaikka SACEUR ei näekään välitöntä sotilaallista uhkaa, hän painottaa Naton operatiivisen näkyvyyden lisäämistä arktisella alueella. Hän viittaa Itäme-

rellä edelleen käynnissä olevaan Baltic Sentry -operaatioon, mikä voisi enteillä pohjoisen Arctic Sentry -operaation toimeenpanosta. Tämän johtovastuu olisi luontevasti Suomenkin operatiivisen johtoportaan, JFC Norfolk, vastuulla.

Strategisesti Euroopan kannalta mielenkiintoisia ovat Yhdysvaltain presidentin, Donald Trumpin viimeaikaiset kannanotot. Trump on toisella kaudellaan vahvasti ajanut Naton jäsenmaita nostamaan puolustusbudjettejaan sekä ottamaan enemmän vastuuta Euroopan puolustuksesta ja Ukrainan tukemisesta. Lisäksi hän on kyseenalaistanut Naton tarpeellisuuden, eikä usko sen tulevan Washingtonin avuksi, ja uhannut Yhdysvaltojen irtautuvan Naton sotilaallisesta suunnittelumekanismista sekä vaatinut Grönlantia osaksi Yhdysvaltoja. Seuraavat kap-

paleet ovat pohdintaa, spekulointia ja ajatusleikkelyä siitä, mitä tämä kaikki voisi Natolle tarkoittaa.

Puolustusmäärärahojen kasvattaminen ja lisääntyvä vastuunotto on Euroopan turvallisuuden kannalta hyödyllistä. Tosiasia, että Yhdysvallat ei olisi turvallisuuden ainoa takaaja, on ymmärrettävää ja jopa toivottavaa. Kuitenkin pelko siitä, ettei sopimusten mukaiseen ja erikseen suunniteltuun ja harjoitettuun toimintaan voisi luottaa, luo epävarmuutta sotilaalliseen varautumiseen.

Uhkaus sotilaallisesta (puolustus-) suunnittelusta irtautumisesta on astetta vakavampi asia. Se tarkoittaisi, ettei Yhdysvallat enää olisi valmis yhdessä puolustamaan liittolaisiaan eli se ei toimittaisi joukkojaan tai suorituskykyään liittolaisten maaperälle. Tämä tarkoittaisi Naton operatiivisen suunnittelun epä-

varmuutta ja mahdollisesti koko konseptin uudistusta. Naton puolustus perustuu yhteensovitettuun ja harjoitettuun operatiiviseen toimintaan. Tämän lisäksi operatiivisten suunnitelmien perustana ovat useat yhdysvaltalaiset suorituskyvyt, kuten ilmatankkaus- ja ilmatilan valvontakoneet, tiedustelu- ja valvontajärjestelmät, ilmakuljetuskapasiteetti, ohjuspuolustus sekä kauaskantoiset asejärjestelmät.

Grönlannin siirtyminen Yhdysvaltojen hallintaan olisi vieläkin erikoisempi tapaus. Sotilaallisesti se ei olisi Yhdysvalloille kovinkaan vaativa operaatio. Sotilasoperaatio kuitenkin vaarantaisi Naton yhtenäisyyden ja antaisi niin Kiinalle (Taiwan) kuin Venäjällekin (Ukraina) eräänlaisen kansainvälisen oikeutuksen voimankäyttöön perustuviin vaatimuksiin. Kuitenkin on epätodennäköistä, että Tanska tai Nato vastustaisivat sotilaallisesti Yhdysvaltoja, joten olisi luonnollisinta päätyä neuvottelemalla tapahtuvaan vallansiirtoon. Nato tullee tukemaan Tanskaa ja käynnistämään sotilaallisia puolustuksellisia toimia Grönlannin turvallisuuden takaamiseksi. On aivan eri kysymys riittävätkö ne Trumpin hallinnolle.

Molemmissa edellä esitetyissä kauhuskenaarioissa Nato liittokuntana olisi pakotettu toimimaan ilman Yhdysvaltoja, vaikka se jäsenenä muodollisesti vielä pysyisikin. Tämä muuttaisi pelotteen ja puolustuksen perusajatusta, koska pelote muodostuu vain, jos vastustaja, eli Venäjä ja terroristiset järjestöt, ymmärtää liittokunnan toimivan yhtenäisesti ja määrätietoisesti. Merkittävimpänä hättänä myös Yhdysvalloille olisi luottamuksen rapautuminen Yhdysvaltojen ja sen niin eurooppalaisten kuin muidenkin liittolaisten välillä.

*Erikoistutkija, yleisesikuntaeversti
evp Petteri Kajanmaa työskentelee
Maanpuolustuskorkeakoulussa.
Hän on palvellut Suomen sotilas-
edustajana Naton operaatiojohtopor-
taan esikunnassa (SHAPE) vuosina
2022–2025.*

Naton puolustusmenoraportointi

TEKSTI: ADELE KATAJA

Naton puolustusmenot ovat nousseet keskeiseksi mittariksi, jonka kautta liittolaiset arvioivat toistensa taakanjakoa ja sitoutumista yhteiseen puolustukseen. Artikkelit tarkastelee, miten Naton puolustusmenoraportointi on muuttunut yhtenäisyyttä rakentavasta tilastoinnista poliittiseksi välineeksi, joka ohjaa vastuunjakoa ja liittolaisten käyttäytymistä.

Taakanjakoa voidaan kuvailla eräänä Naton ja kansainvälisen turvallisuuspolitiikan ikuisuus-kysymyksenä. Keskustelut siitä kuka maksaa, kuinka paljon ja millä perusteella ovat lähes yhtä vanhoja kuin liittokunta itse. Jo Naton alkuvuosina Yhdysvalloissa heräsi huoli siitä, että Euroopan turvallisuus nojaa liikaa amerikkalaiseen sotilaalliseen ja taloudelliseen panokseen.

1950-luvulla presidentti Dwight D. Eisenhower varoitti, että liittokunta ei pitkällä aikavälillä voi nojata tilanteeseen, jossa Yhdysvallat kantaa päävastuun Euroopan puolustuksesta. Mikäli eurooppalaiset eivät investoi omaan puolustukseensa, koko liittokunnan uskottavuus rapautuu. Tämä huoli on toistunut Yhdysvaltojen politiikassa vuosikymmenestä toiseen ja sama sävy kuului 1960-luvun alussa presidentti John F. Kennedyn puheissa. Vuonna 1963 Kennedy turhautui liittolaisten puolustuspanoksiin ja kysyi Valkoisen talon keskusteluissa suoraan: ”Why should we pro-

tect states that are not willing to pay for their own security?” Kysymys tiivistää hyvin sen dilemman, joka on kulkenut Naton mukana koko sen historian ajan.

Numerot politiikan ytimessä

Viime vuosina taakanjako on noussut jälleen otsikoihin. Puolustusmenojen prosenttiluvuista on tullut lähes poliittisia symboleita, ja erityisesti Naton bruttokansantuotepohjainen menotavoite hallitsee keskustelua. Prosentista on tullut eräänlainen moraalinen mittaluku, joka kertoo, kuka on hyvä liittolainen ja kuka ei. Mittarin vaikutavuus ei perustu ainoastaan sen taloudelliseen sisältöön, vaan kykyyn tiivistää monimutkaisia turvallisuuspoliittisia kysymyksiä yhdeksi helposti ymmärrettäväksi luvuksi.

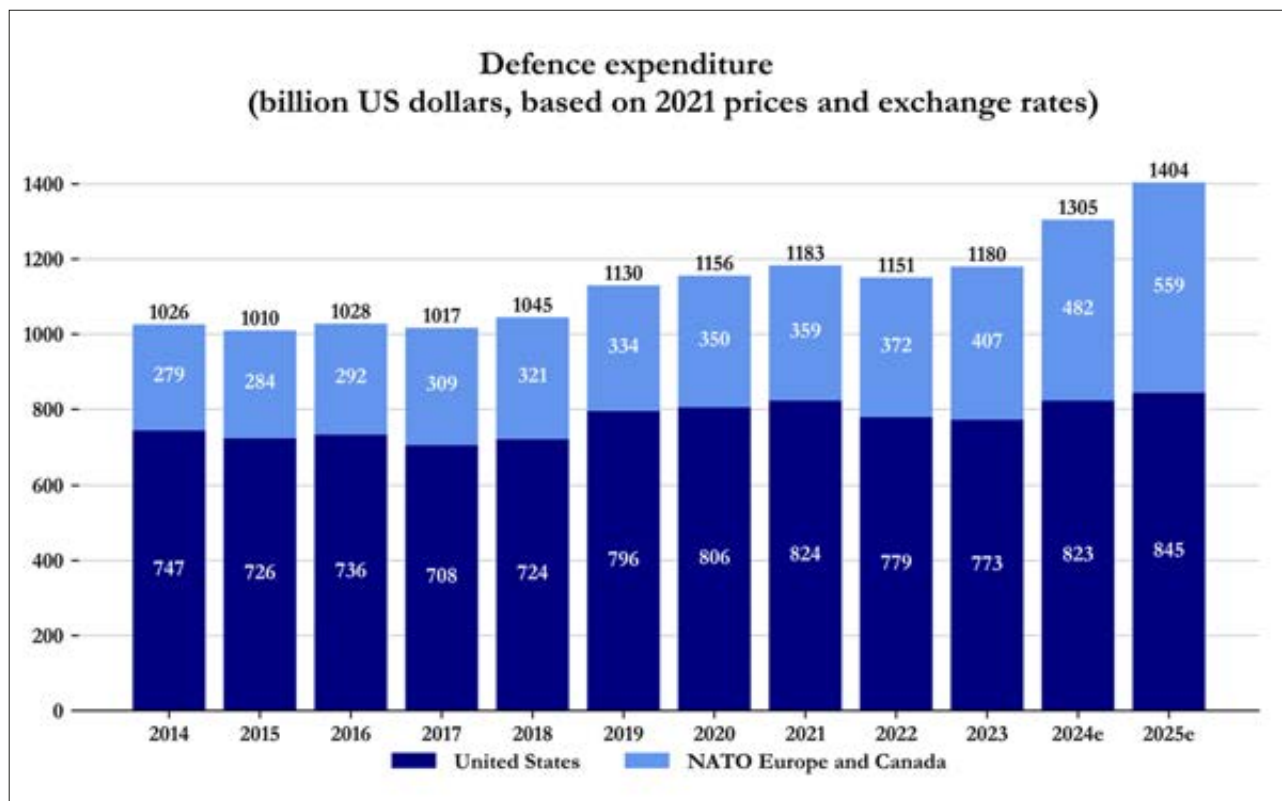
Yhdysvaltain presidentti Donald Trump on vienyt tämän kehityksen äärimilleen. Jo Naton huippukokouksessa vuonna 2018 hän listasi jäsenmaiden puolustusmenoprosentteja ääneen kuin kilpailutuloksia, ilmaisten avoimen pet-

ADELE KATAJA

tymyksensä niihin, jotka jäivät alle tavoitteen. Trumpin retoriikka oli poikkeuksellisen suoraa, vaikka itse viesti ei ollut uusi. Myös viimeaikaisessa Davosin huippukokouksessa puheenvuorot ovat heijastaneet samaa euroatlanttista jännitettä, joka on tuttu Naton taakanjakokeskustelusta. Eurooppaa kehoitetaan kantamaan suurempaa vastuuta turvallisuudesta samalla, kun Yhdysvaltojen sitoutuminen esitetään yhä ehdollisempana.

Trumpin tapa käyttää prosenttilukuja julkisena painostuskeinona nosti Naton puolustusmenoraportoinnin uuteen näkyvyyteen. Numerot eivät enää eläneet vain raporttien sivuilla, vaan niistä tuli poliittisen keskustelun keskipiste.

Nato-maiden puolustusmenot.

Puolustus julkisena hyödykkeenä

Puolustus itsessään on klassinen julkinen hyödyke: sen hyödyt jakautuvat laajasti, mutta kustannukset kohdistuvat valtion budjettiin. Se tekee puolustuksesta paitsi sotilaallisen myös taloudellisen ja poliittisen kysymyksen. Kansainvälisissä liittoumissa ongelma korostuu entisestään, sillä kaikki jäsenmaat eivät koe uhkia samalla tavalla, eivätkä kaikki ole taloudellisesti samassa asemassa.

Juuri tästä syystä Nato on jo varhain pyrkinyt määrittelemään, mitä puolustusmenot tarkoittavat liittokunnan kontekstissa ja miten niitä mitataan. Puolustusmenot eivät ole vain rahaa, vaan signaaleja sitoutumisesta ja poliittisesta tahdosta, jonka vuoksi puolustusmenot myös ovat herkkä ja politisoitunut kysymys. Ne heijastavat aina aikansa turvallisuusympäristöä, taloudellisia rajoitteita sekä sisäpoliittisia realiteetteja.

Miten Nato kehystää vastuunjakoa?

Tämä artikkeli ei tarkastele ensisijaisesti sitä, kuinka paljon yksittäiset Nato-maat tosiasiaassa käyttävät rahaa puolustukseensa, vaan katse kohdistuu

siihen, miten Nato itse on vuosikymmenten ajan kuvannut ja jäsentänyt näitä menoja omissa julkaisuissaan. Vastuunjako politiikasta puhutaan paljon, mutta vähemmälle huomiolle on jäänyt se, millä tavoin Nato liittokuntana rakentaa käsitystä reilusta taakan-kannosta.

Nato on julkaissut puolustusmenoja koskevia raportteja jo 1960-luvulta lähtien. Vaikka aluksi raportointi oli teknistä, vuosikymmenten saatossa raportit ovat muuttuneet yhä näkyvämmäksi osaksi Naton julkista viestintää. Tarkastelun kohteena ovat siis kieli, mittarit ja visuaaliset keinot, joiden avulla Nato tekee puolustuksesta ymmärrettävää ja vertailtavaa. Seuraavissa osioissa tarkastellaan, miten Naton puolustusmenoraportointi on kehittynyt eri historiallisissa vaiheissa ja miten numerot ovat muuttuneet teknisestä tilastoinnista osaksi liittokunnan sisäistä vallankäyttöä ja vastuunkannon ohjausta.

Puolustusmenot läpi Naton historian

Kylmän sodan aikana Nato oli ennen kaikkea sotilaallinen puolustusliitto, jonka keskeinen tehtävä oli Neuvostoliiton uhkan torjuminen. Puolustus-

menoraportointi heijasti tätä asetelmaa. 1960- ja 1970-lukujen julkaisuissa korostettiin liittokunnan yhteenlaskettua taloudellista ja sotilaallista voimaa. Jäsenmaiden puolustusmenot esitettiin kansallisissa valuutoissa ja painopiste oli kollektiivisessa kapasiteetissa, ei niinkään maiden välisessä vertailussa. Raporttien tehtävä oli vakuuttaa sekä omat kansalaiset että vastapuoli siitä, että Nato oli vahva ja yhtenäinen. Numerot loivat turvallisuudentunnetta näyttämällä, että puolustusvoima oli mitattavissa ja hallittavissa.

Kylmän sodan päätyminen muutti puolustuspolitiikan painopisteitä. Varsovan liiton hajoaminen ja suhteellisen rauhan aika tuottivat niin sanotun rauhanosion, joka johti puolustusbudjettien leikkauksiin erityisesti Euroopassa. 1990-luvulla puolustusbudjetteja leikattiin laajasti, ja puolustusmenot siirtyivät taka-alalle poliittisessa keskustelussa. Nato laajensi tehtäviään kriisinhallintaan ja rauhanoperaatioihin, ja samalla raportointi muuttui.

Tässä vaiheessa puolustusmenojen suhde bruttokansantuotteeseen alkoi vaihtua keskeiseksi mittariksi. Prosenttiluku tarjosi yksinkertaisen tavan vertailla maiden panoksia keskenään. Samal-

la raporttien kieli muuttui ja tehokkuus sekä resurssien hallinta nousivat keskiöön. Puolustuksesta tuli osa laajempaa talouspoliittista keskustelua ja raportointi alkoi muistuttaa yhä enemmän julkisen talouden seurantaakin kuin puhdasta sotilaallista analyysia.

Vuoden 2008 finanssikriisi syvensi eroja liittolaisten välillä. Eurooppalaisien puolustusmenot laskivat jyrkästi, kun taas Yhdysvallat jatkoi investointejaan. Naton raporteissa tämä näkyi kasvavana transatlanttisena kuiluna. Tässä vaiheessa puolustusmenoraportointi alkoi selvästi toimia myös poliittisen painostuksen välineenä. Vertailut tekivät erot näkyviksi ja nostivat esiin vapaamatkustamisen ongelman.

Venäjän Krimin valtauksen jälkeen vuonna 2014 puolustusmenot palasivat politiikan keskiöön. Samana vuonna Walesin huippukokouksessa kahden prosentin tavoite nostettiin liittokunnan keskeiseksi mittariksi. Tässä vaiheessa prosenttiluku nousi selvästi normiksi

liittokunnassa, eikä vain suositukseksi. Naton raporteissa tämä ilmeni yhä näkyvämpinä visualisointeina ja vertailuina. Prosentit, pylväät ja värikoodit tekivät selväksi, ketkä täyttivät odotukset ja ketkä eivät. Numerot alkoivat erotella vastuullisia ja vähemmän vastuullisia liittolaisia. Trumpin noustessa valtaan hänen puheenvuoronsa tekivät tästä kehityksestä näkyvää myös suuren yleisön silmissä. Hän sanoi ääneen sen, mitä raportit olivat jo pitkään vihjanneet.

Numerot vallankäytön välineenä

Vaikka varsinainen puolustus suunnittelu tapahtuu suurelta osin suljettujen ovien takana Naton puolustus suunnitteluprosessissa, julkinen raportointi on keskeinen osa liittokunnan hallintaa. Se luo normit, odotukset sekä vertailukehikon, jonka kautta liittolaiset arvioivat toisiaan ja itseään. Raportointi tuottaa vertailua, jossa jäsenmaat sijoittuvat suhteessa toisiinsa yhteisten mittareiden kautta.

Naton puolustusmenoraportointi ei siis ole vain tilastointia, vaan myös tapa määrittää, mitä vastuullinen liittolaisuus käytännössä tarkoittaa. Numerot kantavat mukanaan poliittisia oletuksia siitä, millainen panos on riittävä ja hyväksyttävä. Samalla ne kytkeytyvät laajempiin talouspoliittisiin ajattelutapoihin, kuten tehokkuuden ja tilivelvollisuuden vaatimuksiin.

Yhtenäisyydestä vastuullisuuteen

Naton puolustusmenoraportoinnin kehitys kertoo laajemmasta muutoksesta liittokunnan sisällä. Kylmän sodan aikana numerot loivat yhteenkuuluvuutta ja turvallisuudentunnetta sekä vakuuttivat siitä, että kollektiivinen puolustus oli riittävä ja uskottava. Kylmän sodan jälkeen ne alkoivat korostaa tehokkuutta osittain myös ajan erilaisten julkishallinnollisten trendien innoittamana.

Nykyisessä turvallisuusympäristössä numerot toimivat ennen kaikkea juuri vastuullisuuden ja tilivelvollisuuden mittareina. Ne eivät ainoastaan kuvaa todellisuutta, vaan ohjaavat käyttäytymistä. Eisenhowerin, Kennedyn ja Trumpin puheenvuoroja yhdistää yksi asia: huoli liittokunnan tasapainosta. Kyseinen huoli on säilynyt, mutta keinot sen ilmaisemiseen ovat muuttuneet. Siinä missä aiemmin painopiste oli poliittisessa retoriikassa ja suljetuissa neuvotteluissa, niin nykyään Nato käyttää systemaattisesti numeroita ja vertailuja ohjatakseen liittolaistensa toimintaa.

Taakanjako ei ole vain taloudellinen kysymys, vaan myös kysymys luottamuksesta ja yhteisestä turvallisuuskäsityksestä. Puolustusmenoraportointi toimii mekanismina, jonka kautta liittokunta määrittelee, millaista vastuuta jäseniltä odotetaan ja miten solidaarisuus mitataan. Tässä mielessä raportointi on myös keskeinen osa Naton poliittista taloutta, jossa se yhdistää turvallisuuden, talouden sekä vallankäytön numeroiden kautta.

Valtiotieteiden kandidaatti Adele Kataja toimi syksyllä 2025 Maanpuolustuskorkeakoulun Sotataidon laitoksessa strategian korkeakouluharjoittelijana. Tällä hetkellä hän viimeistelee Helsingin yliopistossa maisterintutkielmaansa Kiinan roolista ja turvallisuusdynamiikasta arktisella alueella.

Kuvat: freepik.com ja forsvarsmakten.se. Kuvanmuokkaus Pasi Väättäinen.

Suomen asema osana Naton kehittyvää TKI-toimintaa

TEKSTI: VILLE ELO

Teknologioiden strateginen merkitys on muuttunut yhä keskeisemmäksi globaalissa suurvaltakilpailussa. Nato pyrkii varmistamaan jäsenvaltioidensa teknologisen etumatkan kehittämällä määrätietoisesti poliittista työkalupakkiaan uusien teknologiaratkaisujen hallinnan ja sotilaallisen soveltamiskyvykkyyden mahdollistamiseksi tulevaisuudessa. Naton kehittyvä tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta (TKI) muodostaa tämän tavoitteen keskeisen ytimen yhdessä muiden politiikanalojen kanssa. Suomelle tämä merkitsee sekä merkittävää kansallisen profiloitumisen mahdollisuutta että myös haastetta politiikkatoimien yhteensovittamisessa.

VILLE ELO

Sotateoreetikko Carl Von Clausewitzin ajatuksen mukaan sodan käynnin tavat, piirteet ja tekniikat muuttuvat, mutta sen perimmäinen luonne on pysyvä. Tämän vanhan viisauden mukaisesti on helppoa havaita, että kansainvälinen turvallisuusympäristö ja sodan kuvan muutos ovat viime vuosina kehittyneet enenevässä määrin teknologialähtöisesti. Teknologian kehityssykliä jatkuva nopeutuminen on korostunut Ukrainan sodan ja suurvaltojen kasvavan sotateollisen varustautumisen yhtenä keskeisimmistä erityispiirteistä.

Nato on vastannut tähän kehitykseen uudistamalla puolustusalan TKI-toiminnan ohjausta kokonaisvaltaisesti. Sodankäynnin tekniikoiden ja tapojen muuttuessa Naton julkinen diskurssi on kääntynyt painottamaan yhä pontevammin siviililähtöisten innovaatioiden ja teknologisen kilpailukyvyyn merkitystä

erottamattomana osana liittokunnan pelotteen ja puolustuksen vahvistamista sekä strategisen etulyöntiaseman ylläpitämistä suhteessa kilpailijoihin.

Nato haluaa näyttäytyä määrätietoisien politiikkatoimiensa kautta puolustusalan innovaatiotoiminnan globaalina suunnannäyttäjänä sitouttaen jäsenvaltiot mukaan tähän pitkäjänteiseen työhön. Tämä on omalta osaltaan edellyttänyt Natolta vahvaa ajattelu- ja toimintamallin muutosta liittokunnan puolustusalan innovaatiotoiminnan uudistamisessa. Olennainen kysymys onkin, miten ja millä mekanismeilla uudet innovaatiot saadaan liittokunnan sotilaallisen käyttöön riittävällä nopeudella ja mikä on Suomen rooli tässä prosessissa?

Suomen kehittyvä Nato-profiili

Liittokunnan TKI-toimintaan osallistuminen ja sen sisältöihin vaikuttaminen on ollut yksi Suomen Nato-integraation

työlinjoista. Tieteellinen tutkimusyhteistyö onkin ollut yksi Suomen Nato-yhteistyön painopisteistä jo kumppanivaiheesta lähtien. Suomen aktiivinen osallistuminen Naton tiede- ja teknologiaorganisaatio STO:n (*Science and Technology Organization*) toimintaan on hyvä esimerkki tästä. Suomi on ollut STO:n jäsen jo EOP-statuksen myötä vuodesta 2014 ja profiloitunut osallistumisaktiivisuudessaan yhtenä aktiivisimmista jäsenvaltioista.

Teknologialähtöisyys ja TKI-osaaamisen merkitys korostuvat Petteri Orpon hallitusohjelman (2023) ja tuoreimman *Valtioneuvoston puolustusselonteon* (2024) kirjauksissa Suomen kehittyvästä profilista Naton jäsenvaltiona.

Suomi näyttäytyy kirjausten valossa laaja-alaisena teknologiaosaajana ja Naton puolustusinnovaatiopolitiikan kehityksen aktiivisena myötävaikuttajana. Naton TKI-tavoitteiden kansallinen omaksuminen nivoutuu yhä näkyvämmän osaksi kansallista puolustuspolitiikkaa; teknologia- ja TKI-osaamisesta on tullut keskeinen puolustus- ja resurssipoliittinen voimavara – vaihdannan väline ja strateginen vipuvarsi kansainvälisen yhteistyön kehittämiseksi.

Innovaatiot Naton nousevana painopisteenä

Innovaatiotoimintaa on nostettu viimeisten vuosien aikana määrätietoisesti korkealle Naton agendassa ja siitä on tullut kaikkia Naton rakenteita läpileikkaava teema. Naton ajattelumallin muutos on johtanut uusien innovaatioiden nopeampaan käyttöönottoon sekä jatkokehittämiseen tähtäävien mekanismien ja aloitteiden perustamiseen. Organisaatiomuutosten tasolla innovaatioulottuvuus löysi syksyllä 2025 uuden kotinsa suomalaisen apulaispääsihteeri Tarja Jaakkolan johtamalta D2IA-osastolta (*Defence Industry, Innovations and Armaments*). Aiemmin innovaatiot kuuluivat hybridi- ja kyberasioiden osaston portfolioon.

NATO Rapid Adoption Action Plan (RAAP)

Uusien teknologiaratkaisujen ”kehityksestä kentälle -syklin” nopeuttaminen on yksi Ukrainan sodan keskeisimpiä oppeja. Natossa on tältä osin havahduttu siihen, että olemassa olevat teknologioiden hallinta-, hankinta- ja integrointiprosessit eivät vastaa teknologioiden kehittymisen ja innovaatioiden nopeutta. Ukrainan sota oli luonnollisesti keskeinen eskalaatiopiste Naton innovaatiotoiminnan kehittämiseksi, mutta muutoksen peruskivi valettiin jo aiemmin Naton murroksellisten teknologioiden toimeenpanostrategiassa (*Foster and Protect: NATO’s Coherent Implementation Strategy on Emerging and Disruptive Technologies*), joka julkaistiin 2021. Strategian mukaan liittokunnan on luotava kokonaisvaltainen lähestyminen siviililähtöisten uusien murroksellisten teknologioiden integroimiseksi osaksi sotilaallisia suorituskykyjä, eli Naton termien adoptaatioon.

Vastauksena edellä kuvattuun adoptaatio-haasteeseen, Naton kehittyvä visio liittokunnan innovaatiotoiminnan mo-

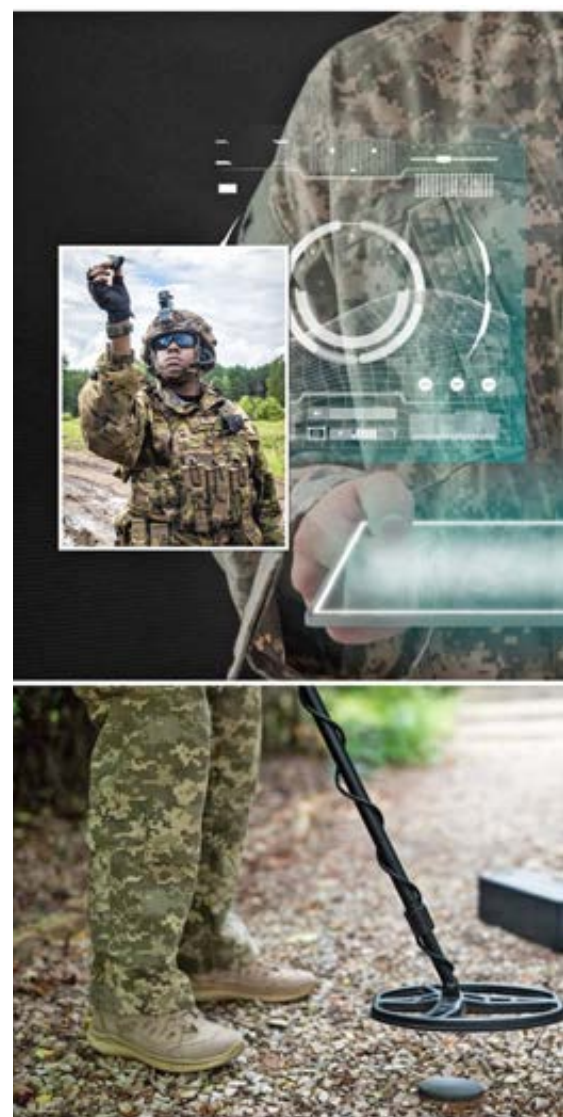
dernisoimisesta kirkastui konkretian tasolla, kun Nato-maiden puolustusministerit hyväksyivät kesäkuussa 2025 liittokunnan RAAP-toimintasuunnitelman (*NATO Rapid Adoption Action Plan*) kaksoiskäyttöteknologioiden ja innovaatioiden sotilaallisen käyttöönoton nopeuttamisesta. RAAP:in keskeisimpänä poliittisena tavoitteena on vahvistaa jäsenmaiden poliittista sitoutumista liittokunnan innovaatiotoiminnan määrätietoiseen kehittämiseen, innovaatioiden rahoittamiseen ja soveltuvin osin myös riskinottoon uusien teknologiaratkaisujen hankkimisessa asevoimien käyttöön.

Laajemmassa kuvassa RAAP:in toimeenpano alleviivaa asteittaisen transformaation tarvetta suorituskykyjen kehittämisen prosesseissa. Toimintasuunnitelmassa painotetaan uusien teknologisten innovaatioiden potentiaalia Naton puolustus suunnitteluprosessissa (NDPP) tunnistettujen kriittisten lyhyen aikavälin suorituskykytarpeiden kustannustehokkaassa ja ketterässä paikkaamisessa.

Suomi Naton TKI-toiminnan ytimessä

Suomelle RAAP:in hyväksyminen merkitsee vahvaa ja velvoittavaa poliittista selkänöjää kansallisen puolustusalalan innovaatiopolitiikan vahvistamiselle ja uusien kansainvälisten yhteistyömallien toimeenpanolle. RAAP koostaa sateenvarjon tavoin alleen Naton TKI-ulottuvuuden jo olemassa olevat ja perustamisvaiheessa olevat mekanismit, aloitteet ja rahoitusvälineet määrittäen niille strategiset merkitykset.

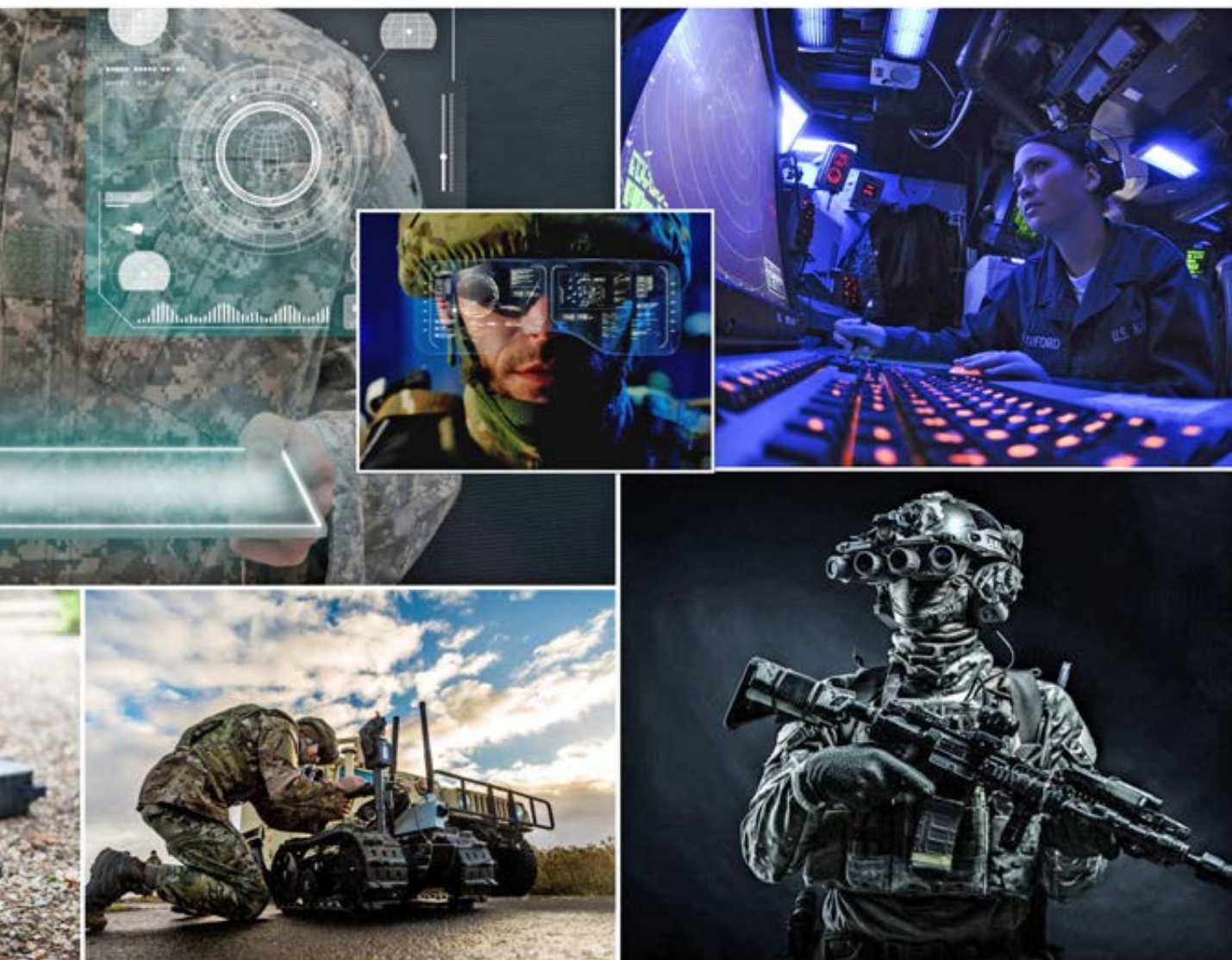
Suomi osallistuu laaja-alaisesti RAAP:in toimeenpanoon usean eri mekanismin ja työlinjan kautta. Suomen aktiivinen rooli Naton DIANA-ohjelmassa (*Defence Innovation Accelerator for the North Atlantic*) on ollut yksi näkyvimmistä esimerkeistä. Vuonna 2021 perustettu DIANA tukee jäsenmaiden startup- ja pk-yrityksiä puolustukselle ja turvallisuudelle kriittisten kaksoiskäyttöteknologioiden kehittämisessä ja niiden sotilaallisen käyttöpotentiaalnin todentamisessa. Viimeisen kolmen vuoden aikana usea suomalainen yritys on valittu mukaan DIANA:n kilpailulisiin haasteohjelmiin. Suomi on tukenut DIANA:n toimintaa asettamalla sen käyttöön kaksi 5G/6G- sekä kvantti- ja avaruusteknologiaihin keskittyvää testikeskusta, joista toinen sijaitsee Espoossa (VTT) ja toinen Oulun yliopiston yhteydessä. VTT:n koordinoima Suomen

DIANA-yrityskiihdyttämö aloitti operatiivisen toimintansa tammikuussa 2026.

Puolustusministeriö tiedotti kesäkuussa 2025 Naton innovaatorakenteen perustamisesta Suomeen osana RAAP:issa alleviivattua tavoitetta innovaatioiden operatiivisen eksperimentointitoiminnan kehittämiseksi. Puolustusministeri Antti Häkkinen allekirjoitti Naton Innovation Range -toimintojen perustamiseen liittyvän aiesopimuksen Naton puolustusteollisuusfoorumin yhteydessä Haagissa. Suomen lisäksi aiesopimuksen allekirjoittivat Viro, Italia, Latvia, Alankomaat ja Ruotsi.

Suomeen perustettavan *Innovation Range Future Connectivity* -rakenteen tavoitteena on tarjota todenmukaiset puitteet tulevan sukupolven viestintäteknologioiden, tekoälyn, datan ja autonomisten järjestelmien operatiiviselle testaus- ja

Kuvat: freepik.com ja nato.int. Kuvanmuokkaus Pasi Väättäinen.

validointitoiminnalle. Ekosysteemimuutos innovaatorakenne perustuu jo olemassa olevien siviili- ja sotilasrakenneiden, harjoitusalueiden ja toimintojen tehokkaampaan hyödyntämiseen vastaten sekä Naton että Puolustusvoimien tunnistamiin kehittämistarpeisiin. Rakenteen toimeenpanon suunnittelu ja pilotointi aloitettiin vuoden 2025 lopulla.

Suomen osallistuminen *Nato ACT* -vetoiseen operatiiviseen eksperimentointitoimintaan on ollut näkyvästi esillä mediassa kuluneen vuoden aikana. Suomenlahti toimi kansainvälisenä näyttämönä Naton testatessa kesäkuussa 2025 uusia teknologiaratkaisuja miehittämättömien tiedustelu-, havainnointi- ja valvontakyvykkyyksien kehittämiseksi osana *Task Force X – Baltic* -aloitetta. Joulukuussa 2025 Riihimäellä järjestettiin Naton itäisen sivustan puolustamiseen

tähtävään *Task Force X – Eastern Flank Deterrence Line* -aloitteen tekninen demonstraatiotapahtuma, jossa 18 liittolaismaista valittua yritystä demonstroi Nato-maiden loppukäyttäjille innovatiivisia ratkaisujaan muun muassa miehittämättömien järjestelmien, tekoälyavusteisen päätöksenteon ja viestintäverkkojen integraation osalta.

Välttämättömyydestä hyve

Nato-tason strategiset linjaukset TKI-toiminnan painoarvon kasvattamisesta velvoittavat myös Suomea kehittämään kansallisia yhteistyöperustaisia toimintamalleja erityisesti innovaatioiden käyttöönoton syklien nopeuttamiseksi, kokeilukulttuurin edistämiseksi sekä testaus- ja validointimahdollisuuksien luomiseksi teollisuudelle ja tutkimustoimijoille. RAAP:in kaut-

ta julkilausutut tavoitteet ovat kunnianhimoisia, mutta toisaalta välttämättömiä. Kansallisesti tämä edellyttää TKI-toimien yhteensovittamista ja resurssien käytön priorisointia niin, että Naton ja Puolustusvoimien kriittiset tarpeet ohjaavat innovaatiotoiminnan painopisteitä. Oikein priorisoituna Naton vahvistuvan TKI-ohjauksen mukaiset kansalliset muutostoimenpiteet vahvistavat Suomen puolustusteollista ja -tutkimuksellista kiinnittymistä liittokunnan arvoketjuihin kehittäen Suomen teknologisen sodankäyntikyvyn keskeisiä perusedellytyksiä.

Valtiotieteiden maisteri Ville Elo työskentelee erityisasiantuntijana puolustusministeriön puolustuspoliittisen osaston tutkimus- ja analyysiyksikössä.

Suomen Reserviupseeriliitto tekee tiivistä yhteistyötä Reserviläisliiton kanssa, myös kansainvälisessä toiminnassa. Suomen delegaatio CIOR/CISOR/CIOMR 2025 -kesäkongressissa Madridissa.

Reserviupseerien kansainvälinen yhteistyö vahvistaa osaamista

TEKSTI: LAURA NYMAN JA LAURI VALTONEN

Suomen Reserviupseeriliitolla (RUL) on pitkät perinteet kansainvälisessä yhteistyössä. Kansainvälinen yhteistyö tukee paitsi yksittäisten reserviupseerien osaamisen kehittymistä myös koko Suomen puolustusjärjestelmän toimintakykyä. Reservi nähdään keskeisenä voimavarana Naton puolustuskyvyn tukemisessa.

Pohjoismaisten reserviupseeriliittojen yhteistyö alkoi jo 1930-luvulla. Yhteistyö jatkuu edelleen muun muassa liittojen puheenjohtajien ja edustajien muodostaman Pohjoismaisen presidiumin säännöllisillä kokouksilla. Kokouksissa käsitellään ajankohtaisia asioita puolustusratkaisuun, reserviin, koulutukseen ja turvallisuuskysymyksiin liittyen. Suomen ja Ruotsin Nato-jäsenyydet ovat vahvistaneet pohjoismaista yhteistyötä entisestään.

RUL tekee tiivistä yhteistyötä myös Viron reserviupseeriliiton, *Eesti Reservihvitseride Kogun* (EROK), kanssa. Tähän yhteistyöhön sisältyvät muun muassa yhteiset seminaarit, kilpailutoiminta ja vierailut. Vuonna 2025 järjestettiin Tartossa RUL:n ja EROK:n yhteinen seminaari, jossa perehdyttiin Suomen ja Viron puolustusratkaisuihin seminaarin osanottajien tekemien alustusten pohjalta. Ampumakilpailuilla on keskeinen rooli liittojen välisessä urheiluyhteistyössä. RUL:n edustajat osallistuvat myös Viron itsenäisyyspäivän tapahtumiin ja EROK:n edustajat osallistuvat Suomen itsenäisyyspäivän juhlallisuuksiin.

Suomalaiset ja CIOR

RUL:n kolmas merkittävä kansainvälisen yhteistyön suunta on CIOR (*Inter-allied Confederation of Reserve Offi-*

cers), joka toimii Nato-maiden reserviupseerijärjestöjen kattojärjestönä. RUL aloitti yhteistyön CIOR:in kanssa jo 1990-luvun puolivälissä. Vuoteen 2023 saakka RUL oli CIOR:issa liitännäisjäsenenä. Nato-jäsenyys mahdollisti Suomen täysjäsenyyden CIOR:issa. Tällä hetkellä CIOR:iin kuuluu 27 täysjäsentä sekä kolme liitännäisjäsentä. CIOR:in valtuusto, jossa Suomi on edustettuna, kokoontuu neljä kertaa vuodessa. Valtuusto valvoo järjestön strategista suuntaa, hyväksyy sääntömuutokset ja uudet jäsenet sekä ohjaa yhteistyön kehittymistä.

CIOR:in puheenjohtajisto valitaan kahdeksi vuodeksi kerrallaan. Tällä hetkellä puheenjohtajana toimii norjalainen eversti res Jørn Buø, ja pääsihteerinä suomalainen kapteeni res Pekka Sillanpää sekä ruotsalainen everstiluutnantti res Peter Winroth. Puheenjohtajiston tehtävänä on ohjata komiteoiden toimintaa, valmistella valtuuston päätöksiä ja edistää järjestön strategisia tavoitteita. Suomalaisista puheenjohtajistoon kuuluvat myös apulaispääsihteerit majuri res Jukka Rusila ja kapteeni res Lauri Valtonen.

RUL on päättänyt hakea CIOR:in puheenjohtajuutta kaudelle 2030–2032. Tavoitteena on vahvistaa Suomen asemaa kansainvälisessä yhteistyössä, ke-

LAURA NYMAN

LAURI VALTONEN

hittää järjestön toimintaa entisestään ja lisätä Suomen näkyvyyttä Nato-maiden reserviupseeritoiminnassa.

Koulutusta, kilpailuja ja seminaareja

CIOR järjestää vuosittain tapahtumia, joihin myös Suomen Reserviupseeriliitto osallistuu. Yhteistyö tarjoaa reserviupseereille laajasti oman osaamisensa kehittämistä aina sotilastaitojen ja johtamisen osalta. Pisimmät perinteet Suomella on osallistumisessa nuorten reserviupseerien työpajaan, *Young Reserve Officers Workshopiin* (YROW) sekä sotilasmoniotteluun (*Military Competition*, MILCOMP).

YROW on kuusipäiväinen tapahtumakokonaisuus, jossa nuoret reserviupseerit eri puolilta maailmaa kohtaavat. Ohjelmaan kuuluu ryhmätöitä, huipputasen siviili- ja sotilasjohtajien luentoja, tutustumiskäyntejä sekä runsas sosiaalinen ohjelma. YROW:issa osallistujil-

le koulutetaan Naton periaatteet, organisaatio ja toimintatavat. Viikon aikana toteutetaan muun muassa yhden päivän mittainen simulaatio Naton päätöksenteosta. YROW osallistuu myös *CIOR Symposiumiin*, jossa on nimekkäitä esiintyjä kertomassa ajankohtaisista sotilasaiheista.

Young Reserve Officers Outreach Seminar (YROS) on kestoaltaan edellistä hieman lyhyempi ja osallistujamäärältään pienempi tapahtuma, joka järjestetään omana, erillisenä tapahtumanaan. Suomalaiset ovat osallistuneet YROW:iin ja YROS:iin aktiivisesti, ja kokemukset ovat olleet poikkeuksetta myönteisiä.

MILCOMP on yksi CIOR:in näkyvimmistä fyysisistä tapahtumista. Kilpailu koostuu sotilasesteradasta, esteuinnista, kivääri- ja pistooliampunnasta sekä vaativasta suunnistusmarssista.

The CIOR Language Academy (CLA) on kahden viikon mittainen kie-

likurssi, jonka tarkoituksena on parantaa reserviupseerien englannin ja ranskan kielen taitoa, erityisesti sotilasterminologiassa ja johtamisviestinnässä. Kursin päätteeksi osallistujilla on mahdollisuus suorittaa STANAG-kielitutkinto.

Civil-Military Exercise (CIMEX) kehittää siviilikriisinhallinnan yhteistoimintaa. Harjoituksen ohjelmaan kuuluu luentoja, pienryhmätöitä, tutustumiskäyntejä sekä soveltava harjoitusvaihe pöytäharjoituksena.

International Cyber Event kokoaa satoja reserviupseereja ajankohtaisten kyberpuolustukseen liittyvien aiheiden pariin etäseminaariin. Puhujina on alan huippuosaajia sekä sotilas- että siviili-puolelta.

Yllä mainittujen tapahtumien järjestämisestä vastaavat YRO-, MILCOMP-, CLA-, CIMIC- ja CR-komiteat, jotka työskentelevät ympäri vuoden kunkin komitean puheenjohtajan johdolla. Näiden komiteoiden lisäksi

Kuvat: Suomen Reserviupseeriliitto. Kuvamuokaus Pasi Vääänen.

reille suunnattua tapahtumaa: *Junior Medical Reserve Officer Workshop* (JMROW) ja *Junior Medical Reserve Officer Seminar* (JMROS). Näistä ensimmäisenä mainittuun tapahtumaan on useana vuonna peräkkäin osallistunut myös suomalaisia. CIOMR:illa on tällä hetkellä neljä komiteaa, joista kahdessa on suomalaisjäseneä.

Reserviläisjärjestöjen yhteistyö

Yksi reserviläisjärjestöjen kannalta konkreettinen muutos tapahtui loka-kuussa 2024, kun Naton sotilaskomitean päätös 0441/3 "NATO policy on reserves" allekirjoitettiin. Siitä lähtien CIOR, CIOMR ja CISOR – reserviupseerien, lääkintäreserviupseerien ja reservin aliupseerien kattojärjestöt – ovat tehneet yhä tiiviimpää yhteistyötä sekä keskenään että *Nato Committee on the Reservesin* (NCR) kanssa. Reservi nähdään keskeisenä voimavarana Naton puolustuskyvyn tukemisessa ja toisaalta reserviläisten siviiliosaaminen vahvistaa osaamista esimerkiksi kyberturvaan, logistiikkaan ja strategiseen viestintään liittyen. Yhteistyön tavoitteena on vahvistaa Nato-maiden reservijärjestöjen välistä vuorovaikutusta ja reservin roolia koko liittokunnan sotilaallisessa rakenteessa. Tammi-kuun lopussa Norfolkissa järjestetty CIOR:in, CIOMR:in ja CISOR:in yhteinen talvikokous oli konkreettinen askel kohti entistä integroituneempaa toimintaa. Tapahtuma sisälsi yhteisen seminaaripäivän lisäksi ryhmätyöskentelyä NCR:n jäsenten kanssa.

Reserviupseerien osallistuminen kansainväliseen toimintaan kasvattaa Suomen reservin osaamista ja kiinteyttää yhteistoimintaa Nato-ympäristössä. Järjestelmien erojen ja yhtäläisyyksien ymmärtäminen parantaa yhteistoiminnan sujuvuutta. Laajeneva reserviupseerien Nato-osaaminen hyödyttää Suomen puolustamista Nato-aikana.

Monessa maassa reserviupseerille on määritelty hyvin selkeä polku oman osaamisen kehittämiseen ja sitä kautta vaativampien tehtävien menestyksekkääseen hoitamiseen. Myös reserviupseerien siviiliammattitaidon hyödyntäminen on tällä polulla merkittävässä roolissa. Kansainvälisessä reserviläistoiminnassa hyödynnetään reserviupseerien siviiliosaamista sen lisäksi, että toimintaan osallistuminen kasvattaa kunkin toimijan tietotaitoja ja luo verkostoja.

Suomi haluaa olla aktiivisesti mukana Nato-maiden reserviupseerijärjestöjen toiminnassa ja suomalaiset osallistujat ovat saaneet paljon hyvää palautetta aktiivisuudestaan ja tuloksistaan. Ulkomaalaiset kollegat ovat kiinnostuneita Suomen puolustusratkaisusta ja siitä, kuinka sitoutuneesti suomalaiset osallistuvat reserviläistoimintaan puhtaasti vapaaehtois pohjalta.

Yhteistoiminta tulevaisuudessa

Natoon liittyminen on tuonut suomalaiselle reserviupseerille uusia osaamis- ja kielitaitovaatimuksia. RUL:n ja kansainvälisten reserviupseerijärjestöjen yhteistoiminnan ansiosta osaamisen kehittäminen on mahdollista kansainvälisesti aiemmin mainittujen tapahtumien kautta ulkomailla, mutta myös Suomessa.

Suomessa reserviupseeri voi lisätä omaa osaamistaan esimerkiksi Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen eli MPK:n HNS- ja RSOM-kursseilla (*Host Nation Support* ja *Receiving, Staging, Onward Movement*), jotka kehittävät Nato-joukkojen vastaanoton osaamista ja yhteistoimintaa Nato-joukkojen kanssa. Tärkeä osa kansainvälistä yhteistyötä on Naton toimintakulttuurin ja liittouman päätöksentekoprosessien oppiminen. Tämä vaatii yhteistä harjoittelua ja yhdessä tekemistä.

Ensimmäinen reserviupseeri on kyberalan tehtävissä SHAPE:ssa Naton ensimmäisenä suomalaisena reserviläisenä. Jatkossa reserviläisille tulee avautumaan rajallinen määrä lisää tehtäviä Naton johtamis- ja komentorakenteessa. Merkittävästi enemmän reserviläisiä tarvitaan, mikäli Suomi sitoutuu isoihin maavoimajoukkoihin osana Naton valmiusjoukkoja. Suomalaiset, hyvin koulutetut ja motivoituneet reserviupseerit ovat tulevaisuudessakin valmiita kantamaan vastuunsa niin Suomen kuin koko liittouman puolustuksessa.

Talusojohtaja, kapteeni res Laura Nyman johtaa Reserviupseeriliiton kansainvälistä toimintaa ja toimii Suomen edustajana CIOR:in valtuustossa.

Pankinjohtaja, kapteeni res Lauri Valtonen toimii CIOR:in puheenjohtajistossa apulaispääsihteerinä.

CIOR:illa on kolme muuta komiteaa: STRATCOM-, DEFSEC- sekä LEGAL-komiteat. RUL on nimennyt kuhunkin komiteaan suomalaisjäsenen.

Suomalaiset CIOMR:in toiminnassa

Suomen Reserviupseeriliitto on vuodesta 2023 alkaen ollut jäsenenä myös CIOMR:issa (*Interallied Confederation of Medical Reserve Officers*), jonka toiminta keskittyy lääkinnän ja lääkintään liittyvän logistiikan asioihin. Toimintaan osallistuu Nato-maiden kenttälääkintään koulutettuja reserviläisiä, jotka ovat taustakoulutukseltaan muun muassa lääkäreitä, sairaanhoitajia ja logistiikan ammattilaisia. CIOMR tekee tiivistä yhteistyötä Naton COMEDS:in (*Committee of Chiefs of Military Medical Services in NATO*) ja MMCC-E:n (*Multinational Medical Coordination Centre Europe*) kanssa. CIOMR järjestää vuosittain kaksi nuorille upsee-

Suomalaista strategian tutkimusta kansainväliselle lukijakunnalle

TEKSTI: TOMMI KOIVULA

Tieteellisen tutkimus seuraa ja tulkitsee reaali maailman liikkeitä tietyllä viiveellä. Siksi tutkimuskirjallisuus Suomen Nato-jäsenyydestä on yhä melko vähäistä ja pirstaloitunutta. Aiheesta on laadittu eri alustoille artikkeleita ja muita suppeampia katsauksia, mutta varsinkin kokoavat esitykset kansainväliselle yleisölle loistavat poissaolollaan.

Keväällä julkaistava Tommi Koivulan, Matti Purasen ja Antti Sepon toimittama *Finland in NATO: Perspectives on Strategy* (Routledge 2026) pyrkii osaltaan korjaamaan tätä tilannetta. Kattava teos käsittelee liittoutuneen Suomen turvallisuuspolitiikkaa ja strategista asemaa useista eri näkökulmista. Kyseessä on johdanto- ja johtopäätösluvuilla varustettu 15 artikkelin kokoelma, jonka kirjoittajakunta edustaa vahvasti Maanpuolustuskorkeakoulun ja Puolustusvoimien asiantuntemusta sekä alan kotimaisia kärkitutkijoita. Kirjoittajina on niin aktiivipalveluksessa olevia upseereita kuin ammattitutkijoitakin.

Muuttuva strateginen konteksti

Kirja on jaettu kolmeen osaan. Ensimmäinen osa, Suomen muuttuva alueellinen strateginen konteksti, keskittyy muutoksiin ja jatkuvuuteen suomalaisessa strategisessa ajattelussa. Avausluvussa *A Pragmatic Approach: Historical Insights into Finnish Defence*

and Political Turning Points professori Petteri Jouko esittää historiallisen kuvauksen Suomen turvallisuuden ja puolustuksen käännekohtista itsenäisyyden ajalta. Joukon mukaan Suomen päätös liittyä Natoon tulisi merkittävydestään huolimatta nähdä yhtenä sopeutuvana toimenpiteenä muiden joukossa Suomen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan historiassa.

Kirjan toisessa luvussa, *Strategic Cultural Adaptation and Change in Finland*, tutkija Antti Seppo analysoi Suomen sotilaallista liittoutumista strategisen kulttuurin näkökulmasta. Seppo esittää, että vaikka suomalainen strateginen kulttuuri on vahvan kansallisesti ja historiallisesti juurtunutta, se kuitenkin osoittaa dynaamista kykyä sopeutua nopeasti muuttuvien geopolitiittisten olosuhteiden edessä. Kolmannessa luvussa, *Nordic, Baltic or Part of the High North? Considerations on Finland's Geostrategic Position as a NATO Member State*, professori Tommi Koivula ja tutkija Heljä Ossa tarkastelevat kotimaisia

TOMMI KOIVULA

ja ulkoisia käsityksiä Suomen kehityvästä strategisesta asemasta yhtäältä itämerellis-pohjoismaisena mutta toisaalta arktisena valtiona. He tunnistavat näiden geostrategisten suuntien välillä jännitettä ja peräänkuuluttavat liittokunnan tarvetta huomioida molemmat ulottuvuudet suurstrategiassaan.

Kirjan neljännessä luvussa, *From Survival to Deterrence: The Military Strategic Thinking in Finland*, eversiti evp Petteri Kajanmaa keskittyy suomalaiseen sotilasstrategiseen ajatteluun Naton jäsenenä. Hän korostaa merkittäviä muutoksia Suomen osallistumisessa

Naton pelotteen ja puolustuksen ylläpitoon, samoin kuin sen sopeutumisessa liittouman ydinpolitiikkaan sekä pitkän aikavälin hankintasuunnitelmiin Naton puolustussuunnitteluprosessin puitteissa. Hieman samoilla linjoilla jatkaa viidennessä luvussa *The (R)evolution in Finnish Deterrence* everstiluutnantti Jan Hanska, joka tutkii Nato-jäsenyyden vaikutuksia suomalaiseen peloteajatteluun. Hanska analysoi sitä, missä määrin perinteistä suomalaista pelotemallia, joka perustuu kiistämispeilotteeseen (*deterrence by denial*) tulisi arvioida uudelleen kollektiivisen puolustuksen kontekstissa.

Nato-Suomen kansainväliset suhteet

Kirjan toisessa osassa painopiste siirtyy Suomen turvallisuuspolitiikan kansainvälisiin ulottuvuuksiin. Osan avaa tutkimusjohtaja Hanna Ojanen artikkelillaan *Continuity and Change in Finnish Multilateralism Post-2022*, jossa hän tarkastelee monenkeskisyyden roolia Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikassa 1950-luvulta nykypäivään. Ojanen näkee Suomen Nato-jäsenyyden myötä kaksi kehityskulkua: yhtäältä kasvavan painotuksen kahdenväliseen yhteistyöhön ja toisaalta turvallisuus- ja puolustusulottuvuuden vahvistumisen.

Seuraavat kaksi lukua syventyvät Suomen suhteisiin sen lähimpiin liittolaisiin. Seitsemännessä luvussa, *The Evolution and Significance of Finnish-US Defence Cooperation*, everstiluutnantti Kimmo Kaipainen analysoi Suomen puolustusyhteistyötä Yhdysvaltojen kanssa. Kaipainen painottaa yhteistyön nopeaa kehitystä Suomen Nato-jäsenyyden myötä. Myös Pohjoismaat ja Iso-Britannia ovat Suomen keskeisiä liittolaisia. Ne ovat aiheena majuri Antti Pihlajamaan ja everstiluutnantti Oscar Lasseniuksen kahdeksannessa luvussa, *Sweden, Norway and the UK as Finland's Allies*. Kirjoittajat korostavat, että vaikka nämä maat ovat olleet Suomen lähimpiä puolustuskumppaneita jo vuosien ajan, on kahden- ja monenvälisen yhteistyön konteksti muuttunut merkittävästi Suomen ja Ruotsin Nato-jäsenyyden myötä. Tämä vaikuttaa merkittävästi Naton pohjoiseen sivustaan.

Suomen suhteet Venäjään ja Kiinaan ovat teemoja seuraavissa artikkeleissa. Näistä Venäjä on ollut tärkein yksittä-

nen toimija Suomen turvallisuuspolitiikassa itsenäistymisen jälkeen. Ajoittain Venäjän läheisyys on tarjonnut mahdollisuuksia taloudelliselle yhteistyölle, kun taas toisinaan se on muodostanut eksistentiaalisen uhan Suomen suvereniteetille. Kirjan yhdeksännessä luvussa, *Finnish-Russian Relations Before and After Finland's NATO Membership: Management of Enduring Dilemmas*, johtava tutkija Sinikukka Saari valaisee muutoksia ja jatkuvuutta Suomen ja Venäjän suhteissa ennen ja jälkeen vuoden 2022 luonnehtien Suomen Venäjä-suhdetta pysyvien mutta kehittyvien turvallisuusdilemmojen hallintana. Vaikka Venäjä tulee pysymään Suomen turvallisuuspolitiikan keskipisteenä, Kiinan merkitys Suomelle ja sen turvallisuudelle on kasvanut tasaisesti erityisesti Kiinan ja

Venäjän turvallisuusakselin rakentumisen myötä. Kymmenennessä luvussa, *'New Factors': Finland's China Relations in the Era of Great Power Competition*, apulaisprofessori Matti Puranen sukeltaa kiinalais-suomalaisiin suhteisiin ja käsittelee niitä eräänlaisena pienoisotoksena aikamme suurvaltakilpailusta, jolle on ominaista kilpailu löyhien ja huokoisten teknologisten ja taloudellisten verkostojen välillä.

Suomen turvallisuusmalli myrskyisinä aikoina

Kirjan kolmas osa keskittyy suomalaiseen turvallisuuskäytäntöihin vuoden 2022 jälkeisessä maailmassa. Artikkelissaan *The Role of Comprehensive Security as Part of Deterrence in NATO Finland* everstiluutnantti Christian

Kuvat: nato.int. Kuvamuokaus Pasi Väättäinen.

kija Katariina Mustasilta esittää, että aktiivinen osallistuminen kansainväliseen sotilaalliseen ja siviilikriisinhallintaan on ollut tärkeä työkalu, jolla Suomi on voinut osoittaa sitoutumistaan monenkeskiseen turvallisuuteen. Mustasilta tuo esiin, miten Suomen Nato-jäsenyys ja kiihtynyt geostrateginen kilpailu muuttavat näitä Suomen kriisinhallintaan liittyviä sisäisiä ja ulkoisia ajureita.

Osa päättyy 15. lukuun, *Dynamics of Small-State Strategic Intelligence: Joining NATO in Times of Militarised International Relations*, kirjoittajana majuri Olli Teirilä. Hän käsittelee Nato-jäsenyyden ja kansainvälisten suhteiden militarisoitumisen vaikutuksia Suomeen ja sen tiedusteluyhteisöön. Mitä lisäarvoa liittoutuminen tuo pienen valtion strategiselle tiedustelulle? Entä millaisia haasteita muuttuva toimintaympäristö tuo tullessaan?

Vastaus kasvaneeseen tarpeeseen

Suomen turvallisuus on viime vuosina ollut poikkeuksellisen kansainvälisen mielenkiinnon kohteena. Transatlanttisissa suhteissa tapahtuu paljon juuri nyt, eikä tämä suomalaisvoimin laadittu kokoomateos ole varmastikaan viimeinen sana aiheestaan, mutta se kokoaa yhteen tulkintoja Suomen Nato-jäsenyyden strategisesta merkityksestä niin meille kuin kansainvälisestikin, kun takana on kolmisen vuotta jäsenyyttä.

Kirja tullaan julkaisemaan myös Open Access -versiona, eli se tulee olemaan vapaasti internetissä luettavissa. Menettely mahdollistaa teokselle huomattavasti tavanomaista tiedekirjaa suuremman näkyvyyden ja vaikuttavuuden. Samalla se tuo harvinaisella tavalla esiin puolustusvoimallista asiantuntemusta uusille yleisöille.

Strategian professori, yhteiskuntatieteiden tohtori Tommi Koivula työskentelee Maanpuolustuskorkeakoulussa.

Perheentupa aloittaa osan tarkastelemalla, kuinka suomalainen kokonaisturvallisuuden malli kiinnittyy yhä enemmän pelotteeseen ja puolustukseen kansainvälisen turvallisuustilanteen kiristyessä ja Naton jäsenyyden muuttuessa todellisuudeksi.

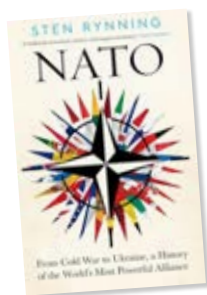
Kokonaisturvallisuus on tiiviisti sidoksissa suomalaisen puolustuksen ytimeen, asevelvollisuusjärjestelmään. Kirjan 12. luvussa, *Finnish Conscription and Willingness to Defend as Strategic Assets*, erikoistutkijat Teemu Häkkinen ja Miina Kaarkoski toteavat, että Suomen kansallinen puolustus perustuu asevelvollisuuteen ja vahvaan maanpuolustus- tahtoon. Venäjän hyökkäyksen jälkeen vuonna 2022 suomalaisten tahto puolustaa maataan vahvistui merkittävästi. Suomen malli ja kokemus saattavat tar-

jota työkaluja myös uusille liittolaisille.

Tätä seuraa kirjan 13. luku, *Borders Under Uncertainty: Finland's Hybrid Security Model in the NATO Era*, kirjoittajana tutkija Minna Jokela. 2020-luvulla Suomen rajaturvallisuutta ovat yhä enemmän muokanneet merkittävät muutokset geopoliittisessa ympäristössä. Venäjän hyökkäys Ukrainaan johdatti maahanmuuttajien hyödyntämiseen geopoliittisena välineenä, mikä vaikutti voimakkaasti Suomeen. Jokela tarkastelee Suomen vastausta näihin haasteisiin kompleksisuusajattelun näkökulmasta ja analysoi, miten kansallisen turvallisuuden strategiat ovat sopeutuneet moniulotteisiin uhkiin.

Kirjan 14. luvussa, *Still a Valued Instrument? Allied Finland and International Crisis Management*, vanhempi tut-

Professori Tommi Koivulan Nato-lukulista

Sten Rynning:

NATO: From Cold War to Ukraine, a History of the World's Most Powerful Alliance

Miksi Nato perustettiin? Miksi ja miten se on kestänyt ja pysynyt koossa vuosikymmenestä toiseen? Näihin kysymyksiin pyrkii vastaamaan tanskalaisprofessori Sten Rynning, joka on pitkän linjan sotatieteilijä ja Nato-tutkija. Hänen uusin kirjansa, *NATO: From Cold War to Ukraine, a History of the World's Most Powerful Alliance* kuvaa nimensä mukaisesti liittokunnan taivalta, painottuen eri aikakausien erityisiin haasteisiin ja kulloisiinkin muutostekijöihin. Kirjan avulla käy selväksi, että Nato ei ole syntynyt tyhjiössä, vaan tämän päivän liittokunta on monenlaisten historiallisten ilmiöiden ja välillä ristiriitojenkin muovaama.

NATO 2022 Strategic Concept

Strateginen konsepti on Washingtonin sopimuksen (1949) ohella liittokunnan tärkein itselleen luoma strategisen tason ohjausasiakirja. Siinä jäsenvaltiot linjaavat Naton tarkoituksen, luonteen, perusturvatehtävät sekä hahmottelevat sen kohtaamia haasteita ja mahdollisuuksia. Konseptissa arvioidaan, että suurvaltojen strateginen kilpailu, jatkuva kansainvälinen epävakaus ja erilaiset uusiutuvat shokit ja kriisit tulevat luonnehtimaan aikamme kansainvälistä turvallisuusympäristöä. Uhkat, kuten ilmastonmuutos, ovat tyypillisesti maailmanlaajuisia ja toisiinsa kytkeytyviä. Konsepti ilmentää siis monella tapaa aikansa kiristynyttä ja monimutkaistuvaa turvallisuusympäristöä. Se antaa samalla suuntaviivat Naton kehittämiselle.

<https://www.nato.int/en/about-us/official-texts-and-resources/strategic-concepts/nato-2022-strategic-concept>

John Andreas Olsen (toim.):

Routledge Handbook of NATO

Akateemisten kustantamojen eri aihepiireistä tuottamat käsikirjat ovat usein kattava ja monipuolinen apuväline perehdyttäessä johonkin aihepiiriin. *Routledge Handbook of NATO* ei muodosta poikkeusta, vaan tarjoaa jokaiselle jotakin: kirjassa on peräti 29 lukua, jotka ovat runsaan 10 sivun laajuisia ja eri kirjoittajien laatimia. Luvut on ryhmitelty kuuteen teemalliseen osa-alueeseen. Kirjoittajien joukossa on monia alan keskeisiä asiantuntijoita ja erityisosaajia. Ainoa puute teoksessa on, että Suomen ja Ruotsia jäsenyyden merkitystä arvioidaan vielä melko niukasti.

Tommi Koivula & Heljä Ossa:

Suomi mainittu: Kansallisen turvallisuutemme murroskausi 2014–2024 läntisin silmin

Koivulan ja Ossan kirja ei kerro ensisijaisesti Natosta, mutta se pyrkii valottamaan Suomen taivalta Naton jäseneksi kannaltamme keskeisten länsivaltojen – Ruotsin, Norjan, Baltian maiden, Puolan, Saksan, Ranskan, Ison-Britannian sekä Yhdysvaltojen – näkökulmasta. Kirjassa arvioidaan sitä, millaisia uhkia ja riskejä länsikumppanimme ovat nähneet Suomeen kohdistuvan, miten Suomen painoarvoa on arvioitu ja millaisena turvallisuuden osaajana Suomi on nähty. Ajallisesti tarkastelu pyrkii kattamaan vuodet 2014–2024. Tekijöiden mukaan noille vuosille ajoittuu suomalaisen turvallisuuspolitiikan suuri, mutta vaihteittain edennyt murros, joka huipentui Nato-jäsenyyteemme.

Joel Linnainmäki, Matti Pesu, Antti Pihlajamäki, Iro Särkkä & Henri Vanhanen:

NATO's New Northern Direction: The Evolving Role of the Alliance in Europe's North

Tässä Ulkopoliittisen instituutin laajas-
sa raportissa käsitellään Naton kehittyvää roolia Pohjois-Euroopassa. Julkaisussa käydään läpi, kuinka liittouman asema alueella ja lähestymistapa sitä kohtaan ovat kehittyneet kylmän sodan alkuvuosista nykypäivään. Julkaisussa myös määritetään, miten alue asemoituu suhteessa Naton poliittis-sotilaalliseen päätöksentekojärjestelmään, jota määrittävät erilaiset uhkakuvat ja strategiset painopisteet. Tutkimuksessa valaistaan myös Suomen osallistumista Naton kollektiiviseen puolustukseen Pohjois-Euroopassa ja sen ulkopuolella. Vaikka Suomen puolustusajattelussa tullaan jatkossakin painottamaan kansallista puolustusta, Helsingin tavoitteena on raportin mukaan käytännöllinen lähestymistapa, jossa kansalliseen ja kollektiiviseen puolustukseen liittyvät toimet ovat tasapainossa keskenään.

Ulkoministeriö:

Kysymyksiä ja vastauksia DCA-puolustusyhteistyösopimuksesta

Nato-jäsenyys toimii erinomaisena alustana Suomen puolustusyhteistyölle eri jäsenmaiden kanssa. Konkreettinen ja kansallisen turvallisuutemme tärkeä esimerkki tästä on Suomen ja Yhdysvaltojen välinen DCA (*Defence Cooperation Agreement*) -puolustusso-
pimus, joka allekirjoitettiin Washingtonissa 18. joulukuuta 2023. DCA-sopimuksen tarkoituksena on parantaa Suomen ja Yhdysvaltojen välistä yhteistyötä kaikissa turvallisuustilanteissa. Siinä sovitaan joukkojen maahantuloon liittyvistä käytänteistä sekä materiaalin ennakkovarastoinnista. Sopimuksessa Suomi antaa Yhdysvaltojen käyttöön joukon sotilasalueita omalla maaperällä. Sopimuksessa sovitut alueet tulevat olemaan Puolustusvoimien ja Yhdysvaltojen yhteiskäytössä. Linkin takaa löytyvillä Ulkoministeriön sivuilla vastataan moniin sopimusta koskeviin käytännön kysymyksiin.

<https://um.fi/kysymyksiä-ja-vastauksia-dca-puolustusyhteistyösopimuksesta>

Kaaos päämääränä kansainvälisissä suhteissa

Suomi on aina joutunut seuraamaan tarkalla silmällä suurvaltoja ja niiden hallitsijoiden mielenliikkeitä. Suurempien naapurimaiden hallitsijat ovat soittaneet Suomen kansan kohtalon kelloja tasaisin väliajoin historian saatossa. Globalisaation kautta koko maailma on viimeisen sadan vuoden aikana verkottunut ennen näkemättömällä tavalla. Etäisyydet ovat menettäneet merkitystään kaupallisen ja sotilaallisenkin yhteistyön esteinä. Sidonnaisuudet kaupan ja puolustuksen aloilla ovat moninaiset ja arvoketjut mutkikkaat. Naapurien lisäksi entistä enemmän joudutaan seuraamaan kaukana olevia suurvaltoja, kuten Kiinaa ja Yhdysvaltoja.

Vuosi 2026 on alkanut vähintäänkin mielenkiintoisesti Yhdysvaltojen venytellessä lihaksiaan esimerkiksi Venezuelassa. Kiinnostus Grönlantia kohtaan on viime aikoina nostanut päätään, toistaiseksi puheen tasolla. Tämä ei ole ensimmäinen kerta, kun Yhdysvallat havittelee Grönlannin hallintaa. Aikana, jolloin Ukraina sotii Venäjää vastaan ja Kiinan uhka lähialueellaan kasvaa, puheet toisen Nato-maan hallitseman alueen haltuunotosta ovat yllättäviä. Aiheet maailmanpolitiikan päälavalla ovat katsojalle lähestulkoon käsittelemättömiä. Tuntuu mahdottomalta ymmärtää jokapäiväistä tapahtumien virtaa. Ennen tabuna pidetty läntisen maailman yhtenäisyys rakoilee.

Yhdysvaltojen hallinto on osoittanut, että tarkoituksellinen epäjärjestyksen ja epätietoisuuden luominen ovat keinovalikoimassa. Yleensä niiden tietoisella lietsomisella pyritään asettamaan vastustajat reagoivaan tilaan – nyt reagoimaan joutuvat myös liittolaiset. Hybridivaikuttamisen sijaan epäjärjestys ja tietynlainen kaaos ilmenevät myös toiminnan päämääränä, eivät vain keinona. (Băcanu Vasile, Mirela [2025]: ”Strategic Chaos Theory: A New Framework

for Interpreting International Relations in the Era of Global Disorder”).

Liberaali, sääntöpohjainen ja byrokraattinen läntinen hallinto on kehittynyt ylläpitämään sääntöjä. Tästä johtuen epäjärjestyksen kylväminen onkin johtanut tuomitseviin ulostuloihin. Tuomitseminen, kehottaminen ja muistuttaminen eivät vain enää kannata maailmanpolitiikan kentällä. Muut tuntuvat pelaavan eri lajia. Tässä lajissa menestyvät suuret ja monipuoliset pelaajat, jotka kykenevät joustavasti mukautumaan epävarmuuteen ja etsimään menestyksen mahdollisuuksia. Yhdysvallat on kyennyt sotilaallisiin interventioihin ja kaupallisiin pakotekeinoihin tähän mennessä suurenasti. Toisen ja kolmannen tason vaikutukset voivat kuitenkin yllättää. Esimerkiksi Kanadan tammikuussa uutisoitu strateginen kumppanuus Kiinan kanssa on suora osoitus halusta hajauttaa taloudellisia suhteita. Euroopan unionin viime hetkillä jumiutunut Mercosur ja Intian kanssa neuvoteltu jättimäinen kauppasopimus kielivät samasta halusta myös Euroopassa. Kiina, Intia ja käytännössä mikä tahansa vakaa hallinto

näyttää juuri nyt Yhdysvaltoja luotettavammalta kumppanilta. Yhdysvaltojen globaali asema on osin liittolaissuhteiden takaama. Nähtäväksi jää, miten liittolaisten ja kumppanien kiusaaminen lopulta sattuu omaan nilkkaan.

Muun muassa presidentti Stubb on kuvaillut murroksen aikaa uuden tasapainon hakemiseksi idän, lännen ja etelän välillä. Murroksessa kestää vuosia, epävarmuus voi kestää vuosikymmeniä. Myös kansainvälisissä suhteissa on otettava epävarmuus uutena normaalina, ei tilapäisenä häiriötilana. Suunnittelu ja varautuminen ovat keskeisiä toimia, ei suunnitelman aikaansaamiseksi, vaan vaihtoehtojen, mahdollisuuksien ja riskien kartoittamiseksi. Nopeasti muuttuvia tilanteita on kyettävä hyödyntämään ketterästi. Samalla liit sidonnaisuudet on karsittava, yhteistyön on kummuttava aidosti yhteisistä intresseistä ja kustannusten jakamisesta. Suomi on historiassaan kyennyt myös hyödyntämään murroksen aikoja. Esimerkkeinä vaikkapa itsenäistyminen ensimmäisen maailmansodan loppuvaiheessa, EU-jäsenyys kylmän sodan päättymisen jälkeen ja Nato-jäsenyys Venäjän suurhyökkäyksen alettua Ukrainassa. Samaa ketteryyttä tarvitaan, kun tasapainoillaan vastustajien lisäksi myös liittolaisten opportunististen toimien ristipaineessa.

Sotilaallisesta päätöksenteosta tuuille periaatteille on käyttöä nykyään myös kansainvälisen politiikan toimintaympäristössä. Vajavaisten tilannekuvan pohjalta pitää kyetä tekemään päätöksiä jatkuvasti muuttuvissa olosuhteissa. Pahinta on, jos lamaantuu ja jäähmettyy – tai kääntää selän vastustajille. Mikäli maailmanpolitiikan murroksen ja tapahtumien myllerryksen ottaa häiriötilan sijaan ympäristön nykyisenä perusominaisuutena, voi muuttuvista tilanteista löytää enenevässä määrin riskien lisäksi myös mahdollisuuksia.

Tapani Montonen

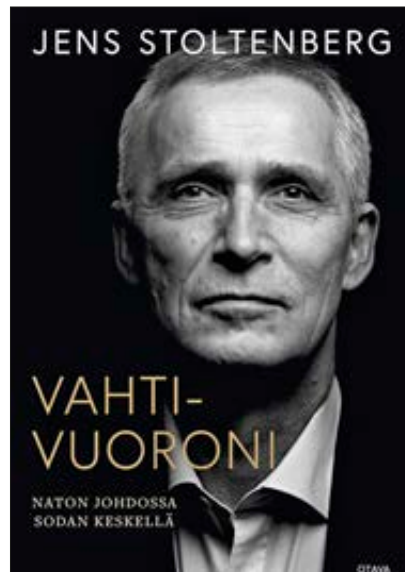
Diplomaatti paljon vartijana

Vahtivuoroni – Naton johdossa sodan keskellä

Jens Stoltenberg
Käännös Jaana Palanterä
Otava 2025
Sivuja 492
ISBN 978-951-1-48445-5

Naton edellisen pääsihteerin Jens Stoltenbergin muistelmat vuosisistaan puolustusliitossa ovat paras lisä kansainvälisestä politiikasta ja turvallisuudesta kiinnostuneen lukijan kirjahyllyyn viimeisen kymmenen vuoden aikana. Stoltenberg on tehnyt pitkän uran Norjan politiikassa ja toimii täälläkin hetkellä maan valtiovarainministerinä. Useaan kertaan jatkettu Naton pääsihteerikausi venähti lopulta vuosikymmenen mittaiseksi. Kauteen sisältyivät niin Venäjän tekemä Krimin valtaus ja myöhemmin laajamittainen hyökkäys Ukrainaan 2022 sekä sitä seuranneet Suomen ja Ruotsin Nato-jäsenyydet. Myös presidentti Trumpin ensimmäisen virkakauden tapahtumat puolustusliitossa saavat huolellisen kuvauksen.

Stoltenberg kertoo ottaneensa opikseen aiemmasta pääministerivuosiensa koskeneesta muistelmaprojektista. Hän aloitti välittömästi Naton pääsihteerinä toimiessaan yksityiskohtaisten muistiinpanojen ja tunnelmien ylöskirjaamisen. Tämä näkyy kirjassa poikkeuksellisen mielenkiintoisina anekdooteina ja ajatusten sekä tunnelmien kuvauksena. Teos avaa ainutlaatuisella tavalla keskusteluja maailman johtajien kanssa ja usein humoristisetkin puolet nousevat esiin, koska monet toimijoista, kuten Stoltenberg itsekin, ovat edelleen mukana kansainvälisessä politiikassa. Kirja ei kuitenkaan sisällä jyrkkiä tuomioita tai arvolauselmia yksittäisistä henkilöistä. Kirjoittaja kuvaa monia neuvottelutilanteita tavasti siten, ettei lukijan tarvitse kovin syvältä rivien välistä hakea tuotumuksen, epäuskon tai jopa epätoivon tunteita. Välillä lukija saattaa jopa naurata ääneen, sillä niin absurdeja jotkin suljetu-

jen ovien takana käydyt keskustelut kirjan kuvauksen perusteella ovat olleet.

Suomen Nato-jäsenyyssprosessia teos avaa poikkeuksellisen mielenkiintoisella ja jopa yllättävän avoimella tavalla. Näitä samoja tapahtumia on osaltaan käsitellyt myös presidentti Niinistö kirjassaan *K kaikki tiet turvaan*, joka ilmestyi vain hieman Stoltenbergin muistelmien julkaisun jälkeen. Stoltenberg on ottanut mukaan kirjansa kuvalliseen jona otoksen taustaneuvotteluiden kuumimmilta hetkiltä. Historiallisen hetken tunnelma on aistittavissa ilmeistä ja asennoista. Muutenkin teos onnistuu välittämään poikkeuksellisen hyvin kansainvälisen politiikan arjen ja juhlan yksityiskohtia. Muistiin kirjatuihin kohtaamisissa yksilöiden henkilösuhteet, valtioiden intressit ja hetkelliset hyödyn tavoittelut tiivistyvät yhteen kietoutuneena kokonaisuutena, joka kytkeytyy kulloiseenkin päivänpolttavaan teemaan.

Vahtivuoroni muodostaa kuvan pääsihteerin roolista eri osapuolien välillä sukkuloivana diplomaattina, jonka tehtävänä on vakuutella puolustusliiton kannalta parhaan ratkaisun kannalle johtajia Washingtonissa ja eurooppalaisissa pääkaupungeissa. Oman poliittisen uransa

lisäksi Stoltenbergille erityistä näkemystä antaa hänen perheensä pitkä historia politiikan ja puolustuksen parissa. Isä Stoltenberg oli aikoinaan eräs pohjoismaisen puolustusyhteistyön näkyvimmistä vauhdittajista. Yllättävemmän kulman kirjaan tuo kirjoittajan kuvaus varsin pitkäaikaisista ja jopa lämpimistä suhteista venäläisiin. Suhtautumisessa tapahtui toki myöhemmin merkittävä muutos, kuten monella muullakin Euroopassa.

Jens Stoltenberg tulee jäämään historiaan Naton eräänä merkittävimmistä pääsihteereistä. Lisäksi hänen pitkä poliittinen ja edelleen jatkuva uransa Norjassa tekee hänestä myös eurooppalaisittain merkittävän valtiomiehen. Suomessa ei aina tunnusteta, kuinka huomattava globaali toimija Norja on jo pelkästään öljyrahastonsa mukanaan tuoman vaikutusvallan kautta. Vaikka pääsihteerin muistelmat ovat omassa luokassaan merkkiteos, ne kuitenkin kytkeytyvät tiivistä tähän aikaan ja sen tapahtumiin. Syvempiä pohdintoja valtioiden välisten suhteiden ikiaikaisesta luonteesta tai valtiofilosofisia pohdintoja Stoltenberg ei kirjansa sivuilla käy.

Tämän kirjan tulisi kulu jokaisen kadettiupseerin käsissä. Se auttaa ymmärtämään kansainvälisten suhteiden ja erityisesti puolustusliitto Naton arkea huipulta käsin. Se avaa ovia suljettuihin neuvotteluihin ja valtioiden sekä yksilöiden väliin suhteisiin ainutlaatuisella ja erittäin hyvin kirjoitetulla tavalla. *Vahtivuoroni* tulee varmasti toimimaan myös historiankirjoittajien tärkeänä lähteenä tarkasteltaessa eurooppalaisen ja globaalin turvallisuuden murrosvuosia. Vielä on liian aikaista sanoa, mihin tuo murrosvaihe tulee päättymään, mutta tämän kirjan avulla tiettyjä pohjavirtauksia ja arkipäivän kansainvälisen politiikan käytäntöjä on helpompi ymmärtää. Vahva luku- ja ostosuositus jokaiselle turvallisuudesta ja puolustuksesta kiinnostuneelle lukijalle.

Christian Perheentupa

Geopolitiikan arvaamattomat tiet

Kaikki tiet turvaan

– Sinnikkään Suomen suunta

Sauli Niinistö

WSOY 2025

Sivuja 314

ISBN 978-951-0-52130-4

Ihan aluksi presidentti Sauli Niinistö kertoo, mikä hänen kirjansa ei ole. Ei päiväkirja, ei muistelmat eikä elämäkerta, vaan kirjaus erilaisista tapahtumista, merkkihenkilöiden kohtaamisista sekä väsymättömistä yrityksistä lisätä isänmaan turvallisuutta. Ote on voimakkaan henkilökohtainen presidentin palauttaessa mieliin, mitä koki ja teki Suomen asian puolesta. Teitä turvaan oli neljä: yhteys Ruotsiin, linkki Yhdysvaltoihin ja muuhun Eurooppaan ja Venäjän uhkan nousuun oli jotenkin vastattava. Kaiken ytimessä oli kansallisen yksituumaisuuden vaatimus näillä teillä.

Tekstistä näkee, että presidentti Niinistö on harjaantunut kynäkäyttäjäksi. Hän kirjoittaa kevyesti raskaista aiheista; mukana on myös aimo annos viisua ironiaa, varsinkin EU:n päätöksentekoa kuvailtaessa. Niinistön mielestä kun unionissa mennään ”kaluunat edellä ja asiat perässä”.

Kirjasta käy ilmi, kuinka presidenttiä on jäänyt vaivaamaan, että häntä on syytetty jahkailusta ja empimisestä Nato-jäsenyyden suhteen. Väitettyä jahkailua hän keskittyy kumoamaan runsain argumentein: Suomalaisten enemmistö suhtautui pitkään kielteisesti Nato-jäsenyyteen. Mikä olisi ollut seuraus siitä, jos valtiojohto olisi lähtenyt asiassa liian aikaisin liikkeelle? Entä jos jäsenyys ei olisikaan saanut enemmistön kannatusta tai joku puolueista olisi päättänyt kielteiselle kannalle?

Teos on, yllättävää kyllä, hivenen epätasainen. Siitä löytyy hyvää pohdintaa geopolitiikasta ja kiinnostavia kuvauksia mahtihenkilöistä ja viime vuosien tapahtumista, mutta kirjan jäsentely ja rakenne ontuvat. Tiettyjä asiakokonaisuuksia, kuten parlamentaarista katetta käsiteltäessä asia jää ikään kuin kesken, kun Niinistö kertoo palaavansa asiaan toisaalla. Teoksen loppupuolella, käsiteltäessä Suomen Nato-liittymisen valmistelua ja itse liittymistä, kerrota muuttuu selkeän kronologiseksi

ja täsmälliseksi. Valtava puhelin-, viesti- ja kokousrumba pyöryttää lukijaa. Niinistö jakaa kiitosta työn tekijöille nimet mainiten.

Parasta antia ovat pohdiskelut EU:n roolista ja pienen valtion asemasta unionissa. Lissabonin EU:n ylimääräisessä kokouksessa vuonna 2000 julistettiin, että Eurooppa olisi oleva maailman ykkönen 10 vuoden kuluttua. Niinistön mukaan tavoitetta ei silti lähdetty toteuttamaan, ja niin Eurooppa putosi Yhdysvaltojen ja Kiinan kelkasta. Erilaiset turvallisuus- ja taloushaasteet olisivat edellyttäneet toimenpiteitä, joihin Euroopan valtiot eivät ole tottuneet. Eivätkä ole vielä, reilut 15 vuotta myöhemmin. Paljon suunnitelmia, vähemmän toteutusta, toteaa Niinistö lakonisesti. Tai: puheet kovia, teot vähempiä. Edelleen Niinistö kertoo tunteneensa jatkuvaa huolta Euroopan kyvystä vastata geopolitiikan haasteisiin. Aikana, jossa yhteinäistä EU:ta tarvittaisiin enemmän kuin vuosikymmeniä, se on hajanaisempi kuin koskaan, hän summaa.

Jälkiviisaushan on se makein viisauden laji, totesi jo Veikko Huovisen luomus Konsta Pylkkänen aikoinaan. Niinistö esittää ajatusleikin: Jos kaikki EU-maat olisivat varustautuneet sotilaallisesti samalla tavoin kuin Suomi, olisi käytössä nyt noin 20 miljoonaa reserviläistä, vajaat 5 000 ensi linjan hävittäjää,

15 000 panssarivaunua ja saman verran tykistöä. Esimerkkinä varustautumisesta Niinistö käyttää edellistä hävittäjähankintaa. Suomi, jonka talous oli vapaassa pudotuksessa, ja jonka budjettia karsittiin kovin leikkauksin, päätti käyttää parikymmentä miljardia markkaa Hornet-hankintaan. Muualla Euroopassa katsottiin ikuisen rauhan koittaneen ja karsittiin puolustusmenoja ja sodan ajan joukkoja. Kotimaan puolustusidea vaihtui kriisinhallintaan, joten herätys oli kylmä hyökkäyksen Ukrainaankin alkaessa.

Kirjan Putinille, Trumpille ja Xille omistetut luvut ovat myös kiinnostavia. Niinistö pohdiskelee globaalin demokration outoutta: Maapallolla on noin 8 miljardia ihmistä. Kaikkien elämä, enemmän tai vähemmän, riippuu siitä, mitä kolme miestä aikoo tehdä. Ja ne, jotka pelaavat voimapeliä, eivät tule seminaareihin, joissa käsitellään sääntöpohjaista maailmanjärjestystä. Edelleenkin ei pikkumaan päämiehen kannata viisastella isommilleen, vaan oltava paremminkin kuulolla, koska heillä on yleensä merkittävää kerrottavaa.

Kirjan loppupuolella Niinistö toteaa yhden merkittävän edun, joka Putinilla on Eurooppaan verrattuna. Se liittyy kansakuntien luonteeseen, sillä kyky sietää uhkaa tai menetyksiä on Euroopalla hyvin rajallinen, kun taas Venäjällä sota tai sen uhka on osa elämää. Ja tämän Putin hyvin tietää. Niinistö päättää kirjansa pohdintaan Euroopasta. Sen ei tule enää vaipua ruususen uneen; sen on vahvistuttava niin, että sen muutkin huomavat. Pitää luopua ajatuksesta, että rauha on annettu asia. Ellei Euroopassa tunnetta yhteisturvallisuutta, ei unionilla kovin paljoa virkaa ole.

Kirjasta käy esiin, miten maailmalla Niinistön ja Suomen arvostus oli kovaa. Tämä ilmeni muun muassa huippukokousten määrässä ja siinä, miten suurvaltajohtajien tapaamisia saatiin Helsinkiin. Kuitenkin kannattaa muistaa presidentti J. K. Paasikiven tuskainen purkaus päiväkirjaansa toisen maailmansodan jälkeen, ja jonka implisiittisesti näyttää Niinistökkin jakavan: ”Kyllä se on saatanaa, että kansa on pieni.” Laittamattomasti sanottu.

Pekka Holopainen

Sodista taottu Venäjä

Sodista taottu Venäjä – Muinais-Venäjistä nykypäivään

Mark Galeotti
Käännös Tapio Kakko
Docendo 2025
Sivuja 554
ISBN 9789528502289

Kirjan kirjoittaja Mark Galeotti on Lontoossa asuva professori ja tietokirjailija. Häntä pidetään yhtenä maailman arvostetuimmista Venäjä-tutkijoista. Galeottin viimeisin teos *Sodista taottu Venäjä* käy seikkaperäisesti läpi maan kehitysvaiheita sotilaallisten konfliktien näkökulmasta. Kirjassa tarkastellaan sotia aina viikinkiajoista ruhtinaskuntiin, Venäjän syntyyn ja nykypäivään asti.

Kirjan tarina etenee kronologisessa aikajärjestyksessä. Varhaisimmat kuvaukset muinais-Venäjän sodista perustuvat maalauksiin sekä kansantaruihin, -runoihin ja -lauluihin, koska tarkkaa dokumentoitua historiatietoa ei tuolta ajalta ole saatavissa. Tältä osin historiankirjotusta on täydennetty tutkijan omilla historian tulkinnoilla ja luovilla kuvauksilla, joiden avulla rakennetaan sirpaleisesta tiedosta tarinallista kokonaisuutta. Muinais-Venäjällä 800-luvulla käydyt heimosodat ovat osin vaikeasti hahmotettavia. Lukuisien eri heimojen maantieteelliset sijainnit, kulttuuriset taustat ja toimintaa ohjaavat motiivit eivät kyseisen alueen historiaa heikommin tuntevalle täysin hahmotu ja historian kuva jää melko sirpaleiseksi. Heimojen nimien, paikannimien ja hyökkäyssuuntien luettelu, ilman niitä havainnollistavia karttoja, on lukijalle paikoin vaikeaselkoista. Kirjassa on tekstiä tukevia karttapiiroskuvia, mutta erityisesti tähän osioon olisin kaivannut niitä lisää selkeyttämään tarinan kerrontaa.

Tarinan edetessä Venäjän valtion muodostumisen myötä siirrytään heimosodista valtioiden välisiin sotiin, joista löytyy jo kirjoitettua historiatietoa. Tämän jälkeen kerronta muuttuu selkeämmäksi ja paremmin mielletäväksi kokonaisuudeksi.

Monet valtiot ovat syntyneet sotien keskellä, mutta harvaan maahan ne ovat

vaikuttaneet yhtä vahvasti kuin Venäjään. Sodat ovat muokanneet vuosisatojen ajan venäläistä mielenlaatua ja ylläpitäneet ainaista sisäsiirtoista kansanpelkoa siitä, että jatkuvasti joku pyrkii jostain suunnasta hyökkäämään ja uhkaamaan Venäjää. Venäläiset ovat myös syvästi tietoisia sodan kauhuista ja hinnasta, jonka he ovat joutuneet sodista maksamaan. Sodat ja jatkuva valmistautuminen niihin ovat muokanneet koko maan kehitystä ja rakentaneet kansallista identiteettiä.

Kirjaa lukiessa tulee vakuuttuneeksi siitä, että Venäjä on luotu sotimalla, sen vaikutuspiiriä on jatkuvasti laajennettu sotimalla ja maata on puolustettu ja pidetty koossa sotimalla. Näistä tosiasioista kumpuaa venäläinen ajatusmalli uhattuna olemisesta ja tarpeesta laajentaa jatkuvasti maan ympärillä olevaa suojavyöhykettä.

Venäjä ei ole määritellyt selkeästi rajojaan ja valtakunnan suojaksi on aina pyritty hankkimaan puskurivyöhykkeitä, jotka ajan mittaan on liitetty osaksi valtakuntaa. Tämä on itseään ruokkiva kone, sillä valtakunnan alueen kasvaessa syntyy tarve luoda uusia suojavyöhykkeitä. Venäjä on aina käyttänyt lähialueisiinsa liittyviä uhkakuvia harjoittamansa politiikan moottorina ja oikeutuksena.

Venäjän sodissa on läpi historian menetetty ihmishenkiä valtavat määrät. Tuntuu, että rivitaistelijat ovat aina olleet Venäjän hallitsijoille pelkkää tykinruokaa. Omat tappiot mielletään luonnolliseksi osaksi sodankäyntiä, jolta ei voi välttyä. Uhkarohkeat sotaoperaatiot ovat johtaneet eri aikakausilla sekä voittoihin että tappioihin, joiden uhriverestä isänmaallisuus kumpuaa ja Venäjän historiaa kirjoitetaan.

Maan sisäiset jännitteet, uhkat ja ryhmittymät ovat olleet aina olemassa Venäjällä ja hallitsijat ovat läpi historian joutuneet taistelemaan olemassaolostaan ja vallastaan myös valtion sisällä. Hallitsijan asemaa on perinteisesti pönkitetty vahvalla turvallisuus- ja sotakoneistolla, joka on huolehtinut kansalaisten kontrollista ja väkivallalla pelottelusta ja sen käytöstä vastarinnan tukahduttamiseksi. Poliittisten vastustajien vaientamiset, vangitsemiset ja salamurhat ovat edelleen arkipäivää Venäjällä.

On mielenkiintoista havaita, että tapan hallita Venäjää ei ole juuri muuttunut historian saatossa. Sodat eivät ole Venäjälle vain menneisyyttä, vaan keskeinen osa valtiojohdon työkalupakkia ja sen käyttämistä ei kaihdeta, jos tarvetta ilmenee. Putin väittää vakaasti, että hyökkäys Ukrainaun ei ollut Venäjän imperialismia, vaan välttämätön toimenpide kansallisten intressien ja valtion olemassaolon turvaamiseksi.

Sodista taottu Venäjä maalaa mielenkiintoisen kuvan Venäjästä sotien ja konfliktien näkökulmasta. Sotatapahtumien lisäksi kirjoittaja kykenee eri aikakausilla liittämään sodankäynnin osaksi Venäjän poliittis-strategisia tavoitteita ja maan johtamista liitettyä maan yhteiskunnalliseen ja kulttuuriseen sielunmaisemaan. Suosittelen kirjan lukemista kaikille, koska se kuvaa Venäjän historiaa sotilaallisesti laajemmassa kontekstissa kuin mitä keskimääräinen suomalainen tuntee ja auttaa ymmärtämään Venäjän toiminnan motiveja historiasta nykypäivään. Ehkä yllättävää lukijalle on se, että Venäjän johtamisen perusvire ja tavoitteet ovat säilyneet melko muuttumattomina läpi historian. Tähän ei liene muu-
tosta odotettavissa tulevaisuudessakaan.

Kari Aapro

Illegaalit toiminnassa

Soluttautumisen mestarit – Moskovan uskaliain vakoojahjelma

Shaun Walker
Käännös Sirpa Parviainen
Bazar 2025
Sivuja 512
ISBN 978-952-376-293-0

Soluttautumisen mestarit on brittiläisen toimittajan Shaun Walkerin tietokirja Moskovan illegaaleista vakoojista. Teoksessaan Walker tarkastelee nimenomaisesti Moskovan (riippumatta siitä, oliko Neuvostoliitto vai Venäjä kyseessä) illegaalia vakoojatoimintaa. Illegaaleista puhuttaessa puhutaan neuvostoliittolaisista tai venäläisistä vakoojista, joiden peitetarina ja sen toteutus vietiin tietyllä tapaa äärimmäisyyksiin. Tavoitteena oli, että vakooja hankkisi sekä kielellisen että kulttuurisen taidon, jotta voisi vaivatta esiintyä paikallisena, siis länsimaisena, asukkina. *Soluttautumisen mestarit* kuvaa laajalti esimerkkejä tällaisesta illegaalitoiminnasta. Juuret löydetään bolševikkivallankumouksesta ja tarkastelu ulotetaan aina ”virtuaali-illegaaleihin” ja nykypäivään.

Rakenteellisesti Walker on jakanut kirjansa viiteen osaan, jotka etenevät kronologisesti. Ensimmäisessä osassa Walker kuvailee, millaisista lähtökohdista illegaalitoiminta sai alkunsa. Juuret vievät bolševikkien toimintaan aikoihin ennen vallankumousta, jolloin esimerkiksi erilaiset salatut toimintatavat, ”konspiratsija”, olivat käytössä. Tästä on johdettavissa useita toimintamalleja salaiselle ja maanalaiselle toiminnalle, jotka jatkuivat (ja jatkuvat edelleen) toiminnassa. Yhtenä esimerkkinä perinnöstä, joka varhaisilta ajoilta nousi, voisi olla ”konspiratiivnaja kvartira”, sanataarkasti salainen talo, jollaisia käytettiin huomaamattomiin tapaamisiin.

Teoksessaan Walker on käyttänyt arkisto- ja kirjallisuuslähteitä sekä haastatteluja. Toki on selvää, että KGB:n illegaalisosaston viralliseen arkistoon Moskovassa ei ole ollut pääsyä. Kirjan kannalta onkin oivallista, että arkistoaineistoja löytyy myös muista arkistoista.

Esimerkiksi entisen KGB:n arkistonhoitajan Vasili Mitrohinin kopioimana ja vuotamana. Muita (läntisiä) arkistoja, jotka noudattavat salassapitomääräyksiä niin, että aineistoja myös muuttuu julkiseksi, Walker on voinut käyttää. Erittain mielenkiintoisen ja arvokkaan lisän ovat selvästi tuoneet eri toimijoiden, sekä illegaalien itsensä, että heitä vastassa olleiden, haastattelut. Walker huomioi esipuheessaan myös haastattelujen ja muistitiedon haasteet, varsinkin vakoilun kontekstissa. Aivan kaikkiin muistitietoihin ei ole löytynyt vahvistuksia muista lähteistä. Walker toteaaakin pyrkineensä välttämään spekulatioita.

Kirjan myötä saamme tutustua useamman illegaalin tarinaan. Joukossa on myös melkoisia tapauksia. Mainittakoon vaikka costaricalainen diplomaatti Teodoro Castro, joka sai arvostetun roolin ja oli varmasti sangen uskottava tarinoissaan. Kyseinen diplomaatti oli oikeasti peiteroolissa ollut illegaali nimeltään Iosif Grigulevitš. Tämä sai Chilestä palkkaamansa agentin kautta täysin virallisen passin ja sen myötä käytettäväkseen uuden henkilöllisyyden aikaisemmin kuolleen vanhuksen aviottomana poikana. Tämä tapahtui kylmän sodan alkuvaiheessa. Grigulevitš pala-

si peiteroolistaan Moskovaan 1953. Liian moni ulkomailla tunsikin jo hänet Cost Rican suurlähettiläänä, joten illegaaliksi hänestä ei enää ollut. Seuraavat kolme vuosikymmentä hän toimikin Latinalaiseen Amerikkaan perehtyneenä neuvostoakateemikkona. Melkoinen tarina, se on myönnettävä!

Yksittäisistä illegaaleista suurimman osan palstatilasta vie Juri Linov. Hänen osuudelleen on omistettu kirjan kolmas osa otsikolla ”Illegaalien elämä”. Kokonainen osio yhdestä illegaalista on paljon, mutta toisaalta se mahdollistaa tarkan kuvauksen siitä, millaista illegaalien elämä kylmän sodan aikana oli. Walker onkin haastattelut Juri Linovia sekä voinut käyttää lähteenä Ukrainan ulkomaan tiedustelupalvelun arkistosta löytyvää aineistoa, ilmeisesti Linovin henkilömappia. Yhdistelmä haastatteluja ja muistitietoja sekä viranomaisen keräämä, ja epäilemättä kovan kontrollin ja valvonnan tuottama, aineisto luovatkin oivallisen mahdollisuuden illegaalien elämän kertomiseen. Tämän aineiston laaja käyttö ei näin ollen yllätä.

Walker tulee kirjassaan melko lähelle nykyaikaa, sillä myös Putinin Venäjä on käyttänyt illegaaleja. Näitä on paljastunut Yhdysvalloissa ja asioista on uutisoitu. Ja mitä ilmeisimmin illegaalit ovat edelleen arvostettuja sankarihahmoja, kuin Neuvostoliitossa konsanaan. Toiminta toki muuttaa muotojaan ja mahdollisuudet vaikkapa ryöstettyihin henkilöllisyyksiin ovat erilaiset kuin kylmän sodan aikoihin. Ilmeisesti illegaalit eivät kuitenkaan ole olleet niin menestyksellisiä salaisuuksien kaivajia, kuin legenda olisi antanut toivoa.

Walkerin kirja on hyvin kirjoitettu ja suomennettu asiallisesti. Ainoastaan teoksen otsikko ei ole täysin onnistunut. Kirjan osiot kattavat kronologiassa kutakuinkin sata vuotta ja erilaisia illegaaliesimerkkejä tuodaan laajasti esille. Toisia laajemmin, toisia hieman suppeammin. Kaiken kaikkiaan *Soluttautumisen mestareita* voi mieluusti suositella luettavaksi, mikäli tiedustelun ja vakoilun maailma sekä venäläinen (neuvostoliittolainen) illegaalimentaliteetti kiinnostaa.

Otto Aura

Heimosoturit Suur-Suomea rakentamassa

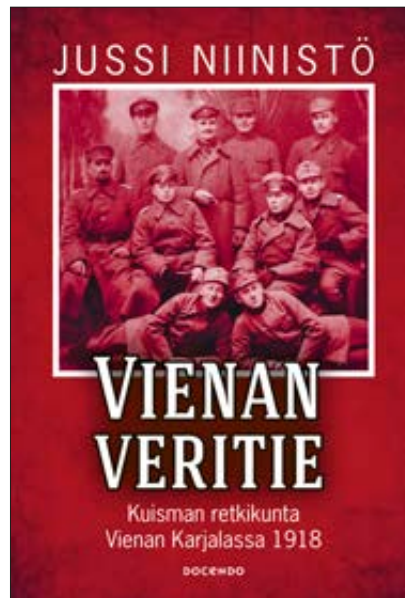
Vienan veritie – Kuisman retkikunta Vienan Karjalassa 1918

Jussi Niinistö
Docendo 2025
Sivuja 285
ISBN 9789528501299

Jussi Niinistön kirja *Vienan veritie* kertoo, miten muutama sata valkoista sotilasta lähti vapauttamaan Vienan karjalaisia heimoveljiä Venäjän ikeestä ja liittämään Itä-Karjalaa Suomeen vuonna 1918. Jatkona sisällissodalle suomalaiset tekivät vuosina 1918–1922 useita heimosodiksi kutsuttuja aseellisia retkiä Itä-Karjalaan, Inkeriin, Petsamoon ja Viroon. Kirjassa keskitytään tarkastelemaan ensimmäistä heimosotaa keväällä 1918, joka suuntautui Vienan Karjalaan. Sotaretki alkoi maaliskuussa 1918 ja kesti puoli vuotta. Sotaretkelle lähtö tapahtui valkoisten johdon, ylipäällikkö Mannerheimin ja valtionhoitaja Svinhufvudin siunauksella. Retkikunnan rungon muodostivat Saksassa koulutetut jääkärit. Vapaaehtoisista koottua joukkoa komensi jääkärikapteeni Toivo Kuisma, joka on kirjan päähenkilö.

Sotaretkelle osallistuneet valkoisten sotilaat olivat vapaaehtoisia nuoria, joilla ei ollut juurikaan sotilaskoulutusta ja he olivat heikosti aseistettuja. Vienan retkelle osallistuneiden olettamuksena oli, että suomalaiset otettaisiin Kalevalan laulumailla riemuiten vastaan veljeskansan edustajina ja vapauttajina. Kaikkien yllätykseksi retkikunta kohtasikin Vienan karjalaisten suunnalta voimakasta epäluuloa ja vihamielisyyttäkin. Joukkoon mahtui toki muutamia kyliä, joissa suomalaisiin suhtauduttiin positiivisestikin.

Ensimmäisten kosketuksien jälkeen jääkärikapteeni Kuisma raportoi esimiehelleen everstiluutnantti Malmille seuraavaa: ”Asukkaat täällä ovat täydellisesti väsyneitä. He tahtovat ennen kaikkea pysyä kotona ja elää rauhassa. Vain pieni osa meille myötätuntoinen; muut

ovat kylmiä. Muutamat lienevät vihamielisiäkin.”

Syksyllä 1918 Iso-Britannia alkoi vahvistamaan läsnäoloaan alueella ja halusi vahvistaa asemiaan Pohjois-Venäjällä. Britit pelkäsivät suomalaisten tunkeutumisen Vienan alueelle pohjustavan saksalaisten hyökkäystä.

Britit pehmittivät vienankarjalaisten siviilien asenteita jakamalla ruokaa laajoille alueille Itä-Karjalassa ja värväsivät heitä riveihinsä. Vienankarjalaiset saivat briteiltä pikasotilaskoulutuksen, sotilaspuvut ja aseet. Tämän jälkeen pikakoulutettujen punakarjalaisten joukkojen käskettiin hyökätä suomalaisten kimppuun. Punakarjalaiset tappoivat sääliä kaikki suomalaiset, sotavankeja ei otettu. Englantilaiset onnistuivat saamaan käsiinsä ainoastaan yhden suomalaisen sotavan- gin kuulusteluja varten lupaamalla tupakkaa taistelijoille.

Vienankarjalaiset punaiset joukot aloittivat sissisodan ja alkoivat englantilaisten tuella häätää suomalaisia joukkoja pois alueeltaan. Tästä käynnistyi suomalaisten osin kaoottinen taistelu, jossa jääkärit yrittivät syksyn aikana ja

talven tehdessä tuloaan johtaa vetäytymistä ja heikosti koulutettua joukkoa asteittain Suomea kohti.

Vaikka joukko taistelikin lukumääräisesti ylivoimaista vastustajaa vastaan urhoollisesti, niin sen rivit rakoilivat osan paetessa Suomeen, jossa he vapautuivat sotilaskomennosta ja velvollisuuksistaan, koska joukko oli vapaaehtoisista taistelijoista koottu. Kiireessä ja vihollisen paineen alla kaikkia haavoittuneita ei aina kyetty evakuoimaan mukaan, vaan he jäivät Karjalan korpimetsiin polkujen varsille odottamaan kohtaloaan.

Kirja kertoo retkikunnan draamatisista vaiheista ei niin hyvin päättyneellä sotaretkellä, jossa veljeskansat ottivat mittaa toisistaan. Suomalaisten käyttämissä valkoisissa hihanauhoissa luki ”Karjalan puolesta”, kun Vienan karjalaisten käyttämissä vihreissä hihanauhoissa luki ”Karjalan vapauden puolesta”.

Vienan Karjalassa taistellutta suomalaista joukkoa yritettiin vahvistaa mo- neen otteeseen värväämällä uusia taiste- lijoukkoja ja hankkimalla lisää aseita ja am- pumatarvikkeita. Ajan mittaan sotaretken tuki jatkoi hiipumistaan, kunnes kohtasi loppunsa. Kirjan päähenkilönä ollut jääkärikapteeni Toivo Kuisma oli isän- maan mies, säntillinen sotilas ja jääkäri kiireestä kantapäähän ja hänen elämän- sä missio oli karjalaiskansojen liittämi- nen Suomeen. Vienan Karjalan epäon- nistuneen sotaretken jälkeen hän osallis- tui vielä Aunuksen retkelle, jossa kaatui vuonna 1919.

Kirja on kaikessa synkkyudessaan pala Suomen historiaa ja ehdottomasti lu- kemisen arvoinen. Kirjan sisältö osoittaa kirjoittajan syvää perehtyneisyyttä hei- mosotien historiaan. Historiankerronta on tarinanomaista ja mukaansatempaavaa ja se saa lukijan eläytymään kirjan tapahtumiin elokuvanomaisesti. Kirjas- sa on mukana runsaasti kuvitusta, joka antaa lukijalle mahdollisuuden eläytyä yli vuosisadan takaiseen heimosotaretkikunnan elämään Vienan Karjalassa.

Kari Aapro

War on the Rocks

Kuulovartiossa käännetään kuulotorvet tällä kertaa länteen ja amerikkalaisen strategisen keskustelun kenties tunnetuimpaan podcastiin. Tarkastelussa on strategiaan, puolustukseen ja ulkopoliittikkaan keskittyvä *War on the Rocks*. Podcast on onnistunut vakiinnuttamaan asemansa ajatuspajojen, tutkijoiden ja sotilasammattilaisten välimaastossa. Sarja on ilmestynyt jo yli vuosikymmenen ajan ja muodostunut monille strategiaa ja puolustukseen liittyviä asioita harrastukseen seuraavalle tai ammatikseen tekeväälle säännölliseksi rutiiniksi.

*War on the Rocks*in perustaja ja keskeinen isäntä on Ryan Evans. Hänen ympärilleen ohjelma rakentuu joustavasti: kyse ei ole yhdestä vakiopaneelistä, vaan foorumista, jossa kulloinkin relevantti kokoonpano tuodaan samaan pöytään. Vaihtuva, mutta vakiovieraita hyödyntävä henkilöiden käyttö on yksi sarjan vahvuuksista. Kun teema vaihtuu Ukrainasta puolustusteollisuuteen tai indopasifiseen voimapolitiikkaan, vaihtuu myös keskustelijoiden porukka ilman, että ohjelma yrittää väkisin teeskennellä yhden juontajakaksikon tietämyksen kattavan koko maailman.

Vaikka kokoonpanot vaihtelevat, sarjassa on selkeitä toistuvia nimiä – erityisesti silloin, kun käsitellään Venäjää ja Ukrainan sotaa. Esimerkiksi Michael Kofman ja Dara Massicot esiintyvät *War on the Rocks*issa säännöllisesti yhdessä Evansin kanssa, usein muodostaen vakiokolmikun tilannekuvan ja trendien ruotimiseen. Kofmanin rooli on tässä mielessä niin keskeinen, että hänellä on myös oma *War on the Rocks*-ekosysteemiin kytkeytyvä *The Russia Contingency with Michael Kofman*, joka vie saman teeman entistä syvemmälle. Suomessakin luennoimassa vieraillut Kofman muodostaa erityisesti suomalaisesta näkökulmasta yhden ohjelman kulmakivistä.

Tuotanto on ammattimaista ja keskustelun taso pääosin korkea. Juonto py-

syy yleensä hyvin käsissä. Kysymykset ovat napakoita, ja vieraita osataan ohjata niin, ettei keskustelu valu pelkäksi nimien ja organisaatioiden luetteloksi. Parhaimmillaan ohjelma yhdistää strategisen tason kehykset siihen, miltä asiat näyttävät instituutioiden, päätöksentekoprosessien ja käytännön toteutuksen kannalta. Keskustelun tyyli on amerikkalaiselle keskustelulle jokseenkin ominainen, vaikkakaan ei pahimmasta päästä. Tämä on varmasti yksi mielipiteitä jakavista kysymyksistä verrattaessa eurooppalaisiin ohjelmiin. Podcastilla ei ole säännöllistä ilmestymisaikataulua, mutta käytännössä joka toinen viikko on vakiintunut tahti, joskin poikkeuksiakin tähän on.

Kritiikkiinkin on aihetta ilman että sitä tarvitsee väkisin etsiä. Ensinnäkin ohjelma on väistämättä vahvasti Washington-keskeinen: painotukset, käsitteet ja prioriteetit heijastavat usein Yhdysvaltain turvallisuuspoliittista keskustelua. Tämä voi eurooppalaiselle kuulijalle näyttäytyä välillä enemmän sisäisenä prosessipuheena kuin puhtaana strategiana tai turvallisuuspolitiikkana. Toiseksi korkean tason keskustelu olettaa usein, että kuulija tuntee valmiiksi toimijat, ohjelmat ja lyhenteet. Voikin

hyvällä syyllä sanoa, ettei sisäänheittoramppi aina ole harrastajille rakennettu. Kolmanneksi, kun sama asiantuntijajoukko palaa usein samoihin teemoihin, vaarana on toisinaan tietynlainen viitekehyksen itsestäänselvyys, jossa perusolettamuksia haastetaan harvemmin kuin kuuntelija ehkä toivoisi.

Kaiken kaikkiaan *War on the Rocks* on monella tapaa hyvä valinta niille, jotka haluavat seurata länsimaista ja erityisesti amerikkalaista strategista keskustelua sen lähteillä. Se ei aina ole kevyintä tai miellyttävintäkään kuunneltavaa, mutta tarjoaa vastineeksi verkottuneen, kokemusperäisen ja usein yllättävänkin suoran ikkunan siihen, mistä turvallisuuspolitiikan keskeiset toimijat isossa maailmassa keskusteleval.

War on the Rocks on myös muuta kuin podcast: se on laajempi julkaisu- ja analyysialusta, joka tuottaa myös artikkeleita ja ylläpitää useamman ohjelman podcast-verkostoa. Onpa alustalla nähty myös suomalaista panosta herrojen Porkan ja Rantasen artikkelin muodossa, josta suomalainen versio *Kylkiraudassakin* nähtiin.

Walter Pomell

Oi näitä aikoja

Nato synnytetään kylmän sodan kylmimpinä vuosina puolustamaan läntistä Eurooppaa ja sen arvoja. Yhdysvallat sitoutui tähän massiivisesti. Saksassa oli enimmillään 200 000 amerikkalaissotilasta, ja taustalla vaikutti voiman projisointikyky sekä sotilaalliset suorituskyvyt, joihin muilla ei ollut varaa. Ydinasevarustelu sinetöi Yhdysvaltain – ja samalla tietty Neuvostoliiton – aseman suurvaltana.

Yhdysvalloilla oli maailmanlaajuisen komentorakenne intressiensä ajamiseksi. Euroopan suunnalla toiminta kanavoitui Naton kautta. Yhdysvaltain Euroopan joukkojen komentaja oli kaksoishatutettu Naton operatiivisen johdoportaan komentajaksi. Taakanjako ja vallanjako kulkivat käsi kädessä: Euroopalle sopi, että Yhdysvallat johti – etenkin jos omista velvoitteista voitiin hieman säästää.

Kun Varsovan liitto ja Neuvostoliitto hajosivat, uhkakuva muuttui. Demokratian levittäminen nousi agendalle. Rauhankumppanuusohjelma käynnistettiin. Suomikin liittyi siihen vuonna 1994. Nato suuntautui kriisinhallintaan. Operaatioissa tarvittiin kevyempiä ja määrältään pienempiä joukkoja kuin täysimittaisessa sodassa. Kollektiivisen puolustuksen raskaat vaatimukset jäivät monissa maissa taka-alalle.

Osa uutta Natoa oli laajeneminen. Uudet jäsenet, joita liittokunta alkoi ottaa 1990-luvun lopulta alkaen, kokivat saavansa lisäturvaa. Artikla 3 – velvoite ylläpitää ja kehittää omaa puolustuskykyä – ei ollut pahemmin otsikoissa. Uhkakuvat eivät liiemmin kannustaneet investointeihin. Puolustusmenot laskivat. Suorituskyvyt heikkenivät.

Venäjä otti haltuunsa Krimin ja aloitti Ukrainan itäisten osien valtaamisen 2014. Moni maa havahtui kylmiin tosi-

asioihin; sota Euroopassa on mahdollista. Venäjän hyökkäys Ukrainaan vuonna 2022 oli käänteentekevä hetki. Varustautuminen ja asevoimien palauttaminen sotimismoodiin alkoi monessa valtiossa.

Suomi ja Ruotsi hakeutuivat Natoon. Maaliskuussa 2024 sotilasliiton jäsenmäärä oli 32.

Yhdysvaltain politiikassa oli nähty muutoksia jo aikaa sitten. Obaman kaudella 2011 linjattu Aasia-painotus merkitsi historiallista muutosta: ensimmäistä kertaa Eurooppa ei ollut Yhdysvaltain ulkopolitiikan ensisijainen painopiste.

Viesti on ollut johdonmukainen. Euroopan on kannettava suurempi vastuu omasta puolustuksestaan. Taakkaa halutaan sysätä Atlantin yli.

Trumpin ensimmäinen kausi teki tästä konkreettista. Brysselin huippukouksessa 2018 vaadittiin kahden prosentin puolustusmenotasoa. Vaikka yhä useampi maa ylitti rajan, monessa pää-

kaupungissa tyytyminen minimiin riitti. Taakankantaja ei vaihtunut.

Toisella kaudella sävy on edelleen kiristynyt. Haagin huippukouksessa 2025 jäsenmaat – Espanjaa lukuun ottamatta – sitoutuivat pitkän siirtymäajan turvin käyttämään viisi prosenttia bruttokansantuotteestaan puolustusmenoihin. Marraskuussa 2025 julkaistu Yhdysvaltain turvallisuusstrategia totesi suoraan: ajat, jolloin Yhdysvallat kannatteli maailmanjärjestystä kuin Atlas, ovat ohi. Münchenin turvallisuuskonferenssissa helmikuussa 2026 viesti täsmentyi: yhteistyö käy, mutta Yhdysvaltain ehdoilla. Euroopassa ollaan kuin kältäisiin tulisilla hiilillä.

Tilanne Naton suhteen ei Suomenkaan näkökulmasta näytä samalta kuin keväällä 2022 hakemuksen lähettämisen hetkellä tai huhtikuussa 2023 jäsenyyden hyväksymisen hetkellä. Pakka elää, jolloin pitää osata lukea ja tulkita tilannetta sekä tehdä oikea-aikaisia päätöksiä, jotka vievät tarkoituksenmukaiseen suuntaan.

Suomessa kylmän sodan päättymisen jälkeen tehdyt valinnat voivat auttaa säilyttämään omin toimin hankitun ”hyvän miehen” maineen. Uskottava kansallinen puolustus pidettiin yllä läpi vuosien, jolloin osa maista muutti radikaalilla tavalla puolustusratkaisujaan. Perusta on kunnossa. Suomella on tarjottavaa Naton puolustussuunnitteluun. Kokonais-turvallisuusmallimme kestää ajassa. Voi olla, että arktiselle osaamiselle ja sen jatkamiselle löytyy kysyntää lähiaikoina.

Keskeistä on pitää huoli oman tekemisen uskottavuudesta ja johdonmukaisuudesta. Se pannaan merkille, ei ainoastaan, mutta myös Natossa.

Heikki Välivehmas

Perinnejoukot ennen itsenäisyyttä

Suomalaiset sotilasperinteet juontavat juurensa yli 500 vuoden taakse. Tarkastellaan varhaisimpia vahvistettuja sotilasperinneketjuja ajalta ennen itsenäistä Suomea.

Katkeamattomia perinneketjuja ei juuri ole, sillä joukkoja siirreltiin, yhdistettiin ja lakkautettiin. Vuonna 1956 tehtiin ensimmäinen kokonaisvaltainen esitys Puolustusvoimien perinteistä. Vuotta myöhemmin vahvistettiin monet muutokset ja perinteet, joita on sittemmin täydennetty ja muutettu.

Helmikuun 24. päivänä 1555 Ruotsin kuningas Kustaa Vaasa määräsi perustettavaksi suomalaisia sotajoukkoja. Nämä maakunnalliset, satojen miesten vahvuiset lippukunnat muodostivat ensimmäisen organisoidun sotilaallisen rakenteen Suomessa. Päivää juhlitaan nykyisin Maavoimien vuosipäivänä. Ensimmäinen joukko perustettiin 18. marraskuuta 1555, ja tästä juontuu Jalkaväen vuosipäivä.

Stolbovan rauhan (1617) jälkeen Ruotsin kuningas Kustaa II Adolf ryhtyi uudistamaan armeijaa. Toukokuun 6. päivänä 1618 hän määräsi perustettavaksi kaksi jalkaväkirykmenttiä, joista toinen oli Karjalan Rykmentti Henrik Flemingin johtoon. Tämä oli ensimmäinen suomalaisista miehistä koottu varsinainen joukko-osasto. Päivää vietetään Karjalan prikaatin vuosipäivänä, vaikka yhtenäistä perinneketjua ei ole.

Uudistus huipentui 16. helmikuuta 1626 Tallinnassa, kun kuningas määräsi kahdeksan maakunnittain sijoitettua jalkaväkirykmenttiä perustettavaksi Suomeen. Jokaisessa oli 1 200 miestä kahdeksassa komppaniassa, ja runkona toimivat aiemmat lippukunnat. Näistä rykmenteistä juontuvat Uudenmaan ja Porin prikaatin vahvistetut perinteet. 2000-luvulla lakkautetuilla Savon Prikaatilla ja Hämeen Rykmentillä oli pitkä historia. Muut samaan aikaan perustetut joukot olivat Hämeen, Pohjanmaan, Savon, Turun ja Viipurin rykmentit. Vaikka or-

ganisatoriset jatkumot katkesivat myöhemmin, perinteet heijastuvat edelleen nykyjoukoissa.

Karjalan prikaatiin on liitetty Viipurin ja Mikkelin rykmenttien perinteet, Kainuun prikaatiin Pohjois-Savon, Hämeen ja Pohjanmaan rykmenttien perinteet. Näiden joukkojen osalta ketju ei ole yhtenäinen eikä vahvistettu.

Ensimmäisiä ratsuväen joukkoja perustettiin 1500-luvun lopulla. Hakkapeliitat taistelivat Ruotsin armeijan mukana kolmikymmenvuotisessa sodassa. Vuonna 1634 ratsuväki koottiin kolmeen ratsuväkirykmenttiin: Turun ja Porin, Uudenmaan ja Hämeen sekä Karjalan. Ne muuttuivat 1721 rakuunarykmenteiksi. Vuonna 1889 perustettiin Suomen Rakuunarykmentti Lappeenrannassa. Perinteitä vaalitaan Maasotakoululla ja Kaartin jääkäirykmentissä, ja jäljellä on vain Rakuunasoittoa.

Ruotsin kuningas Aadolf Fredrik antoi 18. lokakuuta 1756 käskyn Saaristolainaston perustamisesta. Merisotakoulun vuosipäivä juhlistaa Merivoimien perinteiden alkua. Saaristofregatit nimettiin Suomen maakuntien mukaan, ja nimistö on toistunut myöhemmissä aluksissa. Merivoimat juhlii vuosipäiväänsä 9. heinäkuuta vuoden 1790 Ruotsinsalmen toisen meritaistelun voiton kunniaksi.

Upseerikoulutus sai alkunsa 1779, kun aloitettiin kadettikoulutus Haapaniemessä. Suomen Kadettikoulu siirtyi myöhemmin Haminaan ja jatkoi toimintaansa Venäjän vallan aikana. Myös meriupseerikoulutus alkoi Viaporissa vuonna 1779. Näistä juontuvat Maanpuolustuskorkeakoulun ja Merisotakoulun perinteet.

Tykistön perinteet juontuvat Ruotsin vallan aikaan: Suomen Tykistörykmentti toimi vuosina 1794–1811.

Suomen sodan (1808–1809) jälkeen Suomi liitettiin Venäjän keisarikuntaan autonomisena suuriruhtinaskuntana. Ruotuarmeija lakkautettiin, mutta suomalaisia joukkoja perustettiin keisari-

kunnan tarpeisiin. Napoleonin sotien aikana vuonna 1812 perustettiin kolme jääkäirykmenttiä ja Haminaan kadettikoulua edeltänyt Topografikunta. Pataljoonat sijoitettiin Turkuun, Hämeenlinnaan, Heinolaan, Kuopioon ja Viipuriin. Vuonna 1819 jalkaväkirykmenteiksi muutettuja joukkoja vahvennettiin Vaasan ja Helsingin pataljoonilla. 1827 rykmentit muutettiin prikaateiksi ja joukot tarkk'ampujapataljooniksi.

Joukkoja lakkautettiin, kunnes ruotuarmeija kutsuttiin aseisiin vasta vuonna 1854 Krimin sodan seurauksena ja yhdeksän tarkk'ampujapataljoonan joukot kotiutettiin sodan päätyttyä. Vakinaistaminen tapahtui 1878 asevelvollisuuslain myötä alueellisten tarkk'ampujapataljoonien pohjalta. Ne laajentuivat maakuntakomppanioidiin Uudellemaalle, Turkuun, Varsinais-Suomeen, Satakuntaan, Hämeeseen, Pohjois- ja Etelä-Savoon, Karjalaan ja Pohjanmaalle.

Venäjän vallan aikaisten joukkojen perinteitä ei juuri vaalita. Merkittävin perinnevaikutus on Kaartin jääkäirykmentin edeltäjällä, henkivartiokaartin rakuunoilla ja 1812 perustetulla Suomen Kaartilla. Se sai toimia ainoana vuoteen 1905 asti, kun muut pataljoonat lakkautettiin vaiheittain 1830, 1858 ja 1901. Lisäksi perustettiin meriekipaasit (1830–1880) Viaporin ja sittemmin Merikasarmille.

Viimeisenä ennen itsenäistymistä mainitaan merkittävästi suomalaiseen sotilasperinteeseen ja puolustuslaitoksen rakentumiseen vaikuttanut joukko, jääkäri-liike. Saksassa koulutettu Kuninkaallinen Preussin Jääkäripataljoona 27 aloitti toimintansa 25. helmikuuta 1915 ja palasi Suomeen kolme vuotta myöhemmin.

Vanhimmat joukko-osastot juhlivat 400-vuotista taivaltaan, Merivoimien perinteet ulottuvat 270 vuoden taakse ja perinteiden virallistamisesta on kulunut 70 vuotta.

Jussi Ahokas

Kestävällä pohjalla muuttuvassa turvallisuusympäristössä

Kadettikunnan toimintavuosi 2026 on hyvässä vauhdissa. Meneillään oleva toimintavuosi on syksyllä 2023 hyväksytyn 3-vuotissuunnitelman viimeinen vuosi, ja tämän suunnittelujakson teemana on ollut *Kestävällä pohjalla muuttuvassa turvallisuusympäristössä*.

Tarkastelujakson aikana ovat muun muassa sota Ukrainassa ja Lähi-idän konfliktit jatkuneet, ja Suomi on vakiintunut yhdeksi Naton jäsenvaltioista. Maailman ja Suomen lähialueen tapahtumat ovat osoittaneet, että tällä hetkellä eletään monissa asioissa epävarmuuden ajassa. Kadettikunnan 3-vuotiskaudelle asetettu teema onkin ollut hyvä kuvaamaan niitä edellytyksiä, joita yhteisöllämme ja kadettiupseereilta odotetaan. Kadettikunta on järjestönä elänyt ajassa ja muun muassa jakanut ajankohtaista tietoa *Turvallisuuspolitiikan tietopankin* avulla kolmella kielellä niin Suomen kuin maailman turvallisuuspoliittisen tilanteen muutoksista.

Arvot nyt ja tulevaisuudessa

Kadettikunta on arvoyhteisö, ja strategiaamme yhtenä päämääränä on ylläpitää arvokeskustelua niin jäsenistömme kuin ympäröivän yhteiskunnankin sisällä.

Kadettikunnan jäsenistön arvotutkimus toteutetaan huhtikuussa 2026 sähköisellä Webropol-järjestelmällä. Edellinen arvotutkimus tehtiin koronaepidemian aikana vuonna 2021. Sen jälkeen Suomi on liittoutunut sotilaallisesti, ja myös sen mahdolliset vaikutukset kadettiupseereiden arvoihin pyritään tutkimuksessa kartoittamaan. Kadettikunnan toiveena on, että jäsenistö osallistuu aktiivisesti tutkimukseen liittyvään kyselyyn.

Kadettikunta järjestää yhdessä Maanpuolustusnaisten Liiton ja Suomen Reserviupseeriliiton kanssa arvoseminaarin Ostrobotnian juhlasalissa Helsingissä 28. toukokuuta. Seminaari järjestetään webinaarina. Sen yhteydessä muun muassa käsitellään yhdistysten arvotutkimusten tuloksia sekä keskustellaan ajankohtaisista arvojamme haastavista asioista. Seminaarin ohjelma ja ilmoittautumisohjeet julkaistaan myöhemmin verkkosivuilla ja jäsentiedotteissa.

Strategia 2030-luvulle

Kadettikunnan strategian päivittäminen käynnistettiin yhdistyksen vuoden 2025 syyskokouksessa. Kadetti-piirit toteuttavat kevättalven aikana piirikohtaiset strategia-analyysit. On erittäin tärkeää, että kadetti-piirien analyysiin saadaan muukaan kentän näkemykset – erityisesti nuorten kadettiupseerien osalta.

Kadetti-piirien tuloksia ja kehitysehdotuksia käsitellään keväällä Kadettikunnan työvaliokunnassa ja hallituksessa sekä Kadettikunnan hallituksen ja kadetti-piirien strategiaseminaarissa 5.–6. kesäkuuta 2026. Kesän ja alkusyksyn aikana viimeisteltävät *Strategia 2036* ja *Toimintasuunnitelma 2027–2029* -asiakirjat esitellään syyskokouksen hyväksyttäväksi 24. lokakuuta 2026.

Kadettikunta 105 vuotta

Kadettikunta vietti 105. vuosipäiväänsä 27. tammikuuta. Itsenäisen Suomen ensimmäiseltä kadettikurssilta vuonna 1920 valmistuneet kokoontuivat Kadettikoulun juhlatilaisuuteen 27. tammikuuta 1921, ja samassa yhteydessä he perustivat yhteisön Kadettikunta – Kadettikären. Kadettikunta perustettiin elinikäisen kadettitoveruuden vaalimiseksi.

Kadettikunnan toiminnan linjauksena on vuosikymmenten ajan ollut jäsenistön yhteishengen vaaliminen sekä keskinäisen yli kadettikurssirajojen ulottuvien aktiviteettien luominen ja ylläpitäminen. Toisena tavoitteena on ollut suomalaisen upseeriuden ja sen arvostuksen vahvistaminen yhteiskunnassa. Vuosikymmenten saatossa yhdistyksestä on myös tullut aktiivinen maanpuolustustoimija ja -vaikuttaja, josta arvostuksen osoituksena on muun muassa 27. tammikuuta 2021 Kadettikunnalle myönnetty *4. luokan Vapaudenristi* miekkokineen kiinnitettäväksi keltapuna-nauhoihin lipputangon kärkeen tunnukseksi ansiokkaasta toiminnasta Suomen maanpuolustuksen hyväksi.

Kadettikunta ja kadetti-piirit juhlistivat 105. vuosipäivää muun muassa kunioittamalla seppeleenlaskuin veteraanisukupolven uhrauksia sankarihautausmailla eri puolilla maataamme sekä jär-

HEIKKI POHJA

jestämällä vuosipäivän iltajuhlia ja muita tilaisuuksia.

Kevätkokous Oulussa

Kadettikunnan kevätkokous järjestetään Oulun kaupungintalolla 18. huhtikuuta kello 12. Kevätkokousta tapahtuma aloitetaan seppeleenlaskulla Vapaussodan muistomerkillä kello 9.15 ja sitä seuraavalla Oulun kaupungintalon esittelyllä.

Kadettikunnan 105-vuotispäiväjuhla järjestetään Oulun kaupungintalon juhlasalissa kello 13.15 alkaen. Päiväjuhlan yhteydessä luovutetaan puolustusministeri Antti Häkkäsen 27. tammikuuta myöntämät Kadettikunnan ansiomitalit sekä vuonna 2026 myönnettävät Kadettikunnan ansiomerkit ja ansiolevykkeet. Päiväjuhlassa julkistetaan myös Vuoden kadettiupseeri 2026.

Kadettikunta ja Oulun kadetti-piiri toivottavat kadettiveljet ja -sisaret tervetulleiksi Ouluun, Euroopan vuoden 2026 kulttuuripääkaupunkiin.

Constantem Decorat Honor

Heikki Pohja
Kadetti 7265

Kadettikunta ry:n kevätkokous 2026

Kadettikunta ry:n sääntömääräinen kevätkokous järjestetään Oulun kaupungintalolla (Kirkkokatu 2 A, Oulu) lauantaina 18. huhtikuuta kello 12.00. Kokoukseen on mahdollista osallistua myös verkkoyhteydellä.

Kokouksessa käsitellään sääntöjen 6 §:ssä mainitut asiat sekä jäsenten Kadettikunnan hallitukselle kirjallisesti sääntöjen mukaisesti ennen kokousta lähettämät kokousaloitteet. Äänioikeutettuja kokouksessa ovat kaikki Kadettikunnan jäsenet. Äänestäminen nimetyille jäsenille annetuilla valtakirjoilla on sallittu.

Kokouspäivän ohjelma 18.4.2026

- klo 09.15 Seppeleenlasku Oulun tuomiokirkon alueella olevalle Vapaussodan muistomerkillä (Kirkkokatu 3)
- klo 09.45–10.45 Oulun kaupungintalon esittely
- klo 11.00–11.50 Lounas kaupungintalolla
- klo 12.00–13.00 Kadettikunnan kevätkokous, kaupungintalon valtuustosali
- klo 13.15–15.15 Kadettikunnan 105-vuotisjuhla, kaupungintalon juhlasali
 - Palkitsemiset
 - Juhlakahvit

Kevätkokouspäivän musiikista vastaa Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen Pohjois-Suomen soittokunta.

Ilmoittautuminen kevätkokoustaapahtumaan pyydetään tekemään 31. maaliskuuta 2026 mennessä Lyyti-tapahtumanhallintajärjestelmässä:
https://www.lyyti.in/KK_kokous_18042026

Pukukoodi päivän tilaisuksiin palveluspuku tai tumma puku.

Tervetuloa päättämään yhteisistä Kadettikunnan asioista!

Kadettikunnan hallitus ja Oulun kadettiipiiri

Kadettikunnan sidosryhmätapahtuma Katajanokan Kasinolla 27.1.2026

Kadettikunnan vuosipäivä kadettiolioreissa seppeleenlaskut ja kunnianosoitukset sankarihaudoilla

Kaaderilaulajat ja kadettiupseerin lauluharrastus

Kaaderilaulajat on kadettiupseerien kuoro, joka perustettiin 12. lokakuuta 1994. Kuoron ohjelmisto muodostuu pääasiassa sotilaslauluista ja marsseista – toki ohjelmistossa on myös esimerkiksi serenadeja ja joululauluja. Ainakin minulle monet kappaleet ovat tuttuja jo kadettikuoron ajoilta. Parhaimmillaan kuorossa on laulanut yli kolmekymmentä upseeria kadetista kenraaliin, mutta viime vuosina esiintymisvahvuus on pienentynyt.

Innokkaat laulajat ovat saattaneet aloittaa lauluharrastuksensa jo ennen Kadettikoulua, mutta useimmille lienee merkittävin aloitus ollut kadettikuoron pääsykoe. Omalta osaltani lauloin innokkaasti eri yhteyksissä jo ennen kouluaikaa. Kuitenkin lauluharrastus mieskuorossa alkoi osaltani vasta kadettikuorossa Urpo Jokisen johtamana. Kadettikuorolla oli erisuuruisissa kokoonpanoissa paljon esiintymisiä, ja niistä jäi hienoja muistoja.

Valmistumisen jälkeen siirryin Karjalan Prikaatiin, ja lauluharrastus jäi joksikin aikaa taka-alalle, kun aikaa veivät ensin opetusupseerin ja sitten komppanian päällikön tehtävät. Jossakin yhteydessä innokas laulaja, esikuntapäällikkö everstiluutnantti Ilkka Porras otti kuorolaulun puheeksi, ja Ilkan kannustamana liityin Kouvolan Mieskuoroon. Vaikka työtehtävät pitivät kiireisenä, ja kuoron toi-

mintaan ehti mukaan vain satunnaisesti, oli samanhenkisten laulajien kanssa mukava harjoitella ja erityisesti mieleen jäi kaupungintalolla pidetyt konserttitanssiaiset yhdessä kaupunginorkesterin ja solistien kanssa.

Ajan mittaan työ vei mennessään yleisesikuntaupseerikurssin jälkeen muutaman vuoden välein eri paikkakunnille ja välillä ulkomaantehtäviin. Jäin reserviin 2015 – tosin palvelin vielä vuoden 2016 rauhanturvaajana Afganistanissa.

Palattuani Suomeen liityin erilaisten sattumusten jälkeen Keravan Mieslaulajiin. Kuoron kunnianhimoinen ja vaativa ohjelmisto edellytti aktiivista osallistumista harjoituksiin. Esiintymiset olivat perusteellisesti valmisteltuja ja onnistuivat poikkeuksetta hyvin. Erityisen mielinpainuva oli Mozartin *Requiem* Tuusulan kirkossa yhdessä solistien ja kuorojen kanssa.

Muutin Vantaan Korsosta 2020 Helsinkiin Vartiokylään, ja vuoden 2022 loppuun mennessä oli käynyt selväksi, että en ehdi riittävästi mukaan Keravan Mieslaulajien harjoituksiin oppiakseni uusia haastavia kappaleita. Onneksi veljet ohjasivat minut Kaaderilaulajien kokoonpanoon vuoden 2022 lopussa. Olen viihtynyt upseeriveljien hyvähenkisyssä joukossa osin jo kadettikuorosta tutujen laulujen parissa, joita toki on täy-

dennetty sopivasti myös uudella ohjelmistolla. Tähän asti kohokohta on ollut kuoromme hyväntekeväisyyskonsertti Ukrainan hyväksi 2023 Laajasalon täydessä kirkossa.

Kaaderilaulajat harjoittelevat viikoittain Kruununhaassa, ja toiminnassa on mukana myös laulajia Lahdesta ja Turusta. Laulajilla on mahdollisuus ”etäharjoitteluun” kotisivujen kautta, josta kappaleisiin löytyy jokaiselle stemmalle soivat nuotit. Näin ollen laulajia voi olla verkon kautta mistä vain, vaikka yhdistyksen kotipaikka on Helsinki.

Kaaderilaulajien toimintaa uhkaa laulajien ikääntyminen ja väheneminen. Kuitenkin kuoro tarjoaa mainion tilaisuuden jatkaa esimerkiksi kadettikuorossa alkanutta lauluharrastusta. Osallistuminen on mahdollista myös virkatehtäviä hoitaville veljille, ja verkon kautta harjoittelu onnistuu missä tahansa. Ohjelmistosta suuri osa on tuttua kadettikuorossa esiintyneille, mutta toki uuttakin pääsee oppimaan. Tämän vuoden pääesiintymisemme on 19. huhtikuuta Laajasalon kirkossa hyväntekeväisyyskonsertti Ukrainan hyväksi, ja olisi hienoa saada uusia laulajia mukaan.

Jussi Tudeer
Kadetti 7298

Kadettikunnan jäsentuotteet

Nahkavyö

Pituus 120 cm.
Hinta 40 euroa.

Solmioneula ja
kalvosinnappiseti
Hinta 50 euroa.

Villasukat

Koko 38-41 ja 42-45
Hinta 33 euroa.

Solmio ja taskuliina

Silkksolmio hinta 40 euroa
ja taskuliina 20 euroa.

Isännänviiri

4-metrinen hinta 60 euroa.
5,5-metrinen hinta 110 euroa.

Muistokolikko

Hinta 20 euroa.

Lisätietoja jäsentuotteista www.kadettikunta.fi/jasentuotteet.

Tilaukset sabina.krogars@kadettikunta.fi tai puh. 050 470 7291.

Hintoihin lisätään postikulut. Ilmoita puhelinnumerosi postin toimitusta varten.

Osa Suomea jo 80 vuoden ajan

Saab on ollut Suomessa luotettu kumppani jo 80 vuoden ajan. Meillä on kokonaisvaltainen lähestymistapa turvallisuuteen, ja investoimme voimakkaasti paikalliseen teollisuuteen, tutkimukseen ja innovaatiotoimintaan. Työskentelemme ihmisten ja yhteiskunnan turvallisuuden varmistamiseksi.

Saab Finland työllistää tällä hetkellä yli 270 osaaajaa Helsingissä, Tampereella ja Turussa, ja sen toiminta on kasvanut nopeasti viime vuosina ja jatkaa kasvua edelleen. Saab Finland kehittää ja valmistaa taktisia elektronisen sodankäynnin järjestelmiä ja merivoimien taistelunjohtojärjestelmää.

Elektronisen sodankäynnin sensorimme, Sirius Compact-tuoteperhe, mahdollistaa paremman tilannekuvan havainnoimalla, luokittelemalla ja priorisoimalla ympäristön signaaleja. Sirius Compact on modulaarinen ja skaalautuva, kevyt passiivinen elektronisen sodankäynnin sensoriratkaisu, joka on tällä hetkellä sarjatuotannossa ja operatiivisessa käytössä, ja joka voidaan hankkia myös Naton logistiikka- ja hankintaorganisaatio NSPA:n kautta.

SAAB

TOIMINTASI TURVAAJA.

**Varmaa toimintaa
kaluston koko elinjaksolle.**

Millog on Suomen puolustusvoimien strateginen kumppani, joka ylläpitää maa- ja merivoimien kalustoja sekä ilmavoimien valvontajärjestelmiä niin normaali- kuin poikkeusoloissa.

MILLOG.FI

Millog

Voit ostaa lehteen
ILMOITUSTILAA
yrityksellesi!

Tarkemmat tiedot sivu 65.

MASTSYSTEM
MADE TO STAND
No matter the conditions

WWW.MASTSYSTEM.COM

RESERVILÄISLIITTO

**SINIVALKOINEN
HORIZONTTI, MYÖS
TULEVAISUUDESSA.**

Testamenttilahjoitus

Kadettikunnan maanpuolustusaatteellista työtä tai Suomen Marsalkka Mannerheimin Kadettisäätiön avustustoimintaa voi tukea testamenttilahjoituksella.

Yleishyödyllisen yhteisön, kuten Kadettikunnan, ei tarvitse maksaa testamenttilahjoituksesta perintöveroa.

Palvelukseen halutaan

MENTOREITA

Maanpuolustuskorkeakoulun Johtamisen ja sotilaspedagogiikan laitos hakee evp-upseereja 113. Kadettikurssin ja 96. Merikadettikurssin mentoritoimintaan 2026–2027.

Mentorit tukevat kadettien johtamisen opiskelua osallistumalla luentojen yhteydessä käytäviin pienryhmäkeskusteluihin. Keskusteluissa mentorit selventävät opetettuja aiheita ja tuovat oman kokemuksensa ja näkökulmansa mukaan yhdessä oppimiseen.

Lisäksi mentorit antavat palautetta opiskelijoiden oppimistehtävistä ja toiminnasta osana ryhmää. Opiskelijoiden kokemusten perusteella mentoritoiminta on tukenut oppimista merkittävästi.

TERVETULOA MENTORI-INFOON

tiistaina 28. huhtikuuta 2026 kello 9.00–11.00.

Tilaisuus järjestetään etäyhteydellä. Ilmoittautuneille välitetään kokoukseen liittymisohjeet ennen tilaisuutta.

*Johtamisen ja sotilaspedagogiikan laitoksen johtaja
Eversti Aki-Mauri Huhtinen*

Ilmoittautumiset tilaisuuteen pyydetään tekemään viimeistään 27. huhtikuuta 2026 kello 12.00 mennessä. Ilmoittautuminen infotilaisuuteen ei sido osallistumaan mentoritoimintaan.

Ilmoittautumiset sekä lisätietoja mentoritoiminnasta: kapteeni Joona Lindqvist, joona.lindqvist@mil.fi

Kauppaneuvos Werner Hacklinin säätiö upseerikoulutuksen edistämiseksi

Kauppaneuvos Werner Hacklinin säätiö upseerikoulutuksen edistämiseksi jakaa apurahoja ja stipendejä upseerikoulutusta edistävää sotatieteellistä tutkimusta tai opiskelua varten sekä tukeakseen sotatieteellisten tapahtumien järjestämistä ja sotatieteellisten yhdistysten julkaisutoimintaa.

Apurahoja ja stipendejä voivat anoa sekä palveluksessa olevat että evp-upseerit (kadetti- ja erikoisupseerit). Säätiö ei tue virkatöinä tehtävää sotatieteiden maisterin tutkintoon, esiupseerikurssin opiskeluun tai yleisesikuntaupseerin tutkintoon liittyvää tutkimustyötä.

Toimintavuonna 2026 säätiö haluaa erityisesti tukea tulevaisuuteen suuntautuneita, työn ohella tehtäviä käytännönläheisiä tutkimuksia, joiden tulokset tukevat Puolustusvoimien tai Rajavartiolaitoksen toimintaa tai kehittämistä.

Henkilökohtaiset hakemukset pyydetään lähettämään 24.3.2026 mennessä allekirjoitettuna ja skannattuna Pääesikunnan koulutusosastolle sähköpostin liitetiedostona tai kirjepostilla.

Kirjepostin osoite:
Kauppaneuvos Werner Hacklinin säätiö upseerikoulutuksen edistämiseksi
PEKOULOS
PL 919
00131 Helsinki

Sähköpostiosoite:
tommi.marttinen@mil.fi

Tarkempia tietoja sekä hakemukseen käytettäviä lomakkeita saa säätiön asiamieheltä, everstiluutnantti Tommi Marttiselta (p. 0299 510 175 tai tommi.marttinen@mil.fi).

FORCIT

D E F E N C E

Hautakivitunnus kadettiupseerin haudalle

Suomen Marsalkka Mannerheimin Kadettisäätiö on valmistuttanut **hautakivitunnuksen** kiinnitettäväksi kadettiupseerin hautakiveen. Reliefinomaisesti toteutettu merkki on 60 mm korkea, 45 mm leveä ja sen kokonaisvahvuus on noin 7 mm. Tunnus kiinnitetään hautakiveen piilokiinnityksenä kahden mukana olevan tapin avulla.

Hautakivitunnuksen hinta on 64 euroa + postimaksu 6 euroa. Kiinnitys hautaki-

veen maksaa merkin myyjäyrityksessä Helsingissä 15 euroa. Merkin kiinnityksessä voi olla yritys- ja paikkakuntakohtaisia eroja.

Hautakivitunnuksen voi tilata Hautaustoimisto Autio Oy:stä, osoite Runeberginkatu 42, 00260 Helsinki, puhelin 09 448 346, fax 09 449 841 ja sähköposti [info\(at\)hautaustoimistoautio.fi](mailto:info(at)hautaustoimistoautio.fi). Tunnuksia myydään vain *kadettiupseerin* hautakiveen kiinnitettäväksi. Hautaustoimisto tarkistaa osto-oikeuden tarvittaessa Kadettikunnasta.

Kadettikunnan merkki kuolinilmoituksiin

Helsingin Sanomat on Kadettikunnan esityksestä ottanut **Kadettikunnan jäsenmerkin** (upseerin tutkinnon merkki) niiden merkkien joukkoon, joita on mahdollisuus liittää kuolinilmoitukseen.

Merkin käyttö edellyttää upseerin tutkinnon suorittamista.

Merkin saa Helsingin Sanomien toimituksesta ja se on ladattavissa Kadettikunnan verkkosivuilla kohdassa jäsenistölle.

ASIANAJOTOIMISTO LINDELL OY

antaa Kadettikunta ry:n jäsenille oikeudellista neuvontaa perhe- ja perintöoikeuden sekä riita-asioiden alalta.

Ensimmäinen puhelinneuvonta on maksuton.

Puh. 02 251 1004

toimisto@asianajotoimistolindell.fi , www.asianajotoimistolindell.fi

Neuvontapalvelu perustuu Kadettikunta ry:n ja Asianajotoimisto Lindell Oy:n sopimukseen.

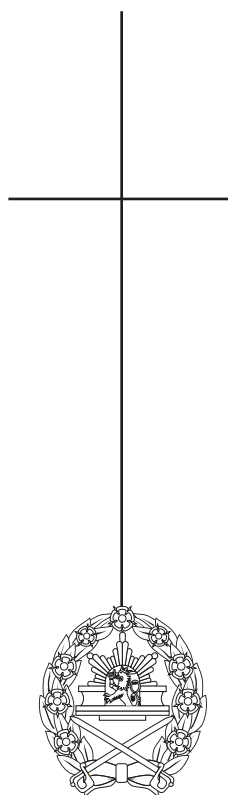
LAKITOIMISTO
toimisto@valtalex.fi
050-5303503
www.valtajaoikeus.fi

***Apunasi kaikissa elämäsi tilanteissa.
Ja vielä sen jälkeenkin.***

Kadettikunnan jäsenille:

- 1. puhelinneuvonta ilmainen
- 15 % alennus normaalihinnoista

IN MEMORIAM

Turto

Esa Oskari
Kadetti
s. 22.1.2004
k. 22.11.2025
111. Kurssi

Vuolevi

Matti Pekka
Everstiluutnantti
s. 11.7.1941
k. 1.12.2025
Kad.nro 4653
49. Kurssi

Toikka

Pauli Jorma Antero
Kapteeni
s. 12.4.1940
k. 13.12.2025
Kad.nro 4406
48. Kurssi

Lehtonen

Matti Johannes
Everstiluutnantti
s. 24.7.1939
k. 15.12.2025
Kad.nro 4184
47. Kurssi

Mattila

Matti Antero
Everstiluutnantti
s. 14.2.1934
k. 20.12.2025
Kad.nro 3532
40. Kurssi

Peltola

Antti Juhani
Majuri
s. 29.11.1934
k. 23.12.2025
Kad.nro 3714
42. Kurssi

Mäntylä

Markku *Juhani*
Everstiluutnantti
s. 14.1.1945
k. 30.12.2025
Kad.nro 5001
51. Kurssi

Mustonen

Kaarle *Juhani*
Majuri
s. 15.4.1938
k. 19.1.2026
Kad.nro 4058
46. Kurssi

Vehviläinen

Eino *Sakari*
Everstiluutnantti
s. 31.1.1940
k. 3.2.2026
Kad.nro 4260
47. Kurssi

Ryynänen

Vesa Leo Johannes
Everstiluutnantti
s. 6.4.1968
k. 23.1.2026
Kad.nro 7880
75. Kurssi

Hämäläinen

Matti Juhani
Majuri
s. 24.2.1941
k. 11.2.2026
Kad.nro 4907
51. Kurssi

Niemelä

Eero Sakari
Majuri
s. 12.12.1937
k. 13.2.2026
Kad.nro 4349
48. Kurssi

Ahlberg

Jukka Tapio
Eversti
s. 19.4.1964
k. 16.2.2026
Kad.nro 7190
71. Kurssi

Artell

Timo Tapani
Majuri
s. 3.4.1952
k. 21.2.2026
Kad.nro 6029
61. Kurssi

KYLKIRAUTA

MEDIAKORTTI 2026

Kylkirauta on Kadettikunnan jäsenten jäsenlehti, kadetista kenraaliin.

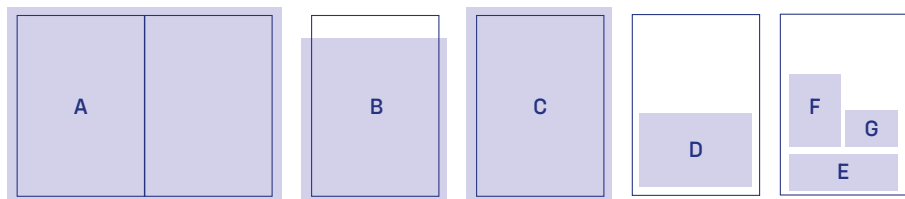
Kylkirauta on arvostettu julkaisu, joka keskittyy puolustus- ja turvallisuuspolitiikkaan, maanpuolustukseemme Nato-jäsenenä sekä yhteiskuntamme kokonaisturvallisuuteen.

TEEMAT JA ILMESTYMISAIKATAULU

Nro	Teema	Varaus	Aineisto	Ilmestyy
1	Naton muutos	6.2.	13.2.	20.3.
2	Puolustusteollisuus	8.5.	15.5.	18.6
3	Strateginen kommunikaatio	28.8.	4.9.	9.10.
4	Deterrenssi	6.11.	13.11.	18.12.

ILMOITUSKOOT JA HINNAT

Koko	Mitat (leveys x korkeus)	Hinnat
A 2/1 Aukeama	420 x 297 mm + 5 mm	2 800 €
B Takakansi	210 x 267 mm + 5 mm	1 900 €
C Sisäkannet	210 x 297 mm + 5 mm	1 700 €
C 1/1	210 x 297 mm + 5 mm	1 500 €
D 1/2 vaaka	170 x 122 mm	950 €
E 1/4 vaaka	170 x 58 mm	650 €
F 1/4 pysty	82 x 122 mm	650 €
G 1/8 vaaka	82 x 58 mm	450 €
Hintoihin lisätään voimassaoleva alv. %		

TEKNISET TIEDOT JA AINEISTOVAATIMUKSET

Painomenetelmä: Offset Sivukoko: 210 x 297 mm
Painokelpoinen pdf-tiedosto Kuvat: 300 dpi, värit: CMYK

AINEISTOJEN TOIMITUS: aineistot@saarsalo.fi

ILMOITUSMYYNTI

SAARSALO OY
Mikko Salmensuu
Myyntipäällikkö
mikko.salmensuu@saarsalo.fi
044 777 5112

LASKUTUS

SAARSALO OY
Satu Virtanen
Hallinto ja laskutus
satu.virtanen@saarsalo.fi
044 244 4501

LEHDEN JULKAISIJA

Kadettikunta ry,
Eino Leinon katu 12 E 64,
00250 Helsinki,
puh. 050 470 7291

PÄÄTOIMITTAJA

Everstiluutnantti
Christian Perheentupa
christian.perheentupa@kylkirauta.fi

TILAUKSET

Kadettikunta ry, Sabina Krogars
puh. 050 470 7291,
sabina.krogars@kadettikunta.fi

TAITTO

Eira Rantanen
eira.rantanen@punamusta.com
puh. 040 355 9511

PAINOPAIKKA

PunaMusta Oy
010 230 8400
asiakaspalvelu@punamusta.com

LEVIKKI

Noin 6 300 kpl.
Jäsenistön – kadetista kenraaliin – lisäksi jakelussa ovat mm. puolustushallinto ja Rajavartiolaitos, kansanedustajat, maanpuolustusjärjestöt ja pääkirjastot.

Verkkolehden levikki oli 2023–2024 yhteensä 100 000 latausta.

**Verkkolehti löytyy
osoitteesta
www.kylkirauta.fi**

**Ilmoittamalla
Kylkiraudassa tuet samalla
Kadettikunnan
maanpuolustusaatteellista
työtä.**

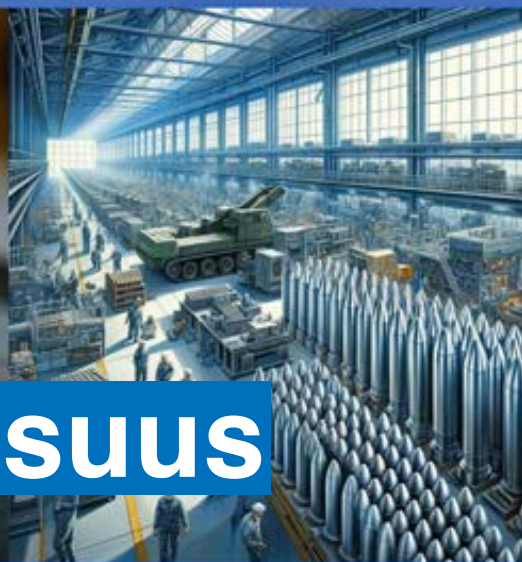
KYLKIRAUTA

kylkirauta.fi

2/2026

Seuraava numero ilmestyy 18.6.2026

teemana

Puolustusteollisuus

